C:\Users\Plazma\Desktop\Krimi\Gulik\Gulik Robert-Zahada cinskeho zlata.pdb

PDB Name: Robert_van_Gulik-Záhada_čínských
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Záhada čínského zlata

Robert van Gulik

OSOBY
(Příjmení, zde tištěné velkými písmeny, se v čínštině píše vidy před osobním jménem)

HLAVNÍ POSTAVY
TI Žen-ťie, nově jmenovaný náčelník v Peng-laj, okresním městě na severovýchodním pobřeží šantungské provincie
CHUNG Liang, soudcův důvěrník a rádce a seržant soudního dvora
MA Žung,
ŤIAO Taj, dva spolehliví pomocníci soudce Ti
TCHANG, hlavní písař u peng-lajského soudu

OSOBY ZPŘÍPADU ZAVRAŽDĚNÉHO NÁČELNÍKA
WANG Te-chua, bývalý okresní náčelník v Peng-laj
Jü-su, korejská prostitutka
Ž'Pen, bohatý rejdař
Po Kaj, jeho obchodní správce

OSOBY ZPŘÍPADU ZMIZELÉ NOVOMANŽELKY
KU Meng-pin, bohatý rejdař
paní KU, rozená CAO, jeho manželka
CAO Min, její mladší bratr
CAO Che-sien, její otec, doktor filozofie
KIM Sang, Kunův obchodní správce

OSOBY ZPŘÍPADU ZABITÉHO RVÁČE
FAN Čung, přednosta písařů u peng-lajského soudu
Wu, jeho sluha
PEJ Čchiu, nájemce na jeho statku
PEJ Su-niang, jeho dcera
A Kuang, pobuda

DALŠÍ
Chaj-jüe, opat chrámu Bílého mraku
Chuej-pen, převor tohoto chrámu
C'chaj, almužník tohoto chrámu

1

TŘI PŘÁTELÉ SE LOUČÍ V PAVILÓNU ZA MĚSTEM; SOUDCE POTKÁVÁ NA CESTĚ DVA LAPKY

Setkávání a loučení jsou stálicemi v tomto nestálém světě, kde zármutek a radost se střídají jako noc a den; úředníci přicházejí a odcházejí, ale Spravedlnost a Právo trvají a provždy neměnný zůstává majestát císařův.

Tři muži mlčky usrkávali víno v nejvyšším poschodí Pavilónu radosti a zármutku a shlíželi dolů na silnici, vybíhající od severní brány císařského hlavního města. Co lidé pamatují, byl tento starý třípatrový hostinec, postavený na borovém pahorku, tradičním místem, kam podle zvyku úředníci z hlavního města vyprovázeli své přátele, když odjížděli na nová působiště do vnitrozemí, a kam je opět přicházeli vítat, když vypršelo období, na něž jim byl úřad svěřen, a oni se vraceli do hlavního města. A jak dosvědčují verše citované úvodem, jež byly vyryté na hlavní bráně pavilónu, bylo

jeho jméno odvozeno od této dvojí funkce.
Nebe bylo zatažené, jarní déšť vzal na sebe podobu skličujícího mžení, které jako by nikdy nemělo přestat. Dva dělníci na pohřebišti dole na druhé straně pahorku si našli útočiště pod starou borovicí a přitiskli se k sobě.
Tři přátelé pojedli prostý oběd; blížila se chvíle loučení. Nadcházel ten poslední těžký okamžik, kdy člověk marně hledá vhodná slova. Všem bylo kolem třiceti. Dva měli na hlavě brokátové čapky mladších tajemníků; třetí, ten, jehož vyprovázeli, měl černou čapku okresního soudce.
Tajemník Liang odložil rázně svou číšku. Řekl popuzeně mladému soudci:
"Nejvíc ze všeho mě mrzí, že je to tak úplně zbytečné! Stačilo slovo, a mohl jsi být jmenován mladším tajemníkem Nejvyššího soudu! Byl by ses stal kolegou tady našeho přítele Choua a mohli jsme si dál společně užívat v hlavním městě. A ty zatím -"
Soudce Ti netrpělivě poškubával svou dlouhou, uhlově černou bradou. Teď ho příkře přerušil:
"Už jsme to probírali mnohokrát a já -" Rychle se ovládl a pokračoval s omluvným úsměvem: "Už jsem vám řekl, že mám až po krk studia kriminálních případů - na papíře!"
"Proto ještě nemusíš odcházet z hlavního města!" podotkl tajemník Liang. "Cožpak tu není dost zajímavých případů? Třeba ten tajemník z ministerstva financí - mám dojem, že se jmenoval Wang Jüan-te. Chlap zavraždil svého písaře a zmizel i s třiceti zlatými pruty ze státní pokladny. Co tomu říkáš? Strýc tady našeho přítele, Chou Kuang, hlavní tajemník na ministerstvu, se denně shání u soudu, co je v té věci nového. Nemám pravdu, Chou?"
Třetí muž, který měl na sobě insignie tajemníka Nejvyššího soudu, se tvářil ustaraně. Chvilku váhal, pak odpověděl:
"Nemáme zatím ani ponětí, kde by se ten darebák mohl zdržovat. To je moc zajímavý případ, Ti!"
"Jak víte," řekl soudce Ti bez zájmu, "tímto případem se zabývá předseda soudu osobně. Ani vy, ani já jsme zatím neviděli nic než pár běžných dokumentů, opisy! Papír a nic než papír!"
Chopil se cínového džbánu a naplnil si znovu pohárek. Všichni mlčeli. Po chvíli prolomil ticho tajemník Liang:
"Mohl sis alespoň vybrat lepší okres než Peng-laj, takové nevlídné hnízdo daleko od hlavního města, nic než mlhy a déšť! Cožpak neznáš ty strašidelné příběhy, které se odedávna o těchhle končinách vyprávějí? Prý tam za bouřných noci mrtví vstávají z hrobů a v mlze, která se valí od oceánu, se potulují podivné bytosti. Dokonce prý se po lesích pořád ještě plíží tygrodlaci! A k tomu všemu se octneš na místě zavražděného! Každý, kdo má zdravý rozum, by takové místo odmítl, kdyby se mu nabízelo, ale ty sis o ně dokonce řekl!"
Mladý soudce ho téměř neposlouchal. Se zaujetím mu vpadl do řeči: "Jen si představ, řešit záhadnou vraždu hned, jak člověk dorazí na místo! Rovnou dostat příležitost hodit za hlavu všechny suchopárné teorie a zaprášená lejstra! Konečně budu mít co dělat s lidmi, člověče, se skutečnými, živými lidmi!"
"Nezapomínej, že hlavně budeš mít co dělat s mrtvým," poznamenal tajemník Chou suše. "Vyšetřovatel vyslaný do Peng-laj podal zprávu, že se mu nepodařilo najít sebemenší stopu soudcova vraha ani motiv vraždy. Říkal jsem ti už, myslím, že část materiálů, týkajících se vraždy, z archívu našeho soudu záhadně zmizela?"
"Důsledky tohoto faktu," pospíšil si tajemník Liang s dodatkem, "znáš stejně dobře jako my. Znamená to, že od soudcovy vraždy vedou nitky až sem do hlavního města. Nebesa vědí, co je to za hnízdo sršňů, do kterého se chystáš píchnout, a na jaké pikle vysokých úředníků narazíš. Složil jsi všechny literární zkoušky s vyznamenáním, tady v hlavním městě máš před sebou skvělou budoucnost. A ty se raději zahrabeš v takové díře jako Peng-laj!"
"Radím ti, příteli," řekl třetí úředník naléhavě, "abys to všechno znovu uvážil. Pořád ještě je čas; klidně se můžeš vymluvit na náhlou nevolnost a požádat o desetidenní odklad. A mezitím na to místo jmenují někoho jiného. Poslechni mě, Ti, mluvím s tebou jako přítel."
Soudce Ti si povšiml prosebného pohledu v jeho očích. Dojalo ho to. Znal se s panem Chouem teprve rok, ale měl vysoké mínění o jeho jiskřivém intelektu a výjimečných schopnostech. Vyprázdnil svůj pohárek a vstal.
"Velice si vážím toho, že si o mne děláte takové starosti, a považuji to za další důkaz vašeho věrného přátelství!" řekl s hřejivým úsměvem. "Oba máte naprostou pravdu; pro svou kariéru bych udělal lépe, kdybych zůstal v hlavním městě. Ale jsem sám sobě povinován tenhle krok udělat. Literární zkoušky, o nichž se Liang před chvílí zmínil, považuji za samozřejmý předpoklad a moc si jich necením. A stejně tak nepočítám léta papírové práce ve Státním archívu. Musím si teprve dokázat, že jsem opravdu schopen sloužit našemu osvícenému císaři a našemu velkému lidu. Skutečným počátkem mé kariéry je náčelnický úřad v Peng-laj!"
"Anebo jejím koncem!" zabručel si Chou pod vousy. Rovněž vstal a šel k oknu. Hrobníci opustili své útočiště pod borovicí a pustili se znovu do práce. Zbledl a rychle odvrátil pohled. Otočil se a řekl chraptivě:
"Přestalo pršet."
"Tak to bych měl vyrazit!" zvolal soudce Ti.
Tri přátelé sestupovali společně po úzkém točitém schodišti.
Dole ve dvoře čekal starší muž se dvěma koni. Číšník naplnil poháry na rozloučenou. Tři přátelé je vyprázdnili jedním douškem; a pak už se jen mísily poslední vzkazy a přání. Soudce se vyhoupl do sedla a stařec nasedl na druhého koně. Náčelník Ti na rozloučenou zamával bičem a dvojice vyrazila po cestě, jež vedla k silnici.
Tajemník Liang a jeho přítel Chou stáli a hleděli za nimi. Potom řekl Chou ustaraně:
"Nechtěl jsem to Timu říkat, ale dnes ráno mi jeden člověk z Peng-laj vykládal, že tam kolují podivné zvěsti. Říká se, že po soudním dvoře obchází duch zavražděného náčelníka."

O dva dny později k polednímu se náčelník Ti se svým pomocníkem dostali na hranice šantungské provincie. Poobědvali na vojenské stanici, vyměnili koně a pak vyrazili směrem na východ po silnici do Peng-laj. Cesta vedla hustě zalesněnou, kopcovitou krajinou.
Náčelník měl na sobě prostý hnědý cestovní oblek. Svůj úřední oděv a pár osobních potřeb si vezl ve dvou objemných

sedlových brašnách po stranách. Mohl si dovolit cestovat nalehko, protože rozhodl, aby jeho dvě manželky s dětmi za ním přijely později, až se v Peng-laj usadí. Rodina pojede s ostatním majetkem a služebnictvem v krytých vozech. Jeho pomocník Chung Liang opatroval dva nejcennější předměty, jež soudce měl: proslulý meč Dešťový drak, dědictví rodiny Ti, a staré základní dílo z oboru práva a vyšetřování zločinů, na jehož okrajích učinil zemřelý Tiův otec, císařský rada, četné poznámky vlastním pečlivým rukopisem.
Chung Liang býval nevolníkem rodiny Ti v Taj-jüanu; pečoval o soudce, když byl ještě dítětem. Později, když odešel do hlavního města a založil tam vlastní domácnost, ho oddaný starý služebník doprovázel. Byl mu velice užitečný, neboť jednak pomáhal dohlížet na domácnost a zároveň byl soudcovým tajemníkem a důvěrníkem. A nyní trval na tom, že doprovodí svého pána do Peng-laj, jeho prvního působiště na venkově.
Náčelník, který vedl koně v mírném poklusu, se obrátil v sedle a řekl:
"Jestli se udrží tohle suché počasí, Chungu, mohli bychom dnes večer dorazit do posádkového města Jen-čou. Vyjedeme tamodtud brzy ráno, takže odpoledne můžeme být v Peng-laj."
Chung přikývl.
"Požádáme velitele v Jen-čou," řekl, "o vyslání rychlého posla, aby zpravil peng-lajský tribunál o našem brzkém příjezdu a -"
"Nic takového neuděláme, Chungu!" přerušil ho v tu chvíli soudce. "Hlavní písař, který byl po náčelníkově zavraždění dočasně pověřen správou, ví, že jsem byl jmenován, a to stačí. Docela mi vyhovuje přijet tam neohlášeně. Proto jsem taky odmítl vojenský doprovod, který mi nabízel velitel stanice na hranicích provincie."
Protože Chung nic neříkal, jeho pán pokračoval:
"Pečlivě jsem prostudoval materiály kolem náčelníkovy vraždy, ale jak víš, to nejdůležitější se ztratilo, zejména soukromé papíry, nalezené v knihovně mrtvého. Vyšetřovatel je vzal s sebou do hlavního města a tam je někdo ukradl."
"Proč se vyšetřovatel zdržel v Peng-laj jenom tři dny?" zeptal se Chung znepokojeně. "Koneckonců, vražda císařského náčelníka a soudce není žádná maličkost! Měl tomu případu věnovat víc času a ne tamodtud ujet, aniž se pokusil alespoň dospět k nějakému názoru, jak a proč byla ta vražda spáchaná.'"
Náčelník Ti důrazně přisvědčil.
"A to je jen jeden z mnoha zajímavých aspektů tohoto případu," poznamenal. "Vyšetřovatel pouze oznámil, že náčelník Wang byl nalezen ve své knihovně otráven; jako jedu bylo prý prokazatelně použito prášku z kořene zmijovice, ale není známo, jak mu byl tento jed podán. Vyšetřovatel nenarazil na žádné stopy ani pokud jde o vraha, ani pokud jde o motiv vraždy. A to je všechno, co víme."
Po chvíli navázal:
"Jakmile byly podepsány dokumenty o mém jmenování, šel jsem k soudu a chtěl jsem si s vyšetřovatelem pohovořit. Ale ukázalo se, že byl už pověřen novým úkolem daleko na jihu. Jeho tajemník mi dal neúplné spisy. Řekl, že vyšetřovatel s ním tento případ neprojednával a že nenechal v kanceláři žádné poznámky ani ústní pokyny, jak by se mělo v této záležitosti dále postupovat. Jak vidíš, Chungu, budeme muset začít znovu od začátku."
Stařec neodpověděl; nesdílel nadšení svého pána. Dál jeli mlčky. Už hodnou chvíli nepotkali žádné pocestné. Projížděli teď divokou končinou; po obou stranách lemovaly silnici vysoké stromy a hustý podrost.
'Náhle se za zatáčkou vynořili na úzké boční cestě dva jezdci na koních. Byli oblečeni v záplatovaných jezdeckých kazajkách a vlasy měli ovázané špinavými modrými hadry. Zatímco první zamířil šípem na své kuši na pocestné, druhý se k nim blížil s taseným mečem.
"Slez s koně, ouřado!" křikl. "Vezmeme si ho, a taky koně toho dědka, když už nám je tahle silnice nabízí darem!"

2

TVRDÝ SOUBOJ NA MEČE JE PŘERUŠEN VE STAVU NEROZHODNÉM; ČTYŘI MUŽI PIJÍ VÍNO V JEN-ČOUSKÉM VLÁDNÍM HOSTINCI

Chung se rychle otočil v sedle, aby podal svému pánovi meč. Avšak kolem hlavy mu zasvištěl šíp.
"Nech to párátko na pokoji, dědku!" zahřímal na něho lučišník. "Další šíp se ti zabodne rovnou do krku!"
Náčelník Ti rychle přehlédl situaci. Hněvivě si hryzl ret, neboť viděl, že se toho moc dělat nedá; zaskočili je naprosto nečekaně. Lál sám sobě, že odmítl vojenský doprovod.
"Pospěš si!" zahučel druhý lotr. "Buď rád, že jsme počestní lapkové, kteří vám nesáhnou na život."
"Počestní lapkové!" opakoval soudce opovržlivě, když slézal s koně. "Přepadnout neozbrojeného muže, a to ještě s lučišníkem, který tě kryje! Jste leda párek docela obyčejných zlodějů koní!"
Chlapík seskočil s koně s překvapivou rychlostí a s mečem v ruce stanul před náčelníkem. Byl o palec vyšší než on, - široká ramena a býčí šíje svědčily o tom, že je to muž mimořádné síly. Vysunul mohutné čelisti a sykl:
"Nenechám se od tebe urážet, ty pse jeden úřednická!"
Tvář soudce Ti potemněla.
"Podej mi meč!" přikázal Chungovi.
Lučišník ihned pobídl koně a postavil se před starého.
"Drž hubu a dělej, co ti bylo řečeno," řekl zlověstně náčelníkovi.
"Dokažte, že nejste sprostí zloději!" odsekl náčelník. "Podej mi meč! Nejdřív si to vyřídím s tímhle lumpem a pak zatočím s tebou!"
Habán s mečem se najednou rozchechtal. Sklonil meč a zavolal na lučišníka:

"Co bysme si s tím vousáčem nepošpásovali, bratře? Jen ať tasí meč! Trochu mu ho zpřerážím, aby dostal za vyučenou, škrabák!"
Druhý na náčelníka zamyšleně pohlédl.
"Na špásy teď není kdy!" řekl rázně druhovi, "skoč na koně a zmizme!"
"To jsem si mohl myslet," řekl soudce Ti pohrdavě. "Silácké řeči, ale srdce zaječí."
Habán divoce zaklel. Přiskočil k Chungovu koni, popadl meč, který stařec držel v ruce, a hodil jej náčelníkovi. Ten ho chytl a rychle shodil cestovní šat; svou dlouhou bradu rozdělil a oba prameny si zavázal za krkem. Když tasil meč, řekl ničemovi:
"Ať se stane cokoli, starého necháte na pokoji!"
Druhý přikývl a pak náhle zaútočil rychlým výpadem na soudcovu hruď. Ten jej snadno odrazil a sám pak hbitě udělal několik klamavých výpadů, jimiž donutil těžce oddychujícího darebu k ústupu. Muž nyní zaútočil s větší obezřelostí a souboj na meče, jemuž přihlíželi Chung a lučišník, začal doopravdy.
Jak tak zápolili, náčelník poznal, že jeho protivník se zřejmě naučil tomuto umění přímo v praxi; jeho pohybům chyběla elegance školeného šermíře. Ale byl to muž obrovské síly a ukázalo se, že je výborný taktik, neboť vždy znovu odlákal soudce na nerovný terén při silnici, kde musel věnovat velkou pozornost práci nohou. Pro náčelníka to byl první opravdovský souboj mimo šermířskou síň, a tak jej plně vychutnával. Myslel si, že vbrzku se mu naskytne příležitost protivníka vyřídit.
Avšak obyčejný meč, jímž muž bojoval, nemohl dlouho odolávat kalené čepeli Dešťového draka. Když dareba odrážel prudký výpad, jeho meč se náhle zlomil vedví.
Muž zůstal ohromeně stát, hleděl na pahýl, který mu zůstal v ruce, a náčelník Ti se obrátil k druhému.
"Teď je řada na tobě!" vyštěkl.
Lučišník seskočil s koně. Shodil jezdeckou kazajku a cípy svého šatu si zastrkal za opasek. Viděl, že náčelník je prvotřídní šermíř. Ale po rychlém sledu výpadů a protivýpadů poznal i soudce, že má před sebou nebezpečného protivníka, školeného šermíře, s nímž by neměl riskovat. Zmocnilo se ho vzrušení. V prvním souboji si uvolnil údy; teď cítil, že je ve výborné kondici, jako by se Dešťový drak stal součástí jeho samého. Zaútočil na svého protivníka složitou kombinací fint a úderů. Ten uhnul - na člověka jeho vzrůstu byl překvapivě lehký v nohou - a provedl protiútok sérií rychlých ran. Ale Dešťový drak svištěl vzduchem a jen o vlásek minul mužovo hrdlo. Muž se nezalekl; rychle udělal několik klamavých výpadů jako přípravu na nový útok.
Náhle k nim dolehl halasný řinkot zbraní. V ohybu cesty se vynořila skupina dvaceti jezdců a rychle čtyři muže obklíčila. Byli důkladně vyzbrojeni kušemi, meči a píkami.
"Co se to tu děje?" zahromoval jejich velitel. Krátká drátěná košile a zašpičatělá přilba hlásaly, že je to kapitán vojenské jízdní policie.
Náčelník, rozmrzelý tím, že jeho první opravdovský souboj na meče byl takto přerušen, odpověděl stroze:
"Jsem Ti Žen-ťie, nově jmenovaný náčelník v Peng-laj. Tihle muži jsou mí pomocníci. Máme za sebou dlouhou jízdu na koni, a tak jsme si to přátelsky rozdali na meče, abychom si trochu protáhli ztuhlé údy."
Kapitán na ně pochybovačně pohlédl.
"Musím vás požádat o vaše doklady, náčelníku!" řekl stroze.
Soudce Ti vytáhl z vysoké boty obálku a podal ji kapitánovi. Ten dokumenty rychle přelétl očima, pak obálku náčelníkovi vrátil a zasalutoval.
"Promiňte, že jsem rušil, pane," řekl zdvořile. "Dostali jsme zprávu, že se tu potloukají lapkové, a tak musím být opatrný. Šťastnou cestu!"
Zavelel svým lidem a všichni odcválali.
Když zmizeli z dohledu, zvedl náčelník meč.
"A bijeme se dál!" zvolal a učinil dlouhý výpad na hruď protivníka. Ten odrazil ránu, pak zvedl svůj meč a uložil jej do pochvy.
"Jeďte dál, kam máte namířeno, náčelníku!" řekl drsně. „Jsem rád, že jsou v našem císařství pořád ještě úředníci jako vy."
Kývl na druhého. Oba skočili na koně. Náčelník podal svůj meč Chungovi a začal se oblékat.
"Beru svá slova zpátky," řekl stručně, "jste skutečně zbojníci. Ale budete-li takhle pokračovat, skončíte na popravišti jako sprostí zločinci. Nevím, jaká křivda se vám stala, z čeho se zrodila vaše zášť, ale zapomeňte na ni! Denně přicházejí zprávy o těžkých bojích s barbary na severu. Naše armáda potřebuje lidi, jako jste vy."
Lučišník na něho vrhl bystrý pohled.
"A já zase poradím vám, náčelníku," řekl klidně. "Noste si svůj meč sám, jinak vás zase někdo zaskočí!"
Obrátili koně a oba zmizeli mezi stromy.
Když si náčelník Ti vzal od Chunga meč a pověsil si jej na záda, řekl stařec spokojeně:
"Dal jste mu za vyučenou, pane! Co tohle může být za lidi?"
"Obyčejně jsou to muži, kterým se stala nějaká křivda - nebo si to myslí - a proto se rozešli se společností," vysvětloval náčelník. "Ze zásady však berou jenom úředníkům a boháčům; často pomáhají lidem v nouzi a mají pověst odvážných a rytířských mužů. Sami se nazývají ‚bratři zelených lesů'. Tak vidíš, Chungu, byl to dobrý boj, ale ztratili jsme spoustu času. Teď abychom si pospíšili!"
Do Jen-čou dorazili za šera a stráž u brány je poslala k velké ubytovně pro úředníky na cestách ve středu města.
Náčelník Ti si vzal pokoj v prvním patře a přikázal číšníkovi, aby jim přinesl dobré jídlo, neboť byl po tak dlouhé cestě vyhládlý.
Když dojedli, nalil Chung svému pánovi šálek horkého čaje. Ten se usadil u okna a vyhlížel dolů na náměstí před

ubytovnou, kde se to jen hemžilo kopiníky a pěšáky. Ve světle pochodní se třpytily jejich železné přilby a prsní krunýře.
Náhle se ozvalo zaklepání. Náčelník se ohlédl a viděl, že do místnosti vcházejí dva vysocí muži.
"Milostivá Nebesa!" zvolal užasle. "Vždyť to jsou naši dva bratři zelených lesů!"
Ti dva se nemotorně poklonili. Pořád ještě měli na sobě záplatované jezdecké kazajky, ale na hlavu si posadili lovecké čapky. Hřmotný chlapík, který na ně zaútočil jako první, řekl:
"Pane, dnes odpoledne jste na silnici řek kapitánovi, že jsme vaši pomocníci. My jsme to tady s přítelem probírali a shodli jsme se, že bysme z vás neměli dělat lháře, když jste ten náčelník. Jestli nás přijmete, chceme vám oddaně sloužit."
Náčelník zvedl obočí. Druhý spěšně dodal:
"O tom, jak se pracuje u soudu, pane, nevíme nic, ale umíme plnit rozkazy a mysleli jsme, že byste nás moh možná potřebovat na hrubou práci."
"Posaďte se," řekl náčelník Ti věcně. "A všechno mi o sobě povězte!"
Oba usedli na stoličky. První položil mohutné pěsti na kolena, odkašlal si a spustil:
"Já se jmenuju Ma Žung a pocházím z provincie Tiang-su. Otci patřila nákladní džunka a já mu pomáhal jako lodník. Protože jsem byl statnej mladík a rád jsem zápasil, poslal mě otec k známýmu rohovnickýmu mistrovi a řekl mu, aby mě naučil taky trochu číst a psát, že bych se moh ucházet o důstojnický místo v armádě. Jenomže otec zčistajasna zemřel. Zůstala po něm spousta dluhů, a tak jsem musel náš člun prodat a šel jsem do služby k místnímu náčelníkovi jako jeho tělesnej strážce. Brzo jsem poznal, že je to surovec a zkorumpovanej darebák. Pak se stalo, že připravil jednu vdovu o majetek, vynutil z ní totiž na mučidlech falešný doznání. Pohádal jsem se s ním a on mě chtěl dát zabít. Srazil jsem ho k zemi a musel jsem uprchnout, abych si zachránil holej život. A tak jsem zamířil do lesů. Ale přísahám při památce svýho mrtvýho otce, že jsem nikdy svévolně nezabil člověka a bral jsem jen těm, co si ztrátu můžou dovolit. A věřte mi, pane, že tohle všecko platí i tady o mém pokrevním bratrovi. To je všechno."
Náčelník Ti kývl hlavou a tázavě se podíval na druhého muže. Měl jemné rysy, rovný nos a tenké rty. Prstem si uhladil knírek a začal:
"Říkám si Ťiao Taj, protože skutečné jméno mé rodiny má v jisté části císařství dobrý zvuk a vážnost. Kdysi poslal jeden vysoce postavený muž záměrně na smrt řadu mých kamarádů, za něž jsem byl odpovědný. Pak ten darebák zmizel a úřady, jimž jsem zločin ohlásil, odmítly jednat. Stal jsem se zbojníkem a toulal jsem se po celé říši v naději, že jednoho dne na toho zločince narazím a zabiju ho. Nevzal jsem nikdy nic chudákovi a můj meč není potřísněn nespravedlivě prolitou krví. Budu vám sloužit pod jedinou podmínkou - že mě zprostíte služby ve chvíli, kdy najdu svého muže. Přísahal jsem totiž při duši mrtvých kamarádů, že mu useknu hlavu a hodím ji psům!"
Náčelník Ti hleděl upřeně do tváře mužů sedících před ním a zvolna si hladil licousy. Po chvilce řekl:
"Přijímám vaši nabídku, včetně Ťiao Tajovy podmínky - za předpokladu, že kdyby nalezl svého muže, dá mi nejprve příležitost, abych se pokusil napravit zlo, jehož se dopustil, zákonnými prostředky. Pojeďte se mnou do Peng-laj a uvidíme, mohu-li vás potřebovat. Jestliže ne, řeknu vám to a v tom případě mi slíbíte, že se hned dáte zapsat do naší severní armády. Se mnou je to všechno, nebo nic!"
Ťiao Tajova tvář se rozzářila. Řekl horlivě:
"Všechno, nebo nic, to bude naše heslo!"
Vstal a poklekl před náčelníkem, pak třikrát za sebou pobil čelem o zem. Jeho druh příkladu následoval.
Když Ma Žung a Ťiao Taj opět povstali, řekl náčelník Ti:
"Tohle je Chung Liang, můj poradce, kterému plně důvěřuji a před nímž nemám tajemství. Budete s ním úzce spolupracovat. Peng-laj je mým prvním působištěm, nevím, jak je to tam u soudu zařízené. Předpokládám ale, že úředníci, biřici, strážní a ostatní personál jsou místní lidé, jako obvykle. Slyšel jsem, že se v Peng-laj dějí podivné věci a Nebesa vědí, do jaké míry je do těch událostí personál soudu zapletený. Potřebuju lidi, kterým mohu důvěřovat. Vy tři budete mýma ušima a očima. Chungu, řekni číšníkovi, ať přinese džbán vína!"
Když byly poháry plné, náčelník Ti připil po řadě všem třem mužům a ti se uctivě napili na jeho zdraví a úspěch.

Příštího dne ráno, když náčelník sešel dolů, našel Chung Lianga a dva nové pomocníky na dvoře, kde na něho čekali. Ma Žung a Ťiao Taj byli už zřejmě na nákupu; měli na sobě čisté hnědé oděvy s černými šerpami; uniformu soudních důstojníků doplňovaly malé černé kulaté čapky.
"Nebe je zatažené, pane," podotkl Chung, "bojím se, že zmokneme."
"Přivázal jsem k sedlům slaměné klobouky," řekl Ma Žung. "S těmi se ve zdraví dostaneme do Peng-laj."
Čtyři muži sedli na koně a opustili město východní bránou. Pár mil jeli po silnici zalidněné pocestnými, potom provoz ochabl. Když se dostali do pusté hornaté krajiny, blížil se v protisměru cvalem jezdec, který vedl za uzdu dva koně. Ma Žung na ně zběžně pohlédl a konstatoval:
"Pěkný koně! Líbí se mi ten s lysinou na čele."
"Ten chlap by neměl mít tu schránku na sedle," podotkl Ťiao Taj, "říká si o malér."
"Proč?" zeptal se Chung.
"V těchhle končinách," vysvětloval Ťiao Taj, "vždy používají takovéhle červené kožené schránky výběrčí daní, kteří do nich ukládají hotovost. Moudřejší je schovat ji do sedlové brašny."
"Zdá se, že ten chlapík má náramně naspěch," prohodil náčelník Ti jen tak mimochodem.
V poledne dorazili na poslední horský hřeben. Spustil se prudký liják. Schovali se pod vysoký strom při silnici na náhorní rovině, odkud byl výhled na úrodný zelený poloostrov, na němž se rozkládalo Peng-laj.
Zakousli něco studeného a Ma Žung dal přitom s chutí k lepšímu pár příběhů o svých dobrodružstvích s venkovskými

děvčaty. Náčelník Ti neměl sice zalíbení v košilatých historkách, ale musel uznat, že je Ma Žung obdařen sžíravým humorem, který je docela zábavný. Ale když načal další podobný příběh, utnul mu soudce slova u úst:
"Bylo mi řečeno, že jsou v těchto končinách tygři. Myslel jsem, že tahle zvířata dávají přednost suššímu podnebí."
Ťiao Taj, který mlčky naslouchal rozhovoru, se nyní přidal:
"Inu, těžko říct. Zpravidla se tyhle šelmy drží v lesnaté horské krajině, ale jak jednou přijdou na chuť lidskýmu masu, vydají se na potulku i do nížin. Možná že si tady pěkně zalovíme."
"A co ty povídačky o tygrodlacích?" zeptal se náčelník Ti.
Ma Žung vrhl nejistý pohled na temný les za zády.
"Nikdy jsem o nich neslyšel," řekl suše.
"Mohu si prohlédnout váš meč, pane?" dovolil se Ťiao Taj. "Je to zřejmě ostrá starodávná čepel."
Náčelník mu podal meč se slovy:
"Jmenuje se Dešťový drak."
"Snad to není ten proslulý Dešťový mrak?" zvolal Ťiao Taj vzrušeně. "Čepel, o které všichni šermíři pod klenbou nebeskou mluví se závistí? To byl přece poslední a nejlepší meč, který před třemi sty lety vykoval Tříprstý kovář, největší mečíř, jaký se kdy narodil."
"Traduje se," dodal náčelník Ti, "že se Tříprstý osmkrát pokusil vykovat jej, ale nikdy se mu to nepodařilo. Potom přísahal, že jestli to dokáže, obětuje svou milovanou mladou ženu božstvu řeky. Podeváté meč vykoval a ihned jím usekl své ženě hlavu. Vypukla strašná bouře a Tříprstého zabil blesk. Běsnící vlny smetly jeho tělo i tělo jeho ženy. Posledních dvě stě let se tento meč dědí v mé rodině a předává se vždy nejstaršímu synovi."
Ťiao Taj si přetáhl šátek, který měl uvázaný kolem krku, přes nos a ústa, aby svým dechem čepel nezamlžil. Pak meč vytáhl z pochvy. Uctivě jej zvedl oběma rukama, obdivoval temně zelený lesk a vlasový břit, na němž nebyl jediný vrub. V očích mu planul mystický oheň, když říkal:
"Je-li mi souzeno, abych jednou zemřel mečem, pak prosím, aby byla mou krví zbrocena právě tato čepel!"
S hlubokou úklonou podal meč zase náčelníkovi.
Déšť se změnil v pouhé mrholení. Sedli opět na koně a začali sestupovat se svahu.
Dole v nížině uviděli u cesty kamenný sloup, vyznačující hranici peng-lajského okresu. Nad blátivou nížinou se držela mlha, ale náčelníkovi Ti se přesto zdálo, že je tu hezky. Od nynějška je to přece jeho působiště.
Čile ujížděli. Pozdě odpoledne se před nimi na obzoru z mlhy vynořily hradby města Peng-laj.

3

OČITÝ SVĚDEK VYPRÁVÍ, JAK BYLA OBJEVENA VRAŽDA; SOUDCE TI POTKÁVÁ V PRÁZDNÉM DOMĚ TAJUPLNOU BYTOST

Když se všichni čtyři blížili k západní bráně, povšiml si Ťiao Taj nízkých hradeb a skromné dvoupatrové věžové brány.
"Viděl jsem na mapě," vysvětloval náčelník Ti, "že tohle město má přirozené opevnění. Je od pobřeží vzdálené tři míle proti proudu řeky a leží v místě, kde se do řeky vlévá široký potok. V ústí řeky stojí mohutná pevnost se silnou posádkou. Prohledávají všechny připlouvající i odplouvající lodi a před několika lety, za války proti Koreji, zabránili korejským válečným džunkám vplout do ústí řeky. Pobřeží na sever od řeky tvoří vysoké útesy a směrem na jih jsou jenom močály. A tak se Peng-laj, protože je to široko daleko jediný dobrý přístav, stal centrem našeho obchodu s Koreou a Japonskem."
"V hlavním městě jsem slyšel," dodal Chung, "že se tu usadilo mnoho Korejců, hlavně námořníci, lodní tesaři a buddhističtí mniši. Žijí v korejské čtvrti na druhém břehu potoka, na východ od města. Tam je taky proslulý starý buddhistický chrám."
"Takže teď se můžeš pokusit o štěstí u korejského děvčete," strefil se Ťiao Taj do Ma Žunga, "a pak si můžeš v chrámu hřích lacino vykoupit."
Dva ozbrojení strážci otevřeli bránu a čtyři muži jeli po rušné obchodní třídě tak dlouho, až uviděli vysoké zdi soudního areálu. Klusali podél zdi, dokud nenarazili na hlavní bránu v jižní stěně; na lavici pod velkým bronzovým gongem tam sedělo několik strážných.
Muži vyskočili a řízně náčelníka pozdravili. Ale Chungovi neušlo, že si za jeho zády vyměnili významné pohledy.
Jeden ze strážných je zavedl do úřadovny, která stála na protější straně hlavního nádvoří. Čtyři písaři tam pilně vládli štětci pod dohledem hubeného staršího muže s šedivou bradkou.
Vyšel jim v ústrety celý vyplašený a zajíkavě se představil jako hlavní písař Tchang, dočasně pověřený správou okresu.
"Tato osoba hluboce lituje," dodal nervózně, "že nám příjezd Vaší Ctihodnosti nebyl ohlášen předem. Nemohl jsem takto připravit večeři na uvítanou a -"
"Předpokládal jsem," přerušil ho soudce, "že z vojenské stanice vyšlou předem nějakého posla. Zřejmě někde došlo k omylu. Ale když už jsem tady, bude nejlépe, když mě provedeš po soudním areálu."
Tchang je zavedl nejdříve do prostorné soudní dvorany. Dlaždicová podlaha byla čistě umetená a vysoký stůl na pódiu vzadu pokrýval lesklý červený brokát. Náčelník přistoupil k pódiu a se zájmem si prohlížel závěs z vybledlého fialového hedvábí, který zakrýval celou stěnu za stolem. Jako vždy byl uprostřed závěsu vyšit silným zlatým vláknem obraz jednorožce - symbol prozíravosti.
Prošli dveřmi za závěsem, udělali pár kroků úzkou chodbou a vstoupili do náčelníkovy pracovny. Také tato místnost

byla dobře udržovaná, na leštěné desce psacího stolu nebylo zrnko prachu, omítnuté zdi byly čistě vybílené a přes široké lehátko u zadní stěny byl přehozen kus nádherného temně zeleného brokátu. Náčelník Ti jen letmo nahlédl do archívu ve vedlejší místnosti a vyšel na druhé nádvoří, odkud se šlo do audienčního pavilónu. Starý písař nervózně vysvětloval, že audienční síň nebyla od odjezdu vyšetřovatele v provozu, a tak není vyloučeno, že stůl nebo některá židle nebudou na svém místě. Náčelník se zvědavě zahleděl na vyplašenou nahrbenou postavu; ten člověk působil dojmem veliké ustaranosti.
"Udržoval jsi všechno v nejlepším pořádku," řekl mu povzbudivě.
Tchang se hluboce uklonil a koktal:
"Tato osoba zde slouží už čtyřicet let, Vaše Ctihodnosti. Tenkrát jsem nastoupil u soudu jako poslíček. Mám rád ve věcech pořádek. Tady všechno vždycky klapalo. Je strašné, že teď, po tolika letech -"
Hlas se mu zadrhl. Spěšně otevřel dveře do audienční síně.
Když se všichni shromáždili kolem vysokého, nádherně vyřezávaného stolu ve středu místnosti, Tchang uctivě náčelníkovi předal velkou čtvercovou soudní pečeť. Soudce ji porovnal s otiskem ve spisech, pak podepsal její převzetí. Od této chvíle stál oficiálně v čele okresu Peng-laj.
Probíral se dlouhou bradou a řekl:
"Vyšetřování smrti náčelníka Wanga bude mít přednost před všemi běžnými záležitostmi. Později přijmu přední občany tohoto okresu a učiním zadost ostatním formálním povinnostem. Kromě zaměstnanců soudu chci dnes z okresních úředních činitelů hovořit jen se správci čtyř městských čtvrtí."
"U nás máme ještě pátého, Vaše Ctihodnosti," podotkl Tchang. "Je to správce čtvrti korejských usedlíků."
"Číňan?"
"Nikoli, Vaše Ctihodnosti," zavrtěl hlavou Tchang. "Ale mluví naším jazykem plynně." Rukou si zakryl ústa, zakašlal a pak ostýchavě pokračoval: "Obávám se, že je to poněkud neobvyklá situace, Vaše Ctihodnosti, ale prefekt rozhodl, že korejští usedlíci tady na východním břehu mají mít částečnou samosprávu. Za udržování pořádku je tam odpovědný správce; zaměstnanci soudu mohou do jejich čtvrti vstoupit, jen když je správce požádá o pomoc."
"To je opravdu dost nezvyklé," zabručel soudce. "Musím se na to některý den podívat. Dobrá, řekni teď všem zaměstnancům, aby se shromáždili v soudní síni. Já zatím alespoň nahlédnu do svých obytných místností a dám se trochu do pořádku."
Tchang upadl do rozpaků. Po chvíli váhání řekl:
"Rezidence Vaší Ctihodnosti je ve výborném stavu, nebožtík soudce dal loni v létě všechno vymalovat. Naneštěstí tam však pořád ještě stojí jeho nábytek a zavazadla. Nedostali jsme totiž dosud zprávu od jeho bratra, který je jediným žijícím příbuzným, a já nevím, kam všechny ty věci poslat. A protože Jeho Excelence Wang byl vdovec, zaměstnával pouze místní služebnictvo, a to odešlo po jeho ... úmrtí."
"Kde ale bydlel vyšetřovatel, když sem přijel?" podivil se soudce Ti.
"Jeho Excelence spala na lehátku v pracovně, Vaše Ctihodnosti," odpověděl Tchang nešťastně. "Písaři mu tam podávali i jídlo. Velice lituji, všechno se to značně příčí předpisům, ale když soudcův bratr neodpovídá na mé dopisy ... Je to skutečně politováníhodné, ale -"
"Nevadí," skočil mu soudce do řeči. "Nehodlám poslat pro svou rodinu a služebnictvo, dokud nevyšetřím vraždu soudce Wanga. Půjdu se teď převléknout do pracovny a ty ukaž mým pomocníkům, kde se mohou ubytovat."
"Hned naproti soudu, Vaše Ctihodnosti, je velice dobrý hostinec," doporučoval Tchang. "Bydlím tam se svou manželkou také a mohu Vaši Ctihodnost ujistit, že i pomocníci -"
"Ale to je také úplně proti předpisům!" přerušil ho soudce chladně. "Proč nebydlíš v soudním areálu? Muž s tak letitou zkušeností by měl předpisy znát!"
"Ale já bydlím v areálu, v horním patře domu za přijímací síní, Vaše Ctihodnosti," pospíšil si Tchang s vysvětlením, "jenomže střecha potřebuje opravu, a tak jsem doufal, že nebude námitek proti tomu, abych - dočasně, samozřejmě - bydlel -"
"Dobrá!" přerušil ho soudce Ti. "Ale trvám na tom, aby mí tři pomocníci bydleli v areálu. Zařiď pro ně ubytování na strážnici."
Tchang se hluboce uklonil a odešel s Ma Žungem a Ťiao Tajem.
Chung šel za soudcem do pracovny. Pomohl mu převléknout se do úředního šatu a připravil mu šálek čaje. Když si soudce otíral tvář horkým ručníkem, zeptal se:
"Máš představu, Chungu, proč je ten člověk tak vyplašený?"
"Podle mého je to už taková bojácná povaha," odpověděl starý pomocník. "Řekl bych, že ho náš neohlášený příjezd úplně vyvedl z míry."
"Mně se spíš zdá," namítl soudce zamyšleně, "že se strašně bojí něčeho tady v soudním dvoře. Proto se taky přestěhovali do toho hostince. Však my na to časem přijdeme!"
Do pracovny vešel Tchang a oznámil, že se všichni shromáždili v soudní dvoraně. Soudce Ti vyměnil domácí čepičku za černou křídlatou soudcovskou čapku a kráčel do soudní síně, následován Chungem a Tchangem.
Usedl za vysoký stůl a pokynul Ma Žungovi a Ťiao Tajovi, aby se postavili za jeho židli.
Soudce pronesl několik vhodně volených slov a pak mu Tchang představil jednoho po druhém čtyřicet mužů, klečících na kamenné podlaze dole. Soudce Ti si povšiml, že písaři mají čistý modrý šat a že kožené kabátce a železné přilby biřiců a strážných se jen lesknou. Celkem na něho dělali dobrý dojem. Nelíbila se mu však surová tvář velitele biřiců a napadlo ho, že tohle bývají obyčejně hanebníci a člověk je nesmí spustit s očí. Ohledač mrtvol doktor Sen byl důstojný starší muž s inteligentní tváří. Tchang soudci pošeptal, že je to nejlepší lékař v okrese a muž vzácného charakteru.
Když bylo představování u konce, soudce oznámil, že Chung Liang je jmenován seržantem soudu a bude dohlížet na

všechny běžné úřední záležitosti. Ma Žungovi a Ťiao Tajovi svěřil dohled nad biřici a strážnými, odpovědnost za kázeň, za strážnici a vězení.
Když se vrátili do pracovny, řekl soudce Ma Žungovi a Ťiao Tajovi, aby udělali inspekci ve strážnici a ve vězení.
"Potom zahájíte výcvik strážných a biřiců," řekl. "Tak budete mít příležitost seznámit se s nimi a zjistit, zač kdo stojí. Až s tím budete hotovi, jděte se porozhlédnout po ulicích a posbírejte dojmy o poměrech ve městě. Rád bych šel s vámi, ale musím se dnes večer trochu zorientovat v událostech kolem vraždy náčelníka Wanga. Až se vrátíte, přijďte mi podat hlášení."
Oba hromotluci odešli a do pracovny vstoupil Tchang a za ním písař se dvěma svícny. Soudce Ti vybídl Tchanga, aby usedl na stoličku před psacím stolem, vedle seržanta Chunga. Písař postavil svíce na stůl a nehlučně se vzdálil.
"Zrovna jsem si všiml," řekl soudce Tchangovi, "že přednosta písařů, zapsaný v seznamu jako Fan Čung, nebyl přítomen. Je snad nemocný?"
Tchang si přitiskl dlaně na čelo. Koktal:
"Právě jsem o tom chtěl mluvit, Vaše Ctihodnosti. Fan mi dělá opravdu velké starosti. Prvního tohoto měsíce odešel do Pien-fu - to je hlavní město naší prefektury - na svou každoroční dovolenou. Měl se vrátit včera dopoledne. Když se neukázal, poslal jsem biřice na Fanův stateček, má jej na západ od města. Nájemce, který mu tam hospodaří, řekl, že Fan a jeho sluha tam přijeli včera a v poledne odjeli. Dělá mi to skutečně těžkou hlavu. Fan je výborný člověk a schopný úředník a vždycky velice přesný. Nevím, co se mu mohlo přihodit ..."
"Možná že ho sežral tygr," skočil mu netrpělivě do řeči soudce.
"Ne, to ne, Vaše Ctihodnosti!" vykřikl Tchang. "Nebesa chraň!" Jeho tvář nabyla náhle popelavě šedé barvy; světlo svící ozařovalo jeho doširoka rozevřené zděšené oči.
"Nebuď tak nervózní, člověče!" okřikl ho soudce popuzeně. "Chápu, že tě rozrušila vražda předchozího nadřízeného, ale k té došlo přece před dvěma týdny. Čeho se bojíš teď?"
Tchang si setřel pot s čela.
"Prosím Vaši Ctihodnost za prominutí," mumlal. "Minulý týden byl v lese nalezen jeden rolník s rozsápaným hrdlem, strašně zřízený. Musí tu obcházet tygr lidožrout. V poslední době špatně spím, Vaše Ctihodnosti. Ponížene prosím za prominutí a -"
"Uklidni se," chlácholil ho soudce, "mí dva pomocníci jsou zkušení lovci. Některý den je pošlu, aby toho tygra zabili. Nalej mi šálek horkého čaje a pustíme se do práce."
Tchang nalil čaj, soudce několikrát s chutí upil a pak se opřel v křesle.
"Chtěl bych od tebe slyšet, jak přesně byla vražda odhalena."
Tchang poškubával bradkou a ostýchavě spustil:
"Předchůdce Vaší Ctihodnosti byl vzdělaný muž, velmi okouzlující osobnost. Možná že někdy poněkud lehkovážný a v maličkostech netrpělivý, ale zato pečlivý, kde to bylo třeba, skutečně přepečlivý! Bylo mu asi padesát, měl dlouholeté všestranné zkušenosti. Schopný úředník, Vaše Ctihodnosti!"
"Měl tu nějaké nepřátele?" zajímal se soudce.
"Žádné, Vaše Ctihodnosti!" zvolal Tchang. "Byl to moudrý a spravedlivý soudce a lidé ho tu měli velice rádi. Mohu říct, Vaše Ctihodnosti, že v našem okrese byl oblíbený, opravdu velice oblíbený."
Soudce pokýval hlavou a Tchang pokračoval:
"Před čtrnácti dny, když se blížila hodina dopoledního zasedání, přišel za mnou do úřadovny jeho majordom a oznámil, že pán nespal ve své ložnici a že dveře do knihovny jsou zamčené zevnitř. Vím, že často psal a čítal v knihovně dlouho do noci, a tak jsem se domníval, že usnul nad knihami. Proto jsem pořádně zabušil na dveře. Když se zevnitř nic neozývalo, dostal jsem strach, že ho třeba ranila mrtvice. Zavolal jsem velitele biřiců a dal jsem dveře otevřít násilím."
Tchang polkl, ústa mu zaškubala. Po chvíli pokračoval:
"Soudce Wang ležel na podlaze před čajovými kamínky a nevidoucí oči měl upřené na strop. Čajový šálek ležel na rohoži kousek od jeho natažené pravice. Dotkl jsem se jí: byla studená a ztuhlá. Hned jsem povolal našeho ohledače mrtvol; konstatoval, že soudce zemřel patrně kolem půlnoci. Odebral vzorek čaje, který zůstal v konvici, a -"
"Kde stála ta konvice?" přerušil ho soudce Ti.
"Na skříňce v levém rohu, Vaše Ctihodnosti," odpověděl Tchang, "hned vedle měděných kamínek, na nichž se vaří voda na čaj. Čajová konvice byla téměř plná. Doktor Sen dal trochu napít psovi a ten okamžitě pošel. Potom čaj zahřál a podle pachu určil jed. Nemohl prozkoumat vodu v kotlíku na čajových kamínkách, protože se úplně vyvařila."
"Kdo obvykle nosil soudci vodu na čaj?" zeptal se Ti.
"Náčelník si ji nosil sám," odpověděl Tchang bez váhání. A protože Ti zvedl obočí, dodal rychle na vysvětlenou: "Byl nadšeným vyznavačem čajového kultu, Vaše Ctihodnosti, a velice lpěl na všech procedurách. Vždycky trval na tom, že si sám přinese ze studny na zahradě vodu, a také ji sám vařil na čajových kamínkách u sebe v knihovně. Jeho konvice, šálky a krabička na čaj byly vesměs cenné starožitné kousky; vždycky je zamykal do skříňky pod čajovými kamínky. Na můj pokyn udělal ohledač pokusy také s čajovými lístky v krabičce, ale ukázalo se, že jsou úplně neškodné."
"Jaká opatření jsi učinil potom?" pokračoval Ti.
"Ihned jsem vypravil zvláštního posla k prefektovi do Pien-fu a přikázal jsem, aby tělo uložili do prozatímní rakve a tu postavili v síni soudcovy soukromé rezidence. Pak jsem zapečetil knihovnu. Třetího dne přijela z hlavního města Jeho Excelence vyšetřovatel Nejvyššího soudu. Ten přikázal, aby mu velitel pevnosti dal k dispozici šest tajných agentů vojenské policie, a zahájil pečlivé vyšetřování. Vyslechl veškeré služebnictvo a -"
"Já vím," řekl soudce netrpělivě, "četl jsem jeho zprávu. Bylo jasně prokázáno, že nikdo nemohl s čajem nic provést a že poté, co soudce odešel do knihovny, tam nikdo nevstoupil. Kdy přesně odtud vyšetřovatel odjel?"
"Ráno čtvrtého dne," odpověděl Tchang váhavě, "mě vyšetřovatel zavolal a přikázal mi, abych dal rakev přenést do

chrámu Bílého mraku za východní bránu a vyčkal, až bratr zemřelého rozhodne, kde má být mrtvý náčelník definitivně pohřben. Pak poslal agenty zpátky do pevnosti, oznámil mi, že bere všechny soudcovy soukromé papíry s sebou do hlavního města, a odjel." Tchang se tvářil nejistě a hleděl na soudce pln úzkosti. Dodal: "Předpokládám, že sdělil Vaší Ctihodnosti důvod svého náhlého odjezdu?"
"Řekl," improvizoval soudce rychle, "že vyšetřování se dostalo do stadia, kdy v něm může úspěšně pokračovat nový soudce."
Tchangovi se zřejmě ulevilo. Zeptal se:
"Doufám, že se Jeho Excelence těší dobrému zdraví?"
"Odjel už na jih s novým posláním," ujistil ho soudce. Za řeči vstal. "Půjdu se teď podívat do knihovny. Za mé nepřítomnosti projednej se seržantem Chungem záležitosti, které je třeba dát zítra na program ranního zasedání."
Soudce vzal jeden svícen a odešel. Dveře do soudcovy rezidence na druhé straně zahrádky za audienční síní byly pootevřené. Nepršelo už, ale mezi stromy a nad vkusně upravenými květinovými záhony se držela mlha. Soudce Ti strčil do dveří a vešel do opuštěného domu.
Z plánku přízemí, připojeného k hlášením, věděl, že knihovna je na konci hlavní chodby, kterou našel bez obtíží. Když jí procházel, všiml si dvou bočních chodbiček, ale nedohlédl, kam vedou, neboť světelný kruh kolem jeho svíce byl příliš malý. Náhle se zastavil. Světlo dopadlo na štíhlého muže. který právě vyšel z chodbičky a téměř se s ním srazil.
Muž zůstal stát bez hnutí; upřel na soudce podivný, nepřítomný pohled. Jeho celkem pravidelnou tvář hyzdilo mateřské znamínko velikosti měďáku na levé tváři. Soudce si ke svému úžasu povšiml, že muž nemá na hlavě čapku; prošedivělé vlasy byly na temeni svázané do uzlu. Nejasně zahlédl, že je oblečen do šedivého domácího šatu, přepásaného černou šerpou.
Soudce Ti užuž otvíral ústa, aby se neznámého zeptal, kdo je, když ten náhle nehlučně ustoupil do temné chodbičky. Soudce rychle zvedl svíci, ale plamen prudkým pohybem zhasl. Bylo tma jako v pytli.
"Hej, ty tam, pojď sem!" volal soudce. Odpovědí mu byla pouze ozvěna. Chvíli vyčkával. Slyšel jen hluboké ticho prázdného domu.
"Darebák jeden drzý!" bručel Ti rozhněvaně. Hmatal podél celé stěny, aby se dostal zpátky na dvůr, a spěšně se vrátil do své pracovny.
Tchang právě ukazoval Chungovi objemný spis.
"Nepřeju si, aby za žádných okolností," obrátil se soudce nevrle k Tchangovi, "někdo z personálu korzoval v prostorách soudu poloobležený, a to ani v noci, mimo službu. Zrovna teď jsem narazil na chlapíka, který měl na sobě jenom domácí šat a na hlavě vůbec nic! A ten drzoun neotesaný se ani neobtěžoval odpovědět mi, když jsem na něho zavolal. Jdi a přiveď mi ho, já mu to vytmavím."
Tchang se začal třást na celém těle a zíral na soudce polomrtvý hrůzou. Soudci se náhle Tchanga zželelo; koneckonců, ten člověk dělá, co je v jeho silách. Pokračoval tedy už klidněji:
"No prosím, někdy se to stane. Ale stejně, co je to zač? Noční hlídač, ne?"
Tchang vrhl vyděšený pohled na dveře, které soudce za sebou nezavřel. Vypravil ze sebe zajíkavě:
"Měl ... měl šedivý šat?"
"To měl," ujistil ho soudce.
"A měl mateřské znamínko na levé tváři?"
"To taky měl!" odpověděl soudce stroze. "Ale přestaň už dělat cavyky, člověče! Tak řekneš mi konečně, kdo to je?"
Tchang svěsil hlavu. Odpověděl bezbarvým hlasem:
"To byl mrtvý soudce, Vaše Ctihodnosti."
Odkudsi ze soudního areálu bylo slyšet, jak s prásknutím bouchly dveře.

4

SOUDCE TI NAVŠTÍVÍ MÍSTO ČINU; ZKOUMÁ TAJEMSTVÍ MĚDĚNÝCH ČAJOVÝCH KAMÍNEK

"Co je to za dveře?" utrhl se soudce Ti.
"Myslím, že to mohly být hlavní dveře do soukromé rezidence, Vaše Ctihodnosti." vykoktal Tchang. "Nedají se pořádně zavřít."
"Tak je dej zítra opravit!" nařídil soudce rázně. Zůstal stát, ponořen v hluboké mlčení. Zvolna si hladil licousy a vybavoval si podivný, nepřítomný pohled onoho zjevení i to, jak rychle a nehlučně zmizelo.
Pak obešel psací stůl a usedl do křesla. Seržant Chung na něho hleděl mlčky, s hrůzou v očích.
S námahou se vzchopil. Chvíli zkoumal Tchangovu zšedlou tvář a pak se zeptal:
"Taky jsi viděl to zjevení?"
Tchang přisvědčil.
"Před třemi dny, Vaše Ctihodnosti," odpověděl, "a zrovna v téhle pracovně. Pozdě večer jsem sem přišel pro jeden dokument, který jsem potřeboval, a on tu stál u svého psacího stolu, zády ke mně."
"A co se dělo dál?" zeptal se napjatě soudce.
"Vykřikl jsem, Vaše Ctihodnosti, a svíčka mi vypadla z ruky. Vyběhl jsem ven a zavolal stráže. Když jsme se vrátili do pracovny, nikdo tam nebyl." Tchang si rukou přejel oči a dodal: "Vypadal přesně tak, jak jsme ho našli onoho rána v knihovně, Vaše Ctihodnosti. Měl na sobě právě ten šedivý domácí šat s černou šerpou. Čapka mu spadla s hlavy, když klesl ... mrtev na podlahu."

Protože soudce a seržant Chung mlčeli, vyprávěl dál:
"Jsem přesvědčený, že ho vyšetřovatel taky potkal, Vaše Ctihodnosti. Proto vypadal ráno toho posledního dne tak nemocně a proto odtud tak najednou ujel."
Soudce si poškubával knírem. Po chvíli řekl vážně:
"Bylo by bláznovstvím popírat existenci nadpřirozených jevů. Nikdy nezapomínejme, že náš mistr Konfucius sám byl velice vyhýbavý, když se ho žáci na tyto věci vyptávali. Na druhé straně mám sto chutí pustit se do hledání nějakého racionálního vysvětlení."
Chung pomalu vrtěl hlavou.
"Žádné takové není, Vaše Ctihodnosti," namítl. "Jediné vysvětlení je, že mrtvý soudce nemůže dojít klidu, protože jeho vražda nebyla dosud pomstěna. Mrtvé tělo leží v buddhistickém chrámu a říká se, že je pro mrtvého snadné zjevovat se živým v blízkosti své tělesné schránky, dokud rozklad příliš nepoikročil."
Soudce Ti náhle povstal. "Budu o tom problému vážně přemýšlet," oznámil. "Teď se tam ale vrátím a rozhlédnu se po knihovně."
"Nemůžete přece riskovat, že znovu potkáte toho ducha, pane!" zvolal seržant Chung zděšeně.
"Proč ne?" opáčil soudce Ti. "Cílem mrtvého je dosáhnout pomsty. Musí vědět, že je to i moje přání. Proč by mi tedy chtěl ublížit? Až tady skončíš, seržante, přijď za mnou do knihovny. Můžeš si s sebou vzít dva strážné s lampióny, chceš-li."
Soudce Ti nedbal jejich protestů a odešel z pracovny. Tentokrát zašel nejdříve do úřadovny a vzal si tam velkou svítilnu z naolejovaného papíru.
Když se opět octl v opuštěném domě, vešel do boční chodby, v níž zjevení zmizelo. Po obou stranách byly dveře. Když otevřel ty napravo, uviděl prostornou místnost; na podlaze se povalovaly ve změti větší i menší rance a krabice, naházené na sebe. Soudce Ti postavil svítilnu na podlahu, ohmatal rance a nahlédl mezi navršené krabice. Vylekal ho groteskní stín v koutě. Pak si uvědomil, že je to jeho vlastní. Nebylo tu nic než věci zemřelého.
Soudce zavrtěl hlavou a vstoupil do protější místnosti. Až na několik velkých kusů nábytku, zabalených do slaměných rohoží, zela prázdnotou.
Na konci boční chodby byly masivní dveře, zamčené a zavřené na západku. Soudce, ponořený v myšlenkách, se vrátil zase na hlavní chodbu.
Umně vyřezávané dveře na jejím konci byly zdobené motivy mračen a draků, ale jejich krásu rušilo několik prken přibitých v horní půlce - tam, kde bičici vyrazili výplň, aby bylo možno dveře otevřít.
Soudce Ti strhl proužek papíru s pečetí soudu a otevřel dveře. Zvedl svítilnu do výše a přehlédl nevelkou čtvercovou místnost, zařízenou prostě, ale elegantně. Nalevo bylo vysoké úzké okno, přímo proti němu stála těžká ebenová skříňka a na ní velká měděná čajová kamínka. Na kamínkách byl kulatý cínový kotlík, v němž náčelník vařil vodu na čaj. Vedle kamínek uviděl soudce čajovou konvičku ze znamenitého modrobílého porcelánu. Jinak byla zeď zcela obložena policemi na knihy, stejně tak jako protější stěna. V zadní stěně bylo nízké široké okno; papírové okenní tabule zářily úzkostlivou čistotou. Před ním stál starožitný psací stůl z růžového dřeva, se třemi zásuvkami na každé straně, a pohodlné křeslo, rovněž z růžového dřeva, s červeným atlasovým polštářem. Až na dva měděné svícny byl psací stůl prázdný.
Soudce pokročil a zkoumal temnou skvrnu na rákosových rohožích mezi stolem a čajovou skříňkou. Pravděpodobně to byla skvrna od čaje, který se vylil ze šálku, když soudce padl na zem. Dalo se předpokládat, že postavil vodu na oheň a pak usedl k psacímu stolu. Když zaslechl, že se voda vaří, šel k čajovým kamínkám a nalil vodu do konvice. Vestoje si nalil šálek a upil z něho. Vzápětí jed začal působit.
Soudce si povšiml, že ve složitém zámku příborníku trčí klíč, otevřel jej a obdivně hleděl na vzácnou sbírku náčiní k čajovému obřadu, které bylo shromážděné na dvou policích. Nikde nebylo zrnko prachu; zřejmě se vyšetřovatel a jeho pomocníci těmito předměty probírali velice pečlivě.
Zamířil k psacímu stolu. Zásuvky zely prázdnotou. Tady našel vyšetřovatel soukromé papíry mrtvého. Soudce si hluboce povzdechl. Velká škoda, že neviděl tuto místnost hned poté, co byla vražda objevena.
Obrátil se k policím na stěně a přejel nedbale prstem po knihách. Pokrývala je tlustá vrstva prachu. Soudce Ti se spokojeně usmál. Tady se dá snad při prohlídce najít přece jen něco nového; vyšetřovatel a jeho lidé se zřejmě o knihy nezajímali. Soudce přehlédl přeplněné police a rozhodl se, že s prohlídkou počká, až přijde Chung.
Obrátil křeslo proti dveřím a usedl. Zasunul ruce do širokých rukávů a snažil se představit si, k jakému druhu lidí vrah asi patřil. Zabít císařského úředníka je zločin proti státu a zákon jej trestá mimořádně tvrdě, buď ohavnou "zdlouhavou smrtí" nebo čtvrcením zaživa. Vrah musel mít skutečně velice závažný důvod. A jak otrávil čaj? Otrávená byla zřejmě voda v kotlíku, protože čajové lístky lékař zkoumal a zjistil, že jsou neškodné. Připadl na jedinou další možnost: vrah poslal nebo daroval soudci malé množství čajových lístků, které stačily na jednu konvici, a ty obsahovaly jed.
Soudce Ti opět vzdychl. Uvažoval o zjevení, které zahlédl. S nadpřirozenou bytostí se setkal poprvé v životě a pořád nebyl tak docela přesvědčen, že to byl skutečně duch. Možná že ho chce někdo přelstít? Ale na druhé straně ho vyšetřovatel a Tchang viděli také. Kdo by se odvážil vydávat za ducha přímo v soudním areálu, a proč by to taky dělal? Řekl si, že koneckonců to přece jen musel být duch mrtvého náčelníka. Soudce si opřel hlavu o opěradlo, zavřel oči a snažil se vybavit si tvář zjevení, jak ji viděl. Není přece vyloučené, že mu mrtvý chce dát nějaké znamení, aby mu pomohl záhadu vyřešit...
Rychle otevřel oči, ale místnost byla prázdná a tichá jako předtím. Soudce setrval ještě chvíli v této poloze a oči mu bloudily po červeném lakovaném stropě, spočívajícím na čtyřech těžkých stropních trámech. Povšiml si, že na jednom místě je na stropě barva vybledlá a v rohu, kde stojí příborník, je několik zaprášených pavučin. Mrtvý náčelník, na rozdíl od svého hlavního písaře, si s čistotou zřejmě tolik hlavu nelámal.

Pak přišel seržant Chung se dvěma strážnými, kteří nesli velké svícny. Soudce Ti jim řekl, aby svícny postavili na stůl, a propustil je.
"Na nás tu zůstaly pouze knihy a svitky dokumentů na policích, seržante!" řekl. "Je toho spousta, ale když mi budeš podávat hromádky a zase je uklízet, tak to brzy hravě zvládneme."
Chung bodře přisvědčil a vzal hromádku knih z nejbližší police. Zatímco rukávem otíral prach, soudce opět otočil křeslo ke stolu a pak se začal probírat knihami, které před něho seržant kladl.
Po více než dvou hodinách uložil Chung zpátky na polici poslední hromádku. Soudce Ti se opřel v křesle a z rukávu vytáhl skládací vějíř. Energicky se ovíval a řekl se spokojeným úsměvem:
"Tak vidíš, Chungu, teď máme docela jasnou představu o osobnosti zavražděného soudce. Nahlédl jsem do svazku jeho vlastních veršů, jsou psané vybraným stylem, ale co do obsahu dost mělké. Převládají verše milostné a většinou jsou věnované proslulým kurtizánám v hlavním městě nebo jinde, kde náčelník Wang působil."
"Tchang udělal několik nejasných narážek v tom smyslu, že náčelník byl mužem nevalné morálky, Vaše Ctihodnosti," hlásil Chung soudci. "Dokonce si často zval do domu prostitutky a nechával je tu přes noc."
Soudce Ti pokýval hlavou. "V těch brokátových deskách, které jsi mi před chvílí podával," řekl, "jsou samé erotické kresby. Měl i několik poznámkových knih o víně a o tom, jakým způsobem se připravuje v různých končinách císařství, a knihy o vaření. Na druhé straně shromáždil krásnou sbírku starých básnických mistrů - každý svazek s oslíma ušima a vlastnoručními poznámkami a komentáři téměř na každé stránce. A totéž platí o obsažné sbírce prací o buddhismu a taoistickém mysticismu. Zato sebrané spisy konfuciánských klasiků jsou panensky nedotčené - tak, jak je koupil! Všiml jsem si také, že v jeho knihovně je hojně zastoupena věda - má tu většinu běžných prací z oboru lékařství a alchymie a také pár vzácných starých pojednání o hádankách, slovních hříčkách a mechanických vynálezech. Nápadné je, že tu nejsou knihy o historii, státní správě ani matematice."
Soudce opět otočil křeslo a pokračoval:
"Z toho usuzuji, že náčelník Wang byl básník s vyvinutým smyslem pro krásu a filozof hluboce zaujatý mystikou. A zároveň muž smyslný, oddávající se všem pozemským radovánkám - což není, myslím, nijak neobvyklá kombinace. Byl prost ctižádosti, těšilo ho postavení náčelníka klidného okresu daleko od hlavního města, kde byl svým pánem a kde si mohl zařídit život po svém. Proto netoužil po povýšení; mám dojem, že Peng-laj byl už jeho devátým působištěm jakožto náčelníka a soudce. Ale byl to velice inteligentní muž zvídavé mysli - odtud jeho záliba v hádankách, slovních hříčkách a mechanických hračkách! A pro tyhle vlastnosti, včetně jeho dlouholeté praxe, byl docela dobrý náčelník, třebaže se patrně svým povinnostem zvlášť horlivě nevěnoval. Na rodinná pouta příliš nedbal, a proto se po smrti své První a Druhé dámy už neoženil a spokojil se s pomíjivými známostmi s kurtizánami a prostitutkami. On sám shrnul svou osobnost celkem výstižně do jména, které udělil své knihovně."
Soudce Ti ukázal vějířem na dřevěnou desku s nápisem, která visela nade dveřmi. Chung se musel usmát, když četl: Poustevna Potulné herky.
"Přesto však," pokračoval soudce, "jsem narazil na jednu nápadnou nesrovnalost." Poklepal prstem na podlouhlý zápisník, který předtím položil stranou, a zeptal se: "Kde jsi tohle našel, seržante?"
"Bylo to zapadlé za knihami na dolní polici," odpověděl Chung.
"Do tohoto zápisníku," řekl soudce, "náčelník zanesl vlastnoručně dlouhé seznamy dat a čísel a celé stránky jsou tu popsané složitými výpočty. A přitom chybí jediné slůvko na vysvětlenou! Řekl bych, že pan Wang byl ten poslední, kdo by se zajímal o čísla. Předpokládám, že finanční záležitosti a statistické výpočty ponechával Tchangovi a jeho písařům, nemám pravdu?"
Seržant Chung důrazně pokyvoval hlavou.
"To jsem před chvílí vyrozuměl z Tchangových slov," potvrdil soudcovu domněnku.
Ti listoval v zápisníku a pomalu vrtěl hlavou. Zamyslel se a řekl:
"Tyhle záznamy si vyžádaly spoustu času a námahy; drobné chybičky jsou pečlivě vymazané a opravené. Jediným vodítkem jsou data: první záznam byl učiněn přesně před dvěma měsíci."
Vstal a uložil zápisník do rukávu.
"V každém případě," slíbil si, ..jej ještě důkladně prozkoumám, až budu mít čas, i když samozřejmě není vůbec jisté, že se týká záležitostí souvisejících s jeho vraždou. Ale nesrovnalosti si vždy zasluhují zvláštní pozornost. V každém případě mám teď jasný obrázek oběti; a to je, podle našich příruček o vyšetřování zločinu, první krok k vypátrání vraha."

5

OBA NEBOJSOVÉ POJEDÍ ZDARMA V JEDNOM HOSTINCI; STANOU SE SVĚDKY ZVLÁŠTNÍHO DĚNÍ NA BŘEHU KANÁLU

"Ze všeho nejdřív," řekl Ma Žung, když s Ťiao Tajem opouštěli soudní budovu, "musíme sehnat něco na zub. Při výcviku takovejch lenochů člověku nějak vyhládne!"
"A dostane žízeň!" dodal Ťiao Taj.
Vstoupili do prvního hostince, který uviděli; byl to malý podnik na nároží jihozápadně od soudního dvora. Nesl vznešené jméno Zahrada devíti květů. Přivítal je šum překřikujících se hlasů; bylo tam velice plno. S bídou našli volné místo vzadu poblíž vysokého pultu, kde stál jednoruký muž a ve velkém kotlíku míchal nudle.
Oba přátelé se rozhlíželi kolem sebe. Hosty tu byli většinou drobní obchodníci, kteří se spěšně posilňovali před večerním náporem zákazníků. S chutí polykali své nudle a tuto činnost přerušovali jen proto, aby si zavdali z cínového

džbánku s vínem, který koloval.
Ťiao Taj chytl za rukáv číšníka, který se mihl kolem nich s podnosem plným misek s nudlemi.
"Čtyři misky!" řekl, "a dva velké džbány."
"Musíte počkat!" utrhl se číšník. "Nevidíte, že mám plné ruce práce?"
Z Ťiao Tajových úst se vzápětí vyřinula záplava neobyčejně barvitých kleteb. Jednoruký muž vzhlédl a soustředěně se na něho zahleděl. Pak odložil dlouhou bambusovou naběračku a obešel pult; jeho potem zbrocená tvář se přitom rozzářila do širokého úsměvu.
"Takhle uměl klít, co já pamatuju, jen jedinej člověk na světě!" zvolal. "Co vás sem přivádí, pane?"
"Toho pána si nech od cesty!" řekl Ťiao Taj drsně. "Když jsme se přesunuli na sever, dostal jsem se do maléru a vzdal jsem se hodnosti i jména. Teď se jmenuju Ťiao Taj. Můžeš nám dát něco kloudnýho k snědku?"
"Hned to bude, pane!" řekl muž horlivě. Zmizel v kuchyni a zanedlouho se vrátil, následován tlustou ženou, která nesla podnos se dvěma velkými džbány vína a mísu solených ryb se zeleninou.
"To je jiná!" řekl Ťiao Taj spokojeně. "Posaď se, vojáku, ať tu práci projednou za tebe udělá stará!"
Hostinský si přitáhl židli a manželka zaujala jeho místo za pultem. Zatímco se oba přátelé pustili do jídla a pití, muž jim vyprávěl, že je rodák z Peng-laj, po propuštění z expedičního sboru v Koreji si za ušetřené peníze koupil tenhle hostinec a nevede se mu špatně. Zadíval se na hnědý šat svých hostů a zeptal se tiše:
"Proč tu pracujete u soudu?"
"Ze stejnýho důvodu, jako ty mícháš nudle," odpověděl Ťiao Taj. "Abysme si vydělali na živobytí."
Jednoruký se podíval vlevo, vpravo a pak pokračoval šeptem:
"Tady se dějou moc divný věci! Nevíte, že tu před dvěma nedělema uškrtili okresního náčelníka a rozsekali ho na cimprcampr?"
"A já myslel, že ho otrávili," podotkl Ma Žung a dal si pořádný doušek ze džbánu.
"To se jen tak říká," ujistil ho jednoruký. "Z náčelníka byla fašírka. Věřte mi, tady jsou lidi neřádi!"
"Novej náčelník je docela dobrej chlap," utrousil Ťiao Taj.
"Vo něm nic nevím," trval si muž na svém, "ale Tchang a Fan jsou oba mizerové!"
"Copak proved ten starej třasořitka?" zeptal se Ťiao Taj udiveně. "Na mě dělal dojem, že by kuřeti neublížil."
"Ale, škoda slov," řekl hospodský tajemně. "Je prostě ... jinej, chápete? Kromě toho má Tchang ještě horší vadu na kráse!"
"Jakou?" zajímal se Ma Žung.
"V tomhle okrese se toho děje víc, než by se člověku na první pohled zdálo, to vám povídám," ujistil je hostinský. "Já sem vocaď, já to musím vědět! Vodevždycky tady žili divný lidi, můj starej otec nám vykládal věci..."
Odmlčel se. Smutně potřásl hlavou a pak rychle vyprázdnil pohár vína, který mu Ťiao Taj podstrčil.
Ma Žung pokrčil rameny.
"Zjistíme si to sami," zabručel, "co je to na nás! A pokud jde o toho druhýho chlapíka, co jsi jmenoval, o toho Fana, tak s tím si budem dělat starosti až potom. Bičici mi říkali, že se snad ztratil nebo co, a zrovna teď!"
"Doufejme, že nadobro!" prohlásil jednoruký procítěně. "Byl to grobián a bral peníze ouplně vod kdekoho! Je ještě hladovější než zdejší velitel biřiců, a to je co říct! A co horšího, jednu ženskou nenechá na pokoji. Copak vo to, fešák von je, to se mu musí, mizerovi, nechat! Nebesa vědí, co zla už natropil! Ale sčuchnul se s Tchangem a ten nad ním vždycky držel ochrannou ruku."
"V každém případě jsou Fanovy dny hojnosti u konce," vložil se do hovoru Ťiao Taj. "Bude pracovat pode mnou a tady pod mým kamarádem. Ale stejně musel těch úplatků posbírat pěknou řádku. Slyšel jsem, že má na západ od města hospodářství."
"Zdědil je vloni po vzdáleným příbuznym," vysvětloval mu hostinský. "Není to nic zvláštního, malá samota nedaleko opuštěnýho chrámu. Teda jestli se ztratil tam, tak to se mu museli dostat na kobylku voni!"
"Nemoh bys projednou mluvit jasně čínsky?" křikl na něho Ma Žung netrpělivě. "Kdo jsou ‚voni'?"
Jednoruký přivolal číšníka. Když postavil na stůl dvě velké misky s nudlemi, řekl tiše:
"Na západ od Fanova hospodářství, tam, co se napojuje polní cesta na silnici, stojí starej chrám. Před devíti lety tam žili čtyři mniši, patřili ke klášteru Bílýho mraku za východní bránou. Jednou ráno je lidi našli všecky čtyři po smrti, chřtán měli prořiznutej vod ucha k uchu. Nikdo tam po nich už nepřišel, chrám zůstal vod tý doby prázdnej. Ale duchové těch čtyř ho pořád vobcházej. Rolníci tam v noci často vídaj světla a každej se tomu místu na hony vyhejbá. Zrovna minulej tejden jeden můj bratranec šel pozdě v noci kolem a zahlíd bezhlavýho mnicha, jak to tam vobchází za svitu měsíce. Na vlastní voči viděl, že nese useknutou hlavu pod paží."
"Vznešená Nebesa!" rozkřikl se Ťiao Taj. "Přestaň s těmi hrůzostrašnými historkami, buď tak dobrý! Jak můžu spořádat ty nudle, když se mi ježí na misce?"
Ma Žung se zachechtal a oba se s velkou chutí pustili do nudlí. Když vyjedli misky do poslední nudličky, Ťiao Taj vstal a sáhl do rukávu. Hospodský mu spěšně položil ruku na paži a zvolal:
"Nikdy, pane! Tenhle hostinec se vším všudy je vám k službám! Nebejt vás, tak by mě byli korejští kopiníci -"
"Dobrá!" skočil mu do řeči Ťiao Taj. "Děkuju za pohoštění. Ale jestli chceš, abysme přišli zas, příště si od nás vezmeš peníze."
Jednoruký muž rázně protestoval, ale Ťiao Taj mu poklepal na rameno a odešli.
Venku řekl Ťiao Taj Ma Žungovi:
"Teď jsme se dosyta najedli, bratře, a tak bysme se měli pustit do nějaký práce. Ale jakpak si vlastně člověk udělá dojem o městě?"
"Řekl bych, že se k němu musí prochodit, bratře!"

A tak se vydali na cestu podél osvětlených průčelí obchodů. Přestože mrholilo, bylo všude spousta lidí. Oba přátelé jen tak lelkovali, prohlíželi vyložené místní zboží a tu a tam se zeptali na cenu. Když došli k bráně chrámu boha války, zašli dovnitř, koupili za pár měďáků svazek vonných tyčinek, zapálili je před oltářem a pomodlili se za duše vojáků, padlých v boji.
Když už zase šlapali dál směrem na jih, zeptal se Ma Žung:
"Chápeš, proč vlastně pořád bojujeme za hranicemi proti těm barbarům? Proč nenecháme ty mizery vařit ve vlastní šťávě?"
"Nerozumíš politice, ani co by se za nehet vešlo, bratře!" odvětil Ťiao Taj blahosklonně. "Je naší povinností osvobodit je od jejich barbarství a naučit je naší kultuře."
"Mno, ale oni ty Tataři taky nejsou žádný troubové," namítl Ma Žung. "Hele, víš, proč netrvají na tom, aby byly jejich nevěsty panny? Protože, milej kamaráde, musej brát ohled na to, že tatarský holky od dětství jezdí na koni! Jen aby se to nedozvěděla naše děvčata!"
"Kdybys přestal s těmi žvásty!" dopálil se Ťiao Taj. "Teď jsme zabloudili."
Ocitli se zřejmě v rezidenční čtvrti. Ulice byla vydlážděná hladkými kameny a po obou stranách se rýsovaly vysoké zdi kolem velkých panských sídel. Bylo tu velice ticho, mlha umrtvovala veškeré zvuky.
"Tamhle je před námi nějaký most, ne?" řekl Ma Žung. "To bude určitě kanál, co protíná jižní půli města. Když se budeme držet toho kanálu směrem na východ, dostaneme se dřív nebo pozdějc zase na obchodní třídu." Přešli most a pustili se po břehu kanálu. Náhle sevřel Ma Žung Ťiao Tajovi paži. Mlčky ukázal na protější břeh, který bylo v mlze sotva vidět.
Ťiao Taj napnul zrak. Zdálo se jim, že po břehu jde skupina mužů a nese na ramenou malá otevřená nosítka. V šedavém svitu měsíce, filtrovaném mlhou, viděli na nosítkách prostovlasého muže, sedícího se zkříženýma nohama a s rukama složenýma na prsou. Měli dojem, že je celý zahalen v bílém.
"Co je to za divnýho chlapíka?" vrtěl užasle hlavou Ťiao Taj.
"Nebesa vědí!" zabručel Ma Žung. "Podívej, zastavují se."
Prudký závan větru odvál chuchvalec mlhy. Viděli, že muži položili nosítka na zem. Vtom dva nosiči, kteří stáli za sedícím mužem, zvedli těžké palice a udeřili ho do hlavy a do zad. Mlha opět zhoustla. Uslyšeli šplouchnutí.
Ma Žung zaklel.
"Na most!" sykl na Ťiao Taje.
Obrátili se a uháněli zpátky podél kanálu. Ale nebylo dobře vidět a klouzalo to; chvíli jim trvalo, než se dostali zpátky na most. Rychle jej přeběhli a pak se opatrně přiblížili po druhém břehu. Ale nikde nebylo živáčka. Když nějakou dobu chodili sem a tam v místě, kde podle jejich odhadu došlo k útoku, Ma Žung se najednou zastavil a hmatal rukama po zemi.
"Tady jsou hluboké stopy," řekl, "v tomhle místě vyklopili toho chudáka do kanálu."
Mlha se teď trochu zvedla. Několik stop pod sebou viděli proužek kalné vody. Ma Žung se vysvlékl donaha. Podal šaty Ťiao Tajovi, vyzul se z bot a ponořil se do vody. Sahala mu až po prsa.
"Smrdí," hlásil kysele, "ale žádnou mrtvolu tady nevidím.1"
Brodil se dál. Když se vracel ke břehu, ucítil pod nohama vysokou vrstvu svinstva a bahna na dně kanálu.
"Nedá se nic dělat," bručel znechuceně. "Zřejmě jsme si to místo spletli. Tady není vůbec nic než hroudy jílu nebo snad kameny a spečenej papír. To je ale svinstvo! Vytáhni mě!"
Spustil se liják.
"To nám ještě chybělo!" řekl Ťiao Taj a zaklel. Pak si všiml, že nad zadním vchodem temného tichého panského sídla za jeho zády je stříška, a uchýlil se tam i s Ma Žungovými šaty a botami.
Ma Žung zůstal stát venku, dokud mu déšť neumyl celé tělo. Pak zašel za Ťiao Tajem pod stříšku a pořádně se utřel.
Když přestalo pršet, vydali se zase východním směrem podél kanálu. Mlha trochu prořídla, po levici viděli dlouhou řadu vysokých zadních zdí velkých sídel.
"Moc jsme se nevytáhli, bratře," řekl Ťiao Taj zklamaně. "Zkušenější důstojníci by ty darebáky určitě dostali."
"Ani zkušení důstojníci neumějí lítat přes kanál!" odsekl kysele Ma Žung. "Byl to ale zvláštní pohled na toho obvázanýho chlapíka! A to navrch ke všem těm veselým historkám, co nám navykládal tvůj jednorukej kamarád! Musíme někam zapadnout a zapít to!"
Pokračovali v cestě, až zahlédli v mrholícím dešti tlumené světlo barevné lucerny. Označovala postranní vchod do velkého hostince. Obešli stavení, až se dostali k průčelí. Vstoupili do nádherně zařízeného salónku v přízemí, zamračili se na povýšeného číšníka, který si nevraživě měřil jejich vlhké oděvy, a pustili se po širokém schodišti nahoru. Jen strčili do bohatě vyřezávaných dvoukřídlých dveří, objevila se jim před zraky prostorná jídelna a k uším dolehl šum hlasů.

6

OPILÝ BÁSNÍK SKLÁDÁ PÍSEŇ O MĚSÍCI; ŤIAO TAJ SE V NEVĚSTINCI SETKÁVÁ S KOREJSKOU DÍVKOU

Když se oba přátelé rozhlédli po čistě oblečených, důstojných hostech, tísnících se kolem mramorových stolků, napadlo je, že tahle restaurace značně přesahuje jejich možnosti.
"Pojďme někam jinam!" navrhl Ma Žung.
Měli se k odchodu, když tu hubený muž, který seděl sám u stolku nedaleko dveří, vstal a pěkně nahlas je oslovil:

"Jen přisedněte, přátelé! Když piju sám, vždycky zaplaví mou duši smutek."
Hleděl na ně uslzenýma očima zpod podivně tvarovaného klenutého obočí, které mu dodávalo trvale tázavý vzhled. Všimli si, že má na sobě tmavomodrý šat z drahého hedvábí a vysokou čepici z černého sametu. Ale na límci měl skvrny a zpod čepice vykukovaly neposlušné praménky vlasů. Ve tváři byl odulý a na konci dlouhého tenkého nosu zářila červená špička.
"Když nás o to žádá, tak s ním chvilku posedíme," navrhl tiše Ťiao Taj. "Nerad bych, aby si ten bambula dole myslel, že nás odtud vyhodili."
Oba přátelé usedli proti hostiteli, který hned objednal dva velké džbány vína.
"Čím vy se tak asi živíte?" zeptal se Ma Žung, když číšník odešel.
"Jsem Po Kaj, obchodní správce rejdaře Ž' Pena," odpověděl hubeňour. Vyprázdnil svůj pohár jediným douškem a dodal hrdě: "Ale jsem taky známý básník!"
"Jelikož tohle pití platíte, nebudeme vám to mít za zlé," slíbil mu Ma Žung velkoryse. Zvedl džbán, zvrátil hlavu a zvolna prolil polovinu jeho obsahu hrdlem. Ťiao Taj následoval jeho příkladu. Po Kaj jejich výkon zaujatě sledoval.
"Čistá práce!" řekl pochvalně. "V tomto podniku se zpravidla používá poháru, ale vaše metoda mi připadá osvěživě jednoduchá."
"Když my zrovna náhodou potřebovali dlouhý doušek," řekl Ma Žung, otřel si ústa a spokojeně si oddechl.
Po Kaj si znovu dolil pohár a potom řekl:
"Povězte mi nějakou pěknou historku! Vy, lidičky, co se takhle potloukáte při silnicích, máte jistě rušný život."
"Potloukáte při silnicích!" zvolal Ma Žung rozhořčeně. "Tak koukněte, člověče, dejte si pozor na jazyk! My jsme důstojníci od soudu."
Po Kaj zvedl klenuté obočí ještě výš. Křikl na číšníka: "Přines další džbán vína, ten největší!" Pak pokračoval: "Vida, vida, tak vy jste ti dva muži, které si dnes přivezl nový náčelník s sebou? Ale to vás musel vzít do služby skutečně nedávno, protože jste si ještě neosvojili ten správný samolibý výraz nižšího úřednictva."
"Znal jste bejvalýho náčelníka?" zeptal se Ťiao Taj. "Prej byl taky něco jako básník."
"Ani ne," odpověděl Po Kaj. "Víte, jsem tu vlastně nový." Náhle odložil pohár a radostně zvolal: "To byl poslední verš, který jsem se pořád snažil vymyslet." Hleděl slavnostně na oba přátele a navrhl: "Tímto veršem se uzavírá velká báseň, věnovaná měsíci. Já vám ji přednesu, ano?"
"Ne!" zvolal Ma Žung zděšeně.
"Tak že bych ji zazpíval?" nabídl se Po Kaj pln naděje. "Mám velice pěkný hlas, víte, a ostatní hosté tady by jej určitě ocenili."
"Ne!" odpověděli Ma Žung a Ťiao Taj jednohlasně. Když Ťiao Taj viděl, jak hostitele ranili, dodal: "My prostě nejsme na básničky v žádný podobě."
"To je škoda," zalitoval Po Kaj. "Ale možná že se alespoň zabýváte studiem buddhismu?"
"Chce snad ten chlap vyvolat hádku?" zeptal se Ma Žung Ťiao Taje podezíravě.
"Je opilý," odpověděl Ťiao Taj netečně. A Po Kajovi řekl: "Nevykládejte mi, že jste buddhista!"
"Nejoddanější věřící," odpověděl Po Kaj hrdě. "Pravidelně navštěvuji chrám Bílého mraku. Tamější opat je svatý muž a převor Chuej-pen mívá nádherná kázání. Zrovna tuhle -"
"Poslyšte," přerušil ho Ťiao Taj, "bude se ještě něco pít?"
Po Kaj na něho vyčítavě pohlédl. S hlubokým povzdechem vstal a řekl rezignovaně:
"Napijem se s holkama."
"To je moje řeč!" rozzářil se Ma Žung. "Znáte nějakej dobrej podnik?"
"Zná kůň svou stáj?" opáčil Po Kaj a odfrkl. Zaplatil účet a vyšli ven.
V ulicích se pořád ještě válela hustá mlha. Po Kaj je zavedl ke kanálu vzadu za hostincem a písknul na prsty. Z mlhy se vynořilo světlo na přídi nevelké loďky.
Po Kaj nasedl a řekl veslaři:
"Na čluny!"
"Poslyšte!" křičel za ním Ma Žung. "Rozuměl jsem vám dobře, mluvil jste o děvčatech?"
"To je jedno a to samý!" odpověděl Po Kaj rozjařeně. "Nasedejte!" A k lodníkovi dodal: "Vem to zkratkou. Pánové strašně spěchají." Odplazil se pod rohož sloužící jako přístřešek a Ma Žung s Ťiao Tajem přičapli po jeho boku. Pluli v mlze; nebylo slyšet nic než šplouchání vesla. Po chvíli ustalo i to, člun plul v naprostém tichu. Majitel loďky zhasl svítilnu. Člun znehybněl.
Ma Žung položil těžkou ruku Po Kajovi na rameno.
"Jestli je to nějaká past," řekl jakoby mimochodem, "tak ti zlomím vaz."
"Nemluvte nesmysly!" ohradil se Po Kaj nedůtklivě.
Slyšeli, jak zazvonilo železo, a člun se dal opět zvolna do pohybu.
"Podpluli jsme Vodní bránu," vysvětlil jim Po Kaj. "Kus drátěné sítě je uvolněný. Ale neříkejte to svému pánovi."
Brzy se před nimi objevily černé trupy velkých člunů, stojících v řadě.
"Druhý, jako obvykle!" zavelel Po Kaj lodníkovi.
Loďka přirazila k člunu, Po Kaj dal muži pár měďáků a vylezl na palubu, s Ma Žungem a Ťiao Tajem v patách. Provedl je mezi spoustou stolků a stoliček rozestavěných bez ladu a skladu po palubě a zakjepal na dveře kajuty. Otevřela tlustá žena ve špinavých černých hedvábných šatech. V úsměvu vycenila řadu zčernalých zubů.
"Vítám vás zase na našem člunu, pane Po Kaji!" řekla. "Jen račte dolů."
Sestoupili po strmém dřevěném žebříku a ocitli se ve velké kajutě, matně osvětlené dvěma barevnými lampióny, zavěšenými na střešním trámu. Všichni tři se usadili u velkého stolu, který zabíral větší část místnosti. Tlustá ženská

zatleskala. Vstoupil pořízek neurvalého vzezření se džbány vína.
Zatímco naléval, zeptal se Po Kaj ženy:
"Kdepak je můj milý přítel a kolega Kim Sang?"
"Ještě nepřišel," odpověděla. "Ale postarám se, abyste se nenudil."
Dala znamení číšníkovi. Otevřel dveře vzadu a dovnitř vešly čtyři dívky, oblečené pouze v tenkém letním šatu. Po Kaj je bouřlivě pozdravil. Přitáhl si k sobě z každé strany jedno děvče a řekl: "Beru si tyhle dvě! Ne pro to, co si myslíte," dodal rychle k Ma Žungovi a Ťiao Tajovi, "beru si je jen proto, abych měl jistotu, že můj pohár nebude nikdy prázdný."
Ma Žung kývl na macatou holku s příjemnou kulatou tváří, aby si přisedla, a Ťiao Taj se začal bavit se čtvrtou. Líbila se mu, ale zdálo se, že je špatně naložená, mluvila, jen když byla tázána. Jmenovala se Jü-su; byla to Korejka, ale hovořila velice dobře čínsky.
"Vaše země je překrásná," řekl Ťiao Taj a vzal ji kolem pasu. "Byl jsem tam za války."
Děvče ho odstrčilo a opovržlivě na něho pohlédlo. Uvědomil si, že udělal hrubou chybu, a dodal spěšně: "Vaši lidé jsou dobří bojovníci. Dělali, co bylo v jejich silách, ale naše vojsko mělo početní převahu."
Děvče ho ignorovalo.
"Koukej se usmívat a bavit, holka!" vyštěkla na ni tlustá baba.
"Dejte mi pokoj, jo?" odpovědělo děvče zvolna. "Zákazník si přece nestěžuje."
Žena vstala. Napřáhla ruku, aby Jü-su udeřila, a přitom sykla:
"Já tě naučím slušnýmu chování, ty děvko!"
Ťiao Taj ji hrubě odstrčil a zavrčel:
"Ruce pryč od toho děvčete!"
"Pojďme na palubu!" zvolal Po Kaj. "Cítím v kloubech, že měsíc už vyšel. Kim Sang tu bude co nevidět."
"Zůstanu tady," řeklo korejské děvče Ťiao Tajovi.
"Jak chceš," odpověděl a šel za ostatními nahoru na palubu.
Bledý měsíc osvětloval řadu člunů připoutaných podél městských hradeb. Přes temnou hladinu potoka nejasně viděli protější břeh.
Ma Žung se uvelebil na stoličku a posadil si baculku na klín. Po Kaj postrčil své dvě holky k Ťiao Tajovi.
"Obšťastňujte ho!" řekl. "Moje mysl se teď povznesla k vznešenějším cílům."
Zůstal stát, ruce za zády, a jako u vytržení vzhlížel k měsíci. Zčistajasna prohlásil:
"Jelikož všichni tak naléháte, zazpívám vám teď svou novou píseň."
Natáhl vyzáblý krk a spustil pronikavou fistulí:

"Jsi společníkem zpěvu a tance, jemuž rovného není,
přítelem veselého a utěšitelem zarmouceného,
ach, měsíci, ach, stříbrný měsíci..."

Odmlčel se, aby nabral dech, pak náhle svěsil hlavu a naslouchal. Pohlédl na ostatní a řekl nevrle:
"Slyším nepříjemný hluk."
"Já taky!" podotkl Ma Žung. "Nebesa, nedělejte tak pekelnej rámus! Nevidíte, že tady s tím děvčetem vedu vážný řeči?"
"Jenomže já mluvím o tom rámusu dole," odpověděl Po Kaj odměřeně. "Mám dojem, že přítelkyně vašeho kolegy dostává právě trochu za vyučenou."
Když se odmlčel, slyšeli zdola rány a tlumené sténání. Ťiao Taj vyskočil a letěl dolů s Ma Žungem v patách.
Korejské děvče, donaha vysvlečené, leželo na stole. Podomek ji držel za ruce, druhý muž za nohy. Tlustá ženská ji bila přes hýždě rákoskou.
Ťiao Taj srazil podomka tvrdým úderem do brady. Druhý muž pustil dívčiny nohy a vytáhl z opasku nůž. Ťiao Taj se přehoupl pres stůl a mrštil ženou zády o stěnu. Pak popadl muže s nožem za zápěstí a zkroutil je. Muž zařval bolestí a padl naznak, nůž zazvonil o podlahu. Děvče se skulilo se stolu a zuřivě škubalo špinavým hadrem, jímž mělo zacpaná ústa. Ťiao Taj ji zvedl a zbavil ji roubíku. Druhý muž se sehnul a chtěl levou rukou nůž sebrat, ale Ma Žung ho kopl do žeber, až odletěl do kouta, a tam se svíjel bolestí. Dívce se udělalo špatně a začala zvracet.
"Taková šťastná rodinka!" poznamenal Po Kaj ze schodů.
"Zavolej chlapy ze sousedního člunu!" houkla bába na podomka, který se sbíral ze země.
"Zavolej všechny ničemy z okolí!" křikl Ma Žung nadšeně. Ulomil nohu od židle a mával jí jako obuškem.
"Pomalu, tetka, pomalu," varoval Po Kaj. "Dej si bacha! Tihle dva jsou důstojníci od soudu."
Žena zbledla. Hned kývla na podomka, aby se vrátil. Klesla před Ťiao Tajem na kolena a kňourala:
"Promiňte, pane, chtěla jsem ji jenom poučit, jak se k vám má chovat."
"Řek jsem ti přece, pracky pryč!" utrhl se na ni Ťiao Taj. Podal děvčeti šátek, aby si otřelo tvář. Zvedla se a jak tu stála, nohy se pod ní chvěly.
"Jen jdi, bratře, a trochu ji upokoj." radil mu Ma Žung. "Já toho chlapíka s nožem zase postavím na nohy."
Jü-su sebrala šaty a šla ke dveřím vzadu. Ťiao Taj ji následoval do úzké chodby. Děvče otevřelo jedny z dveří na této chodbě a kývlo na Ťiao Taje, aby šel dál. Pak zašla dovnitř také.
Ťiao Taj viděl, že kajuta je velice malá. Pod lodním okénkem stálo lůžko; jedinými dalšími kusy nábytku tu byl toaletní stolek s vratkým bambusovým taburetem a u protější stěny velký červený kožený kufr na šaty. Ťiao Taj se posadil na kufr a čekal, až Jü-su vejde.
Dívka hodila šaty na lůžko a Ťiao Taj řekl neohrabaně:

"Odpusť, byla to moje chyba!"
"Mně je to jedno," řeklo děvče lhostejně. Natáhla se přes lůžko a z okenní římsy vzala kulatou krabičku. Ťiao Taj nemohl odtrhnout oči od její ladné postavy.
"Měla by ses obléct!" řekl drsně.
"Je tu moc horko." odsekla Jü-su mrzutě. Otevřela krabičku a vtírala si mast do šlinců na hýždích.
"Podívej!" řekla najednou, ..přišel jsi akorát včas! Kůže není ještě rozšvihaná."
"Buď tak hodná a obleč si ty šaty!" řekl Ťiao Taj chraplavě.
"Myslela jsem, že tě to bude zajímat," řekla dívka klidně. "Sám jsi říkal, že to byla tvoje chyba, ne?" Složila šaty a hodila je na taburet. Pak si opatrně sedla a začala si upravovat vlasy.
Ťiao Taj hleděl na krásnou křivku jejích zad. Říkal si v duchu, že by bylo nízké, kdyby jí teď zneužil. Potom zahlédl, jak se v zrcadle odrážejí její pevná kulatá ňadra. Polkl a řekl zoufale :
"Přestaň! Dvě takový jako ty, to je na každýho chlapa moc!"
Jü-su se po něm překvapeně ohlédla. Pokrčila půvabnými rameny, vstala a posadila se na lůžko proti Ťiao Tajovi.
"Jsi doopravdy od soudu?" zeptala se mimochodem. "Tady lidi často lžou, to víš."
Ťiao Taj, vděčný za tento obrat v hovoru, vytáhl z vysoké boty složený dokument. Dívka si otřela ruce o vlasy a sáhla po něm.
"Číst neumím," řekla, "ale mám dobré oči."
Otočila se na břicho, sáhla na zem za postel a vyndala plochý čtvercový balíček, důkladně zavinutý do šedivého papíru. Znovu si sedla a porovnala pečeť na Ťiao Tajově průkazu s pečetí na místě, kde byl papír složený. Pak mu průkaz vrátila a řekla:
"Mluvíš pravdu. Je to stejná pečeť."
Hleděla zamyšleně na Ťiao Taje a škrábala se na stehně.
"Jak jsi přišla k tomu balíčku s pečetí soudu?" zeptal se Ťiao Taj zvědavě.
"Hele, pán se probudil!" řeklo děvče a ohrnulo rty. "Ty se vážně zajímáš jenom o zloděje, viď?"
Ťiao Taj zatnul ruce v pěsti.
"Tak poslyš, holka!" utrhl se na ni. "Před chvilkou jsi dostala vejprask, viď? Snad si nemyslíš, že bych byl takovej mizera a chtěl se teď s tebou vyspat?"
Děvče na něho pohlédlo úkosem, zívlo a pak řeklo zvolna:
"Možná že bych tě za mizeru ani nepovažovala!"
Ťiao Taj vyskočil.

Když se vrátil do hlavní kajuty, našel Po Kaje u stolu. Hlavu měl položenou na zkřížených pažích a hlasitě chrápal. Tlustá ženská seděla proti němu a mračila se do poháru vína. Ťiao Taj jí zaplatil a varoval ji, že si to s ní vyřídí, jestli korejské děvče ještě někdy ztýrá.
"Vždyť je to jenom korejská válečná otrokyně, pane, a koupila jsem ji řádně od vlády," ohradila se příkře. Pak dodala lichometně: "Ale samozřejmě, vaše slova jsou pro mě zákonem, pane."
Přišel Ma Žung a tvářil se náramně spokojeně.
"Koneckonců je tu docela hezky," konstatoval. "A ten macek je prvotřídní kus!"
"Doufám, že pro vás budu mít brzo něco lepšího, pane," řekla žena horlivě. "Je tu jedna zbrusu nová na pátým člunu, krásná jako obrázek, a ještě k tomu vzdělaná. Zatím je rezervovaná pro jednoho vznešenýho pána, ale to nepotrvá věčně, jak sám víte. Možná že za tejden za dva -"
"To je ohromný!" zvolal Ma Žung. "Přijdeme zas. Ale řekni svejm mužskejm, ať na nás nevytahujou nože. Rozčílí nás to, a když jsme rozčílený, tak nejdeme pro ránu daleko!"
Vzal Po Kaje za rameno, zatřásl jím a křikl mu do ucha:
"Probuďte se, ptáčku zpěváčku! Bude pomalu půlnoc, je čas jít na kutě."
Po Kaj zvedl hlavu. Obdařil ho žlučovitým pohledem.
"Jste oba úplní primitivové," řekl nadutě. "Nikdy nepochopíte mého vznešeného ducha. Raději tu počkám na drahého přítele Kim Sanga. Vaše společnost je mi odporná, myslíte jen na chlast a pelešení. Vypadněte, opovrhuji vámi!"
Ma Žung zařval smíchy. Přetáhl Po Kajovi čapku přes oči, vyšel s Ťiao Tajem na palubu a hvízdl na člun.

7

SOUDCE TI VYSLECHNE ZPRÁVU O LAKOVÉ KRABIČCE; V HLUBOKÉ NOCI NAVŠTÍVÍ CHRÁM

Když se Ma Žung a Ťiao Taj vrátili k soudu, viděli, že se v pracovně soudce Ti svítí. Našli tam seržanta Chunga, s nímž měl soudce důvěrnou poradu. Na psacím stole se tyčila hromada spisů a úředních svitků.
Soudce jim pokynul, aby se posadili na stoličky před psacím stolem, a řekl:
"Dnes večer jsme s Chungem prohlédli soudcovu knihovnu; nepodařilo se nám však zjistit, jak byl otráven čaj. Protože čajová kamínka stojí před oknem, Chung myslel, že vrah mohl zvenku prostrčit papírem v okně tenkou foukačku a tou fouknout jedovatý prášek do nádoby, v níž se vařila voda na čaj. Ale když jsme se vrátili do knihovny, abychom tuto teorii ověřili, zjistili jsme, že zvenku je okno zakryté těžkými okenicemi, které už celé měsíce nikdo neotevřel. To okno vede totiž do temného kouta zahrady; proto nebožtík používal pouze druhé okno, to před psacím stolem.
Těsně před večeří jsem přijal čtyři správce městských čtvrtí; řekl bych, že jsou to docela slušní lidé. Přišel taky správce

korejské čtvrti, je to schopný člověk. Myslím, že ve své vlasti byl nějakým úředníkem." Soudce se na chvíli odmlčel, nahlédl do poznámek, které si dělal za řeči s Chungem. "Po večeři," navázal, "jsem s Chungem prošel nejdůležitější spisy ve zdejším archívu a: zjistil jsem, že záznamy jsou vedené pečlivě až k dnešnímu datu." Odstrčil spis, který měl před sebou, a zeptal se energicky:
"No, a jak jste dnes večer pochodili vy dva?"
"Bojím se, že jsme se moc nevytáhli, pane!" řekl Ma Žung zklamaně. "Budeme se muset tady s kamarádem učit tohle řemeslo, abych tak řek, od píky!"
"Já sám se je musím učit," podotkl soudce s lehkým úsměvem. "Tak co jste zažili?"
Nejdřív Ma Žung vylíčil, co jim řekl hospodský ze Zahrady devíti květů o Tchangovi a jeho pomocníku Fan Čungovi. Když domluvil, soudce zavrtěl hlavou:
"Nemohu přijít na to, co s tím Tchangem je. Ten člověk je ve strašném stavu! Domnívá se, že viděl ducha mrtvého náčelníka, a zřejmě to s ním hrozně otřáslo. Ale nemohu se zbavit podezření, že je v tom ještě něco jiného - ten chlap mi jde na nervy. Jakmile jsme po večeři dopili čaj, poslal jsem ho domů.
Pokud jde o Fan Čunga, nemůžeme slovům hostinského přikládat velkou víru. Tihle lidé bývají proti soudu často zaujatí. Nevidí rádi, že dohlížíme na ceny rýže, že vymáháme daň z kořalky, atakdále. Uděláme si o něm vlastní názor, až se vrátí."
Soudce si několikrát lokl čaje a pokračoval:
"Mimochodem, Tchang mi řekl, že se v okolí skutečně potuluje tygr lidožrout, před týdnem prý rozsápal nějakého rolníka. Jakmile trochu pokročíme ve vyšetřování vraždy, měli byste se vy dva pokusit tu šelmu dostat."
"To je práce, jaká nám sedí, pane!" řekl Ma Žung horlivě. Vzápětí zase schlípl. Po chvilce váhání vylíčil soudci vražedný útok, jehož byli, jak se domnívali, svědky na břehu kanálu. Na soudci bylo patrno, že v něm jejich zážitek vzbudil obavy. Sešpulil rty a řekl:
"Doufejme jen, že vás takhle ošálila mlha; nerad bych měl teď hned na krku druhou vraždu! Jděte se tam zítra ráno podívat a pokuste se vyzvědět něco od lidí ze sousedství. Možná že pro to, co jste viděli, existuje docela normální vysvětlení. A taky uvidíme, jestli bude někdo pohřešován."
Potom Ťiao Taj vylíčil soudci, jak se seznámili s Po Kajem, obchodním správcem rejdaře Ž' Pena, a předložil inu umravněnou verzi jejich návštěvy v plovoucím nevěstinci. Řekl, že tam vypili pohár vína a popovídali si trochu s děvčaty.
Ke své úlevě oba přátelé shledali, že se soudci jejich hlášení zřejmě líbí.
"Vůbec jste si nevedli špatně!" řekl. "Posbírali jste spoustu informací. V nevěstincích se schází městská chátra, je dobře, že se tam teď vyznáte. Podívejme se, kde přesně ty čluny kotví. Seržante, podej mi tu mapu, co jsme si prohlíželi."
Chung sáhl po svinuté obrázkové mapě města a rozložil ji na psacím stole. Ma Žung vstal; sklonil se nad ní a ukázal na druhý most v jihozápadní čtvrti, východně od Vodní brány.
"Někde v těchhle místech," řekl, "jsme viděli muže v nosítkách. Pak jsme se seznámili s Po Kajem v hostinci tady a pluli na člunu po kanále směrem na východ. Město jsme opustili Vodní bránou."
"Jak jste se přes ni dostali?" divil se soudce. "Tyhle vodní brány bývají přece vždycky zahrazené těžkou drátěnou sítí."
"Kousek sítě je uvolněný," odpověděl Ma Žung. "Malá loďka se tudy protáhne."
"Hned ráno to musíme dát opravit," řekl soudce Ti. "Ale proč jsou ty nevěstince na člunech?"
"Tchang mi vysvětlil, Vaše Ctihodnosti," zasáhl do hovoru Chung, "že tu před několika lety působil náčelník, který netrpěl nevěstince ve městě. A tak se musely přestěhovat na čluny, připoutané na potoce u východních hradeb města. Pak byl ten přísný náčelník zase přeložen jinam, ale nevěstince na člunech už zůstaly; námořníkům totiž vyhovuje, že se tam dostanou rovnou z lodí a nemusí procházet kolem stráží v městských bránách."
Soudce Ti přikývl. Probíral se licousy a uvažoval:
"Ten Po Kaj musí být zajímavý chlapík. Docela rád bych se s ním někdy setkal."
"Možná že je to básník," řekl Ťiao Taj, "ale určitě je to pálenej kos! Na první pohled nás odhadl na bejvalý lapky a na člunu si všiml on jediný, že dole bijí to děvče."
"Kdo bil děvče?" zeptal se soudce udiveně.
Ťiao Taj se udeřil pěstí do kolena. "Balíček!" vykřikl. "Jsem ale hlupák, úplně se mi to vykouřilo z hlavy. Ta Korejka mi dala balíček, který jí svěřil náčelník Wang."
Soudce se v křesle napřímil.
"Tohle může být první stopa!" řekl pln naděje. "Ale proč jej náčelník svěřil obyčejné prostitutce?"
"Totiž," vysvětloval Ťiao Taj, "ona říká, že se s ní soudce Wang seznámil, když ji jednou poslali bavit společnost v restauraci, a tomu starýmu proutníkovi se zalíbila. Nemohl ji pochopitelně navštěvovat na člunu, ale často pro ni posílal, aby s ním strávila noc v jeho domě. Jednoho dne asi před měsícem, ráno, když už byla na odchodu, jí dal balíček s poznámkou, že ta nejnepravděpodobnější skrejš je vždycky nejlepší. Řekl, aby mu to schovala a s nikým o tom nemluvila; požádá ji zas o ten balíček, až ho bude potřebovat. Holka se ptala, co v balíčku je, ale on se jen zasmál a řekl, že na tom nezáleží. Pak zase zvážněl a požádal ji, aby balíček v případě, že by se s ním něco stalo, odevzdala jeho nástupci."
"Tak proč jej tedy nepřinesla k soudu, když byl náčelník zavražděn?"
"Tahle děvčata žijí ve smrtelné hrůze ze soudu!" pokrčil rameny Ťiao Taj. "Raději čekají, až někdo zabloudí na člun, a já byl první, kdo se tam natrefil. Tady je."
Vytáhl z rukávu plochý balíček a podal jej soudci.

Soudce Ti jej zvědavě obracel, pak řekl vzrušeně:
"Tak se podíváme, co je uvnitř!"
Přelomil pečeť a spěšně roztrhl balicí papír. Objevila se plochá krabička z černého laku. Víčko bylo zdobeno dvěma bambusovými stvoly s chomáčem listů v nádherném reliéfu ze zlatého laku; vzor byl zasazen do ornamentálního rámce, vykládaného perletí.
"Tahle krabička je vzácná starožitnost." řekl soudce Ti, když zvedal víčko. Vzápětí zdrceně vykřikl. Krabička byla prázdná.
"Někdo to už měl v práci!" zvolal rozhněvaně. Honem sebral roztržený papír. "Skutečně se musím ještě moc učit," dodal rozmrzele. "Měl jsem samozřejmě napřed pořádně prohlédnout pečeť, než jsem roztrhl papír. Teď už je bohužel pozdě." Opřel se v křesle a svraštil čelo.
Seržant Chung zvědavě prohlížel krabičku.
"Podle jejích rozměrů a tvaru bych řekl, že sloužila k ukládání dokumentů," poznamenal.
Soudce Ti přisvědčil.
"Inu, je to lepší než nic," řekl s povzdechem. "Mrtvý soudce do ní zřejmě uložil nějaké důležité doklady, důležitější než ty, které schoval v zásuvce psacího stolu. Kde to mělo to děvče ukryté, Ťiao Taji?"
"Ve své kajutě, mezi lůžkem a stěnou," odpověděl Ťiao Taj bez zaváhání.
Soudce na něho vrhl pronikavý pohled.
"Aha!" řekl suše.
"Ujistila mě," pokračoval Ťiao Taj spěšně, aby zakryl rozpaky, "že o tom nikdy s nikým nemluvila a nikomu to neukázala. Ale řekla taky, že její kajutu používají i ostatní děvčata, a jak služebnictvo, tak hosti tam mají volný přístup."
"To znamená," řekl soudce, "že i kdyby to tvoje děvče mluvilo, pravdu, mohl se k tomu balíčku dostat prakticky každý. Další slepá ulička!" Na okamžik se zamyslel, pak pokrčil rameny a pokračoval: "Když jsem probíral knihy v náčelníkově knihovně, našel jsem tenhle zápisník. Podívejte se, jestli vám to něco neříká."
Otevřel zásuvku a podal zápisník Ma Žungovi. Ten jím listoval a Ťiao Taj mu hleděl přes rameno. Dloubán zavrtěl hlavou a vrátil jej soudci.
"Nemůžeme pro vás zatknout nějakýho zvlášť divokýho raubíře, pane?" zeptal se pln naděje. "My tady s kamarádem na přemejšlení moc nejsme, ale v hrubý práci se vyznáme jako málokdo."
"Napřed musím zjistit, kdo to je a pak ho teprve mohu dát zatknout!" odpověděl soudce s mdlým úsměvem. "Ale nebojte se, mám pro vás speciální úkol, a to ještě dnes v noci.
Z určitých důvodů bych potřeboval prozkoumat zadní síň chrámu Bílého mraku, aby o tom nikdo nevěděl. Prohlédněte si ještě jednou tuhle mapu a řekněte mi, jak to udělat."
Ma Žung s Ťiao Tajem se sklonili nad mapou. Soudce ukazoval prstem a vysvětloval:
"Jak vidíte, leží chrám na východ od města, na protějším břehu potoka, jižně od korejské čtvrti. Tchang mi řekl, že zadní síň je přímo pod zdí, jíž je obehnaný chrámový areál. Za zdí je hustě zalesněný kopec."
"Zeď se dá přelézt," poznamenal Ma Žung. "Vtip je v tom, jak se dostat nepozorovaně za chrám. V téhle noční době nepotkáme moc pocestných, ale když nás stráže u východní brány uvidí tak pozdě v noci, nebudou nečinně přihlížet."
Ťiao Taj vzhlédl od mapy a řekl:
"Můžem si najmout člun za tou restaurací, co jsme se seznámili s Po Kajem. Ma Žung je dobrý veslař. Poplujeme po kanále, proklouzneme tou dírou ve Vodní bráně a pak to vezmem přes potok. Dál už musíme spolehnout na štěstěnu!"
"Tohle zní slibně," řekl soudce Ti. "Převléknu se do loveckého a vyrazíme."
Čtyři muži vyšli ze soudní budovy postranní brankou a kráčeli po hlavní třídě směrem na jih. Počasí se trochu umoudřilo, na obloze svítil měsíc. Člun našli přivázaný za hostincem; dali majiteli zálohu a pronajali si jej.
Ukázalo se, že Ma Žung je skutečně šikovný veslař; zkušeně vedl loďku k Vodní bráně. Našel uvolněný díl sítě a protáhl se tudy. Zamířil nejprve k plovoucím nevěstincům, minul poslední v řadě a teprve potom se obrátil na východ a rychle vesloval k druhému břehu potoka.
Tam vybral místo s hustým podrostem. Když soudce Ti a seržant Chung vystoupili, vytáhli Ma Žung s Ťiao Tajem loďku na břeh a odtlačili ji do křoví.
"Ať tu starej Chung zůstane," řekl Ma Žung. "Nemůžeme nechat loďku bez dohledu a dál to třeba bude dost divoký."
Soudce souhlasně přikývl a vydal se za Ma Žungem a Ťiao Tajem, kteří se prodírali křovinami. Když se dostali k cestě, zvedl Ma Žung ruku. Rozhrnul větve a ukázal na hustě zalesněný horský svah, který se zvedal za cestou. Nalevo viděli v dálce mramorovou vstupní bránu chrámu Bílého mraku.
"Nikde nikdo!" konstatoval Ma Žung. "Tak rychle přes cestu!"
Pod stromy na druhé straně bylo tma jako v pytli. Ma Žung vzal soudce za ruku a pomohl mu přes hustý podrost. Ťiao Taj už byl vpředu, ve svahu pod stromy. Nebylo ho vůbec slyšet. Výstup to byl ostrý.
Čas od času využívali soudcovi průvodci příkrých úzkých stezek, jindy si razili cestu mezi stromy. Soudce brzy ztratil orientaci, ale oba muži byli v lese jako doma a kráčeli vytrvale vpřed.
Náhle se po soudcově boku ocitl Ťiao Taj. Zašeptal:
"Někdo nás sleduje!"
"Taky jsem něco zaslechl," dodal Ma Žung tiše.
Tři muži stáli bez hnutí vedle sebe. Teď i soudce zaslechl slabý šustot a tiché mručení. Zdálo se, že přichází odkudsi zleva hluboko pod nimi.
Ma Žung zatahal soudce za rukáv a lehl si na břicho. Soudce a Ťiao Taj následovali jeho příkladu. Přikradli se k nízkému hřebeni. Ma Žung opatrně poodhrnul větve a tlumeně zaklel.
Soudce Ti pohlédl do mělké strže pod nimi. V měsíčním světle uviděl temný stín, pohybující se v ostřici.

"To je určitě tygr!" šeptl Ma Žung rozčileně. "Škoda, že jsme si nevzali luk! Ale žádnej strach, na tři lidi si netroufne."
"Buď zticha!" procedil Ťiao Taj mezi zuby. Soustředěně pozoroval temnou postavu, pohybující se rychle v trávě. Zvíře vyskočilo na skálu a pak zmizelo pod stromy.
"To není obyčejná šelma!" sykl Ťiao Taj. "Jak skočil, zahlíd jsem bílou ruku jako spár. To je tygrodlak."
Ticho přerušilo dlouhé zlověstné zaskučení. Při tomto hrůzostrašném zvuku zamrazilo soudce v zádech.
"Ucítil nás!" řekl Ťiao Taj chraplavě. "Musíme rychle doběhnout do chrámu, měl by být rovnou pod tímhle svahem!"
Vyskočil a popadl soudce za ruku. Oba muži se řítili ze svahu, jak nejrychleji mohli, a soudce táhli mezi sebou. Tomu odepřel mozek poslušnost; hrůzostrašné zaskučení mu pořád ještě znělo v uších. Zakopl o kořen a upadl, ale zase ho zvedli, klopýtal dál a větve mu rvaly šaty. Propadl divoké panice, čekal, že co chvíli ucítí, jak na jeho záda dopadá drtivá váha a ostré drápy mu rozdírají hrdlo.
Najednou ho oba muži pustili a spěchali vpřed. Když se soudce vyškrábal z křoví, uviděl před sebou deset stop vysokou cihlovou zeď. Ťiao Taj k ní už přičapl. Ma Žung mu lehce vyskočil na ramena, rukama se chytil okraje zdi a už se soukal nahoru. Sedl si na ni rozkročmo, předklonil se a zamával na soudce. Ťiao Taj ho vysadil, soudce se chytil Ma Žunga za ruce a ten ho vytáhl nahoru.
"Skočte dolů!" zavelel Ma Žung.
Soudce Ti se svezl po zdi na délku paží a potom se pustil. Dopadl na hromadu smetí. Když se sbíral, přistáli Ma Žung a Ťiao Taj vedle něho. Za zdí dole v lese se ozvalo opět dlouhé protáhlé skučení. Pák všechno ztichlo.
Byli v malé zahradě. Proti nim se tyčila vysoká dvorana uprostřed rozlehlé cihlové terasy, zbudované asi čtyři stopy nad zemí.
"Tak tady máte tu zadní síň, pane," řekl Ma Žung drsně. V měsíčním světle vypadala jeho tvář divoce. Ťiao Taj mlčky prohlížel trhliny v šatu. Soudce Ti jen supěl a po tváři a po celém těle mu stékal pot. S námahou ovládl hlas a řekl:
"Vystoupíme na terasu a půjdeme podél stěny tak dlouho, až narazíme na vchod."
Když se dostali k průčelí zadní síně, měli před sebou chrámový komplex, od něhož je dělilo pouze velké čtvercové. nádvoří, dlážděné mramorovými deskami. Všude bylo ticho jak v hrobě.
Soudce chvíli stál a hleděl na pokojnou scenérii před sebou, pak se otočil a snažil se otevřít těžké dvoukřídlé dveře. Když se mu to podařilo, octli se muži v prostorné síni, chabě osvětlené měsíčním svitem, který sem pronikal papírem ve vysokých oknech.
Kromě řady tmavých podlouhlých beden tam nebylo nic. V těžkém vzduchu se držel mrtvolný puch. Ťiao Taj zaklel.
"To jsou rakve," zabručel.
"Kvůli těm jsme tady," ujistil ho soudce věcně. Vytáhl z rukávu svíci a požádal Ma Žunga o krabičku s troudem, kamínkem a ocílkou. S rozžatou svící kráčel podél rakví a četl nápisy na papírových cedulkách nalepených vpředu. U čtvrté rakve se zastavil. Postavil se na špičky, ohmatával okraj víka.
"Je přibité jen tak lehce," šeptl. "Sundejte je!" Netrpělivě čekal, až pomocníci zasunou dýky pod víko a vypáčí je. Pak je nadzvedli a položili na zem. Z temného nitra zavanul příšerný puch. Ma Žung a Ťiao Taj s kletbou uskočili.
Soudce Ti si spěšně zakryl šátkem ústa a nos. Zvedl svíci a zkoumavě se zahleděl do tváře mrtvého. Ma Žung a Ťiao Taj mu nahlíželi přes rameno, protože zvědavost byla silnější než jejich děs. Soudce se přesvědčil, že toto je skutečně muž, kterého potkal na chodbě. Na tváři měl týž pyšný výraz, tenké rovné obočí, malý nos a na levé tváři velké materské znamínko. Rozdíl byl jen v tom, že vpadlé tváře znetvořovaly ošklivé modré skvrny a zapadlé oči byly zavřené. Soudce pocítil odpornou prázdnotu v žaludku. Podobnost byla dokonalá, nebyl to žádný podvod. V pustém domě se setkal s duchem.
Odstoupil a naznačil Ma Žungovi a Ťiao Tajovi, aby přiklopili víko. Pak zhasl svíci.
"Raději nepůjdeme domů tou cestou, kterou jsme sem přišli," řekl suše. "Vezmeme to podél chrámové zdi a přelezeme ji až vpředu, u vstupní brány. Riskujeme sice, že nás někdo uvidí, ale v lese je riziko větší."
Oba pomocníci broukli cosi na souhlas.
Šli podél zdi, obklopující chrámový komplex, a drželi se v jejím stínu, dokud se před nimi nevynořila brána. Pak teprve zeď přelezli, kráčeli po cestě a drželi se raději v blízkosti stromů. Nikoho nespatřili. Po chvíli cestu spěšně přeběhli a zašli do lesíka, který je dělil od potoka.
Seržant Chung ležel na dně loďky a tvrdě spal. Soudce Ti ho probudil a pomohl Ma Žungovi a Ťiao Tajovi dostrkat loďku na vodu.
Právě když se Ma Žung chystal nasednout, cosi ho zarazilo. Přes temnou hladinu k nim dolehl pronikavý hlas. Kdosi zpíval fistulí: "Měsíci, ach, měsíci stříbrný ..."
Loďka mířila k Vodní bráně. Zpěvák seděl u kormidla a zvolna mával rukama nahoru a dolů v rytmu písně.
"To se konečně vrací domů náš opilý básník Po Kaj," zabručel Ma Žung. "Dáme mu kousek náskok."
Když se pronikavý hlas ozval znovu, dodal zachmuřeně:
"Původně se mi to zdálo příšerný. Ale po tom skučení, co jsme slyšeli v lese, mi ta jeho písnička zní málem jako rajská hudba."

8

BOHATÝ REJDAŘ HLÁSÍ, ŽE SE MU ZTRATILA ŽENA; SOUDCE REKONSTRUUJE SETKÁNÍ DVOU OSOB

Soudce Ti byl vzhůru dávno před úsvitem. Po návratu z chrámu se cítil vyčerpaný, ale přesto spal velice špatně. Dvakrát se mu zdálo, že u jeho lůžka stojí mrtvý soudce. Když se probudil, úplně propocený, viděl, že v místnosti nikdo

není. Nakonec vstal, rozsvítil svíci a usedl k psacímu stolu. Probíral se spisy o správě okresu, dokud ranní červánky nezabarvily papír v okně a písař mu nepřinesl rýži.
Když soudce odložil jídelní tyčinky, přišel seržant Chung s konvicí horkého čaje. Oznámil, že Ma Žung a Ťiao Taj už odešli, aby dohlédli na opravu Vodní brány a pořádně prozkoumali břeh kanálu, kde byli svědky přepadení v mlze. Budou se snažit, aby se vrátili včas na dopolední zasedání. Velitel strážníků podal hlášení, že se Fan Čung dosud neobjevil. A konečně přišel Tchangův sluha a oznámil, že pán dostal v noci horečku, ale přijde hned, jak se mu uleví.
"Sám se necítím nejlíp!" zabručel soudce Ti. Dychtivě vypil dva šálky horkého čaje a pokračoval: "Už bych tu měl rád svoje knihy. Existuje bohatá literatura, pojednávající o fenoménu duchů a lidí vtělených do tygrů, ale bohužel jsem jí nevěnoval zvláštní pozornost. A náčelník si, Chungu, nemůže dovolit zanedbat žádnou oblast vědění! Ale k věci: co ti včera řekl Tchang o programu dnešního dopoledního zasedání?"
"Moc toho není, Vaše Ctihodnosti," ujistil ho seržant. "Máme oznámit rozhodnutí v rozepři mezi dvěma rolníky o hranici jejich polností. To je všechno." Podal soudci spis.
Soudce do něho nahlédl a řekl:
"Naštěstí je to jednoduché. Tchang udělal záslužnou věc, že našel v pozemkových knihách tuhle starou mapu. Jsou na ní zřetelně vyznačené původní hranice. Skončíme zasedání, hned jak ten případ vyřídíme. Máme tu řadu naléhavějších záležitostí!"
Soudce Ti vstal a seržant mu pomohl obléci úřední roucho z temně zeleného brokátu. Sotva soudce vyměnil domácí čapku za černou soudcovskou čepici s tuhými křidélky, rozlehly se po celé budově tři údery velkého gongu, které ohlašovaly začátek dopoledního zasedání.
Soudce prošel chodbou přede dveřmi své pracovny, vstoupil zadním vchodem, který halil závěs s jednorožcem, do soudní síně a stanul na pódiu. Když usedl do velkého křesla za soudcovským stolem, všiml si, že v soudní síni je hlava na hlavě. Lidé z Peng-laj byli zvědaví na nového náčelníka.
Rychle zkontroloval, je-li soudní personál na svých místech. Po stranách soudcovského stolu seděli u nízkých stolků dva písaři a připravovali kameny na roztírání tuše a štětce, jimiž zaznamenávali průběh jednání. Pod pódiem stálo šest biřiců ve dvou řadách po třech, vedle nich jejich velitel pomalu pohupoval těžkým bičem.
Soudce Ti zaklepal kladívkem a prohlásil zasedání za zahájené. Zkontroloval prezenci a obrátil se k dokumentům, které před ním na stole rozložil seržant Chung. Dal znamení veliteli biřiců. Ten před soudce předvedl dva rolníky. Oba spěšně poklekli. Soudce jim vysvětlil rozhodnutí soudu ve sporu o hranici pozemků. Rolníci pobili čelem o zem na znamení vděčnosti.
Soudce užuž zvedal kladívko, aby zasedání ukončil, když tu předstoupil dobře oblečený muž. Když kráčel kulhavým krokem k soudcovu stolu, opíraje se o silnou bambusovou hůl, všiml si soudce, že má docela hezkou, pravidelnou tvář, černý knírek a pěkně upravenou bradku. Vypadal asi na čtyřicet.
S určitými obtížemi poklekl a řekl příjemným, kultivovaným hlasem:
"Tato osoba je rejdař Ku Meng-pin. Hluboce lituje, že musí obtěžovat Vaši Ctihodnost hned na prvním zasedání, jemuž Vaše Ctihodnost u tohoto soudu předsedá. Přiznávám však, že jsem velice znepokojen dlouhou nepřítomností své manželky paní Ku, rozené Cao, a rád bych soud požádal, aby zahájil vyšetřování a zjistil, kde se nachází."
A pobil třikrát hlavou o zem.
Soudce Ti potlačil povzdech. Řekl:
"Pan Ku podrobně vylíčí okolnosti, aby mohl soud rozhodnout o dalších krocích."
"Svatba se konala před deseti dny," začal Ku. "Avšak vzhledem k náhlému úmrtí předchůdce Vaší Ctihodnosti jsme samozřejmě upustili od větších oslav. Třetího dne odešla má mladá žena domů na návštěvu rodičů, jak velí obyčej. Její otec doktor Cao Che-sien bydlí na venkově za západní bránou. Moje žena se vydala na cestu předevčírem, čtrnáctého, a měla se vrátit domů téhož dne odpoledne. Kdy nepřišla, předpokládal jsem, že se rozhodla prodloužit si pobyt u rodičů o den. Ale když se nevrátila ani včera odpoledne, začal jsem si dělat starosti a poslal jsem svého obchodního správce Kim Sanga k doktoru Caovi, aby se po ní přeptal. Doktor Cao mu sdělil, že moje žena skutečně opustila otcovský dům čtrnáctého po obědě společně s mladším bratrem Cao Minem, který běžel za jejím koněm a chtěl ji doprovodit až k západní městské bráně. Chlapec se vrátil domů pozdě odpoledne, Řekl otci, že když už byli téměř u silnice, zahlédl na stromě při silnici čapí hnízdo. Zavolal na sestru, aby jela dál, že ji hned dohoní, jen co vybere z hnízda pár vajec. Když ale vylezl na strom, ulomila se pod ním suchá větev, spadl a podvrkl si kotník. Dobelhal se do nejbližšího hospodářství, kde mu nohu ošetřili a poslali ho domů na oslu. Protože ve chvíli, kdy sestru opouštěl, vjížděla už téměř na silnici, domníval se, že jela dál do města."
Ku se na okamžik odmlčel a setřel si pot z čela. Pak pokračoval :
"Na zpáteční cestě do města se můj zaměstnanec dotazoval na vojenské strážnici, která stojí v místě, kde se křižuje venkovská cesta a silníce, co vede do města. Nikdo však neviděl, že by v uvedené době tudy jela na koni samotná žena.
A proto tato osoba, plna obav, že se jeho mladé choti přihodilo něco zlého, nyní uctivě prosí Vaši Ctihodnost, aby po ní bez prodlení zahájila pátrání."
Vyndal z rukávu svinutý papír, uctivě jej zdvihl oběma rukama nad hlavu a dodal:
"Zde předkládám úplný popis mé ženy, šatů, které měla na sobě, a koně s lysinou, na němž jela."
Velitel biřiců se chopil papíru a předal jej soudci. Ten jej prolétl očima a zeptal se:
"Měla vaše žena na sobě nějaké šperky nebo snad měla u sebe větší sumu peněz?"
"Nikoli, Vaše Ctihodnosti," odpověděl Ku. "Můj správce položil doktoru Caovi stejnou otázku; ten ho však ujistil, že nesla pouze košík s koláči, které jeho žena dala dceři jako dárek pro mne."
Soudce Ti kývl hlavou a ještě se zeptal:

"Víte o někom, kdo vůči vám chová zášť a byl by chtěl ublížit vaší manželce?"
Ku Meng-pin důrazně zavrtěl hlavou. "Možná že jsou lidé, kteří vůči mně chovají zášť, Vaše Ctihodnosti." řekl. "Který obchodník nemá v tvrdé konkurenci takové protivníky? Ale nikdo z nich by se neodvážil spáchat tak hanebný zločin."
Soudce si zvolna hladil bradu, usoudil, že by bylo urážkou zmínit se veřejně o možnosti, že paní Ku s někým utekla. Bude třeba vyptat se na povahu a pověst zmizelé ženy. Nahlas řekl:
"Tento soud učiní ihned nezbytná opatření. Vyřiďte svému správci, aby se po zasedání zastavil u mne v kanceláři a seznámil mě do všech podrobností s výsledky svého pátrání, abychom nepodnikali stejné kroky podruhé. Neopomenu vás informovat, jakmile budu něco vědět."
Nato soudce udeřil kladívkem a ukončil zasedání.
V pracovně na něho čekal písař. Řekl:
"Dostavil se pan Ž' Peň, rejdař a řekl, že by chtěl s Vaší Ctihodností chvíli pohovořit o samotě. Zavedl jsem ho do audienční síně."
"Co je to za člověka?" zeptal se soudce.
"Pan Ž' Peň je velice bohatý muž, Vaše Ctihodnosti," odpověděl písař. "On a pan Ku Meng-pin jsou dva největší rejdaři v tomto okrese; jejich lodi plují až do Koreje a do Japonska. Oba mají na řece vlastní přístaviště, kde staví a opravují svoje lodi."
"Dobrá," řekl soudce Ti, "čekám sice ještě jednoho návštěvníka, ale přijmu pana Ž' Pena rovnou." Na adresu seržanta Chunga dodal: "Ty přijmi Kim Sanga a poznamenej všechno, co řekne o pátrání po zmizelé manželce svého pána. Přijdu za vámi, jen co vyslechnu Ž' Pena."
V audienční síni očekával soudce vysoký tlustý muž. Poklekl, jakmile viděl, že jde soudce do schodů.

"Tady nejsme v soudní síni, pane Ž' Pene," řekl soudce vlídně a usedl k čajovému stolu. "Vstaňte a posaďte se sem."
Tlouštík mumlal jakési nejasné omluvy a pak si sedl upejpavě na kraj židle. Tvář měl masitou a kulatou jak měsíc; zdobil ji tenký knírek a rozježená brada od ucha k uchu. Malá mazaná očka se soudci od prvního pohledu nelíbila.
Ž' Peň popíjel čaj; zdálo se, že je v rozpacích a neví, jak začít.
"Za pár dnů," ujal se tedy soudce slova sám, "pozvu všechny významné osobnosti z Peng-laj na recepci. Doufám, že potom budu mít příležitost si s vámi pohovořit déle, pane Ž' Pene. Bohužel jsem teď právě poněkud zaneprázdněn; budu rád, když upustíte od formalit a přikročíte rovnou k věci."
Ž' spěšně odpověděl hlubokou úklonou a řekl:
"Jako rejdař se musím, Vaše Ctihodnosti, přirozeně zajímat o všechno, co se na břehu děje. A domnívám se, že nyní je mou povinností informovat Vaši Ctihodnost o tom, co se mezi lidmi říká. Neustále totiž kolují pověsti o tom, že prý se přes naše město pašuje velké množství zbraní,"
Soudce Ti se napřímil.
"Zbraní?" zeptal se nedůvěřivě. "A kam, prosím vás?"
"Nepochybně do Koreje, Vaše Ctihodnosti," odpověděl Ž' Pen. "Slyšel jsem, že Korejci jsou rozzuřeni porážkou, kterou od nás utrpěli, a mají v plánu přepadnout naše posádky, rozmístěné v těchto končinách."
"Máte nějakou představu," zeptal se soudce Ti, "kdo jsou ti opovrženíhodní zrádci, zapletení do těchto intrik?"
Ž' Pen zavrtěl hlavou.
"Naneštěstí se mi nepodařilo odhalit jedinou stopu, Vaše Ctihodnosti. Mohu říct pouze tolik, že moje lodi pro zločinné spiknutí zneužívané nejsou! Možná že to jsou jen pověsti, ale k veliteli pevnosti zřejmě také dolehly. Všechny lodi, které vyplouvají z našeho přístavu, se tam prý v těchto dnech velice přísně prohledávají."
"Dozvíte-li se něco dalšího, neopomeňte mi to ihned sdělit," požádal ho soudce. "Mimochodem, nemáte tušení, co se mohlo stát manželce vašeho kolegy Ku Meng-pina?"
"Nikoli, Vaše Ctihodnosti," odpověděl Ž'. "Ani v nejmenším! Ale doktor Cao bude teď litovat, že nedal svou dceru mému synovi!" Když soudce zvedl obočí, kvapně dodal: "Jsem jedním z nejstarších přátel doktora Caa, Vaše Ctihodnosti; jsme oba stoupenci racionálnější filozofie a odpůrci buddhistického modlářství. Třebaže se o tom vlastně nikdy nemluvilo, považoval jsem vždycky za hotovou věc, že doktor Cao provdá svou dceru za mého nejstaršího syna. Ale před třemi měsíci, když Kuovi umřela žena, doktor Cao zčistajasna oznámil, že si jeho dcera bere Kua! Jen si představte, Vaše Ctihodnosti, tomu děvčeti není ještě ani dvacet! A Ku je horlivý buddhista; říká se, že se chystá obětovat -"
"Ovšem, ovšem!" přerušil ho soudce Ti. Tyhle rodinné záležitosti ho nezajímaly. Pokračoval: "Včera večer se mí dva pomocníci seznámili s vaším obchodním správcem Po Kajem. Je to prý pozoruhodný chlapík."
"Vznešená Nebesa, doufám jen, že byl Po Kaj střízlivý!" řekl Ž' Pen se shovívavým úsměvem. "Ten člověk je buď pod obraz nebo škrábe nějaké básničky."
"Proč ho tedy zaměstnáváte?" divil se soudce.
"Protože ten opilý poeta je finanční génius," sdělil mu Ž' Pen. "Vůbec mi to nejde na rozum, Vaše Ctihodnosti! Onehdy jsem si vyhradil celý večer, že s ním projdu účty. Tak jsme se posadili a já mu to začal vysvětlovat. Ale Po Kaj mi prostě sebral celou hrst papírů z ruky, jak jimi listoval, udělal si pár poznámek a podal mi je zpátky. Pak vzal do ruky štětec a úhledně mi vypsal celou bilanci, bez jediné chybičky! Příště jsem mu dal celý týden na to, aby mi udělal hrubý rozpočet na stavbu válečné džunky pro pevnost. A on měl všechny papíry pohromadě ještě ten večer, Vaše Ctihodnosti! Díky tomu jsem mohl předložit svůj rozpočet dávno předtím, než jej připravil můj kolega a přítel Ku, a zakázku jsem získal já."
Ž' Pen se samolibě usmál a prohlásil: "Pokud jde o mne, může si ten chlap pít a zpívat, jak je mu libo! Za tu chvíli, co pro mě pracuje, si svou mzdu zaslouží dvacetkrát. Jediné, co se mi u něho nelíbí, je jeho zájem o buddhismus a bratříčkování s Kim Sangem, obchodním správcem kolegy Kua. Ale Po Kaj tvrdí, že buddhismus odpovídá jeho

duchovním potřebám a že z Kim Sanga vytáhne vždycky spoustu informací o obchodních záležitostech pana Kua - což samozřejmě taky není k zahození!"
"Řekněte mu," pravil soudce Ti, "aby se u mne některý den zastavil. Našel jsem tady takový zápisník s výpočty a rád bych slyšel jeho mínění."
Ž' Pen vrhl na soudce kvapný pohled. Chtěl se na něco zeptat, ale jeho hostitel už vstal a jemu nezbylo, než se rozloučit.
Když šel soudce Ti přes nádvoří, potkal Ma Žunga a Ťiao Taje.
"Ta díra v síti je už opravená, pane!" hlásil Ma Žung. "Na zpáteční cestě jsme vyzpovídali pár sluhů z velkých domů u druhého mostu. Říkali, že někdy, když je v domě velká společnost, nosí po odchodu hostí vysoké koše s odpadky na nosítkách a sypou je do kanálu. Ale to by se muselo jít dům od domu a zjišťovat, jestli se něco takového dělo v době, kdy jsme s Ťiao Tajern byli svědky té události."
"To je rozumné vysvětlení," řekl soudce Ti s úlevou. "Pojďte teď se mnou do pracovny, čeká tam Kim Sang."
Cestou je soudce stručně seznámil se zmizením paní Kuo.
Chung rozprávěl s pohledným, asi pětadvacetiletým mladíkem. Když ho soudci představil, Ti se zeptal:
"Podle tvého jména soudím, že jsi korejského původu?"
"Zajisté, Vaše Ctihodnosti," odpověděl Kim Sang uctivě. "Narodil jsem se tady, v korejské čtvrti. Protože pan Ku zaměstnává hodně korejských námořníků, přijal mě do služeb, abych na ně dohlížel a zároveň tlumočil."
Soudce pokýval hlavou. Vzal si od seržanta Chunga poznámky a pečlivě pročetl, co Kim Sang vypověděl. Pak je podal Ma Žungovi a Ťiao Tajovi a obrátil se na Chunga:
"Nebyl Fan Čung také naposledy spatřen čtrnáctého a také brzy odpoledne?"
"Ano, Vaše Ctihodnosti," odpověděl seržant. "Fanův nájemce tvrdí, že Fan opustil statek hned po obědě v doprovodu svého sluhy Wua a odjel západním směrem."
"Tady píšeš, že dům doktora Caa se nachází také v těch končinách," pokračoval soudce. "Hned si to ověříme. Podej mi mapu okresu!"
Chung rozvinul na stole velkou obrázkovou mapu, Ti vzal štětec a udělal na jednom místě v oblasti západně od města kruh. Ukázal na dům doktora Caa a řekl:
"Tak se podívejte. Čtrnáctého po obědě vyjela z tohoto domu paní Ku západním směrem. Na první křižovatce se dala doprava. Kde ji opustil její bratr, Kime?"
"Když míjeli tenhle lesík, v místě, kde se spojují ty dvě venkovské cesty, pane," odpověděl Kim Sang.
"Správně!" řekl soudce Ti. "Dále - Fanův nájemce říká, že Fan Čung odjel v přibližně stejné době a vydal se západním směrem. Proč se nedal na východ, tou cestou, která vede z jeho hospodářství rovnou do města?"
"Na mapě skutečně vypadá kratší, Vaše Ctihodnosti," řekl Kim Sang. "Ale je to moc špatná cesta. Vlastně jen úvoz a po dešti se tudy vůbec neprojede. Kdyby byl jel Fan touhle zkratkou, trvalo by mu to ve skutečnosti déle než zajížďka po silnici."
"Chápu," řekl soudce Ti. Chopil se znovu štětce a udělal znaménko na úseku mezi křižovatkou vesnických cest a silnicí.
"Nevěřím v náhodné shody okolností," řekl. "Můžeme patrně předpokládat, že se paní Ku a Fan Čung na tomto místě setkali. Znali se, Kime?"
Kim Sang poněkud zaváhal. Potom řekl:
"Pokud vím, tak ne, Vaše Ctihodnosti. Ale když tak vidím, jak blízko je Fanův statek domu doktora Caa, řekl bych, že když paní Ku ještě bydlela u svých rodičů, mohla se s Fan Čungem někdy setkat."
"Tak to je snad všechno," řekl soudce Ti. "Poskytl jsi nám velice cenné informace, Kime. Uvidíme, co se dá dělat. Můžeš jít."
Když Kim Sang odešel, pohlédl soudce významně na tři pomocníky. Sešpulil ústa a řekl:
"A připočteme-li to, co řekl o Fanovi hostinský, myslím, že je závěr nabíledni."
"Ku neodváděl výkony na úrovni požadavků!" mínil Ma Žung poťouchle. Ale seržant Chung se tvářil pochybovačně. Konečně řekl:
"Kdyby spolu utekli, Vaše Ctihodnosti, museli by je přece vidět strážní na silnici? Před strážnicemi vždycky vysedává pár vojáků a ti nemají na práci nic jiného než popíjet čaj a koukat po každém, kdo jede kolem. A navíc jistě znají Fana od vidění a určitě by jim neušlo, že jede kolem se ženou. A co ten Fanův sluha?"
Ťiao Taj vstal a zadíval se na mapu. Prohodil:
"Ať se odehrálo cokoli, odehrálo se to přímo před opuštěným chrámem. A hospodský o něm vykládal moc divný věci! Koukám, že zrovna tenhle kus cesty není vidět ani ze strážnice, ani z Fanova statku, ani z domu doktora Caa. A nemůže tam být vidět ani z toho hospodářství, kde ošetřili bratrovi paní Ku kotník. Dalo by se říct, že na tomhle úseku cesty se paní Ku, Fan Čung a jeho sluha beze stopy vypařili."
Soudce se energicky zvedl.
"Nemá smysl teoretizovat, dokud to místo sami neprozkoumáme a dokud nepohovoříme s doktorem Caem a Fanovým nájemcem. Dnes je nebe jasné, vypravíme se tam hned. Po zkušenostech ze včerejší noci bych si dal říct pěknou projížďku po okolí za denního světla."

SITUAČNÍ PLÁN KRAJINY ZA ZÁPADNÍ BRÁNOU

SOUDCE TI SE JDE SE SVÝMI MUŽI PODIVAT NA FANÚV STATEK; PODIVNÝ NÁLEZ V MORUŠOVÝCH KEŘÍCH

Rolníci, kteří pracovali na polích za západní městskou bránou, zvedali hlavy a užasle zírali na kavalkádu, která se přehnala po polní cestě kolem nich. V čele jel soudce Ti a za ním seržant Chung, Ma Žung a Ťiao Taj. Následoval je velitel biřiců a deset jeho mužů, všichni v sedle.
Soudce Ti rozhodl, že to k Fan Čungovu hospodářství vezmou zkratkou. Ale brzy zjistil, že měl Kim Sang pravdu. Byla to opravdu mizerná cesta. Suché bláto ztvrdlo v hluboké brázdy; koně museli jít pomalu a většinou v řadě za sebou.
Když minuli morušový hájek, pobídl velitel biřiců koně do pole a zamířil k soudci v čele. Ukázal na rolnické stavení na pahorku před nimi a řekl servilně:
"Tohle je Fanův statek, Vaše Ctihodnosti."
Soudce na něho vyčítavě pohlédl a řekl přísně:
"Nedusej sedlákům po poli, veliteli! Vím, že je to Fanův statek, dal jsem si tu práci a koukl se na mapu."
Velitel biřiců zůstal jako opařený a čekal, až přejedou soudcovi pomocníci. Pak zabručel k nejstaršímu ze svých mužů:
"To jsme vyfasovali pěknýho sekýrmajstra! A ty dva tyrani, co si přived s sebou! Včera honili mě, velitele, po cvičáku!"
"Život je těžkej," vzdychl strážník. "Jenomže já nemám příbuzný, který by mi odkázali šikovný malý hospodářství!"
Dorazili k doškové chajdě při cestě a soudce Ti seskočil z koně. Odtud se vinula pěšina k rolnickému stavení. Soudce přikázal veliteli biřiců, aby tu se svými lidmi počkal, a sám se se třemi pomocníky vypravil do stavení pěšky.
Cestou kolem chajdy Ma Žung kopnutím otevřel dveře; uvnitř byla hromada otepí.
"Člověk nikdy neví!" řekl a chtěl je zase zavřít.
Ale soudce ho odstrčil; mezi suchými větvemi zahlédl cosi bílého. Zvedl to a ukázal ostatním. Byl to vyšívaný dámský kapesníček a ještě lehce voněl pižmem.
"Takovéhle ženy na polích zpravidla nenosí," poznamenal a pečlivě jej uložil do rukávu.
Všichni čtyři kráčeli k stavení. Vpůli cesty pilně plelo na poli statné děvče v modré kazajce a kalhotech; kolem hlavy měla ovinutý kus barevné látky. Napřímila se a hleděla s otevřenými ústy na muže.
Ma Žung ji ocenil pohledem.
"Už jsem viděl horší!" zašeptal Ťiao Tajovi.
Nízké stavení sestávalo ze dvou místností. U stěny byla jakási veranda a pod ní velká bedna na nářadí. O kousek dál stála stodola, kterou od domu odděloval vzrostlý živý plot. Přede dveřmi domu stál vysoký muž v záplatovaném modrém šatu a brousil kosu. Soudce Ti šel k němu a řekl stručné:
"Jsem peng-lajský okresní náčelník. Zaveď nás dovnitř!"
Drobná očka v mužově nevlídné tváři přeskakovala ze soudce na tři muže, kteří ho doprovázeli. Neohrabaně se uklonil a zavedl je do domu. Omítnutá zeď se místy loupala a uvnitř byl jen hrubě sroubený stůl z fošen a dvě rozviklané židle.
Soudce Ti se opřel o stůl a přikázal rolníkovi, aby uvedl své jméno a jména osob, které tu žijí.
"Tato osoba," řekl rolník mrzutě, "se jmenuje Pej Čchiu a je nájemcem na hospodářství pana Fan Čunga od soudu. Žena mi zemřela před dvěma roky. Žije tu se mnou moje dcera Su-niang. Vaří a pomáhá mi pracovat na poli."
"Na tomhle hospodářství se má jeden člověk co ohánět," poznamenal soudce.
"Když na to mám," zabručel Pej Čchiu, "vezmu si čeledína. Ale to nebejvá moc často. Fan nic neodpustí a nikdy nepočká."
Vzdorně pohlédl na soudce zpod houští svého obočí. Soudce Ti si pomyslel, že tenhle snědý chlapík se širokými při-ohnutými zády a dlouhými svalnatými pažemi nepůsobí nejlepším dojmem.
"Pověz mi o návštěvě svého pána."
Pej Čchiu poškubával roztřepeným koncem vybledlého límce.
"Přišel sem čtrnáctýho," odpovídal nevlídně, "zrovna jsme se Su-niang jedli polední rýži. Řek jsem si mu o peníze, abych moh koupit nový osivo do zásoby. Povídal, že nedá. Poručil Wuovi, aby se kouk do stodoly. Ten darebák hlásil, že je tam ještě půl pytle. Pán se rozesmál. Pak odjeli - na západ, k silnici. To je všechno. Už jsem to rek biřicovi."
Díval se do země.
Soudce Ti si ho mlčky prohlížel. Najednou vypálil:
"Podívej se svému náčelníkovi do očí, Pej Čchiu! A řekni mi, co se stalo s tou ženou!"
Rolník zíral na soudce ohromeně. Pak se otočil a vrhl se ke dveřím. Ma Žung po něm skočil, chytl ho za límec a dotáhl zpět. Přiměl ho, aby před soudcem poklekl.
"Já to neudělal!" volal nájemce.
"Vím všechno, co se tu dělo! Nepokoušej se lhát!"
"Všechno vysvětlím, Vaše Milosti," kvílel Pej Čchiu a lomil rukama.
"Tak spusť!" přikázal soudce stroze.
Pej Čchiu svraštil nízké čelo. Zhluboka nadechl a pak se pomalu rozhovořil.
"Bylo to takhle. Toho dne, jak jsem povídal, sem přijel Wu a ved tři koně. Řek, že pán a jeho žena zůstanou na statku přes noc. Nevěděl jsem, že se pán oženil, ale neptal jsem se ... Wu je mizera. Zavolal jsem Su-niang. Řek jsem jí, ať zařízne kuře. Věděl jsem, že si pán přijel pro nájemný. Tak jsem řek Su-niang, ať připraví pánovu ložnici a to kuře upeče na kousku česneku. Pak jsem zaved koně do stodoly. Pořádně jsem je vyhřebelcoval a nakrmil.
Když jsem se vrátil do chalupy, pán seděl za stolem. A před ním červená pokladnice. Věděl jsem, že chce nájemný. Povídám, že nemám, že jsem koupil nový osivo. Napřed mě proklel, pak řek Wuovi, aby se kouk, jestli jsou pytle s osivem ve stodole. Nakonec přikázal, abych Wuovi ukázal všude všechna pole.

Vrátili jsme se až za soumraku. Pán volal z ložnice, že chce jíst. Su-niang mu to tam zanesla. Já sněd misku ovesný kaše s Wuem před stodolou. Wu řek, že když mu dám padesát měďáků, voznámí pánovi, že se o pole dobře starám. Ty měďáky jsem mu teda dal a von šel spát do stodoly. Seděl jsem venku a přemejšlel, jak sehnat ty peníze na nájemný. Když Su-niang poklidila v kuchyni, povídám, ať jde spát na seník. Sám jsem se uložil vedle Wua. Pozdějc jsem se zase probudil a přemejšlel vo tom nájemným. Najednou jsem si všim, že tam Wu nejni."
"Byl na seníku," zasáhl Ma Žung a zazubil se.
"Obejdeme se bez těch frivolních řečí!" utrhl se na něho soudce. "Mlč a nech ho mluvit!"
Rolník si této mezihry vůbec nevšiml. Vraštil čelo a vyprávěl dál:
"Vyšel jsem ven. Ty tři koně byli taky pryč. Najednou koukám, že se v pánově ložnici svítí. Myslel jsem, že je pořád vzhůru, chtěl jsem mu to povědět. Klepal jsem na dveře, ale voň nic. Obešel jsem dům a koukám, okno je dokořán, pán a jeho žena v posteli. Myslel jsem, že je to mrhání, nechat svítit lampu, když člověk spí. Olej se teď platí po deseti měďákách za libru. Pak koukám, pán a jeho žena jsou samá krev.
Tak jsem vlez dovnitř a hledám pokladnu. Ale jediný, co jsem viděl, byl můj srp. Ležel na podlaze a kolem všude samá krev. Vím, že je zabil ten darebák Wu. Útek s pokladnou a s koňma."
Ťiao Taj otevíral ústa, aby něco řekl, ale soudce energicky zavrtěl hlavou.
"Hned jsem věděl: řeknou, že jsem ho zabil já!" mumlal Pej Čchiu. "A budou mě bít tak dlouho, až řeknu, že jsem to udělal. Potom mě popravěj a Su-niang nebude mít kde hlavu složit. Proto jsem vzal ze stodoly vozejček a postavil ho pod okno a vytáh jsem ty mrtvoly z postele. Žena byla ještě teplá. Přestrkal jsem je přes okenní polštář do vozejku. A ten jsem vodtáh k morušovýmu hájku, shodil jsem těla pod křoví a šel jsem zase do stodoly, trochu se vyspat. Povídám si, že za svítání se tam vrátím s rejčem a pořádně je pohřbím. Jenomže ráno tam přijdu a těla jsou pryč!"
"Cože?" zvolal soudce. "Říkáš pryč?"
Pej Čchiu důrazně kýval hlavou.
"Jo, pryč. Povídám si, že je někdo našel a šel to říct biřicům. Tak jsem se hnal zpátky domů a zabalil srp do pánovejch šatů. Vzal jsem šaty jeho ženy a utřel nima rohože na posteli a podlahu. Ale z rohože nechtěla krev pustit, tak jsem ji sundal a všechno do ní zabalil. Odnes jsem tu roli do stodoly a schoval pod seno. Probudil jsem Su-niang a řek jsem jí, že všichni odjeli před svítáním do města. Takhle to bylo. Přísahám, že to tak bylo, Vaše Milosti. Nedovolte, aby mě tloukli, Milosti, já to neudělal!"
A začal zuřivě bít hlavou o zem.
Soudce Ti si poškubával knírem. Pak řekl rolníkovi:
"Vstaň a zaveď nás k těm morušim!"
Zatímco se Pen Čchiu spěšně sbíral ze země, zašeptal Ťiao Taj vzrušeně soudci:
"Toho Wua, Fanova sluhu, jsme potkali cestou do Peng-laj, pane! Zeptejte se na koně."
Soudce přikázal rolníkovi, aby popsal koně svého pána a jeho ženy. Pej řekl. že Fan jel na grošákovi a paní na koni s lysinou. Soudce souhlasně kývl hlavou a přikázal Pej Čchiuovi, aby je teď zavedl k morušim.
Bylo to pár kroků. Pej Čchiu ukázal na jedno místo v podrostu. "Támhle jsem je šoup!" oznámil.
Ma Žung se sehnul a prohlížel suché listy. Pár jich vzal do ruky a ukázal je soudci. "Ty tmavé skvrny jsou určitě od krve."
"Vy dva byste to měli tam pod těmi stromy prohledat," řekl soudce. "Není vyloučeno, že ten ničema lže."
Pej Čchiu se začal bránit, ale soudce si ho nevšímal. Zamyšleně si pohrával s licousy a pak řekl Chungovi:
"Obávám se, Chungu, že tahle záležitost nebude tak jednoduchá, jak se zdá. Ten člověk, kterého jsme potkali cestou, nevypadal na vraha, co chladnokrevně podřízne dvěma lidem krk a pak zmizí s penězi a s koňmi. Připadal mi spíš jako člověk, který beznadějně propadl panice."
Po chvíli zvuk praskajících větviček ohlašoval návrat Ma Žunga a Ťiao Taje. Ma Žung mával rezavým rýčem a rozčileně volal:
"Uprostřed je mýtina. Vypadá to, jako by tam nedávno někdo něco zahrabal. A tohle jsem našel. Leželo to pod stromem."
"Dej rýč Pejovi! Ať ten ničema sám vyhrabe to, co zahrabal. A ukaž mi, kde to je."
Ma Žung se pustil podrostem; proplétali se mezi stromy a Ťiao Taj za sebou táhl rolníka, který byl úplně bez sebe. Uprostřed mýtiny byl skutečně kus zkypřené půdy.
"Pusť se do práce!" křikl soudce na Pěje.
Rolník si ze zvyku plivl do dlaní a začal odhazovat kyprou zemi. Objevil se zablácený bílý šat. Za pomoci Ťiao Taje vytáhl Ma Žung z jámy mužské tělo a položil je na suché listí. Byla to mrtvola staršího muže s vyholenou hlavou, oblečeného pouze ve spodní šat.
"To je buddhistický mnich!" zvolal seržant Chung.
"Kopej dál!" vybídl soudce drsně rolníka.
Náhle Pej Čchiu upustil rýč. Vydechl: "Tohle je pán!"
Ťiao Taj s Ma Žungem vytáhli z jámy nahé tělo velkého muže. Museli postupovat opatrně, protože hlava byla od trupu téměř oddělena. Na hrudi byla masa sražené krve. Ma Žung hleděl se zájmem na mohutné svaly mrtvého a řekl obdivně:
"To byl ale udělanej chlap!"
"Vykopej svou třetí oběť!" vybídl soudce Pej Čchiua.
Rolník zabodl rýč do země, ale ten zazvonil, jak narazil na skálu. Žádná další mrtvola tam nebyla. Hleděl užasle na soudce.
"Cos udělal s tou ženou, darebáku?" rozkřikl se na něho soudce Ti.
"Přísahám, že nic nevím!" bránil se rolník. "Přivez jsem jenom pána a jeho ženu. Nechal jsem je v křoví. Já tu nikoho

nezahrabal. Tady toho plešouna jsem nikdá neviděl. Přísahám, že je to pravda!"
"Co se tu děje?" promluvil někdo kultivovaným hlasem za soudcovými zády.
Soudce se otočil a uviděl kulaťoučkého muže, oblečeného v nádherný fialový šat z brokátu vyšívaného zlatem. Spodní polovinu tváře mu téměř úplně zakrýval dlouhý knír, vlající licousy a mohutný vous, který mu splýval na prsa ve třech silných pramenech. Na hlavě měl vysokou průsvitnou čapku doktora literatury. Vrhl na soudce rychlý pohled, pak zasunul ruce uctivě do širokých rukávů a hluboce se uklonil. Řekl:
"Tato osoba je Cao Che-sien, statkář z nezbytí, svou zálibou však filozof. Předpokládám, že Vaše Ctihodnost je naším novým náčelníkem?" A když soudce přisvědčil, pokračoval:
"Jel jsem právě kolem, když tu mi jeden rolník řekl, že na hospodářství mého souseda Fana jsou lidé od soudu. Proto jsem si dovolil přijít a poptat se, mohu-li být něčím nápomocen." Snažil se dohlédnout za soudce na těla, ležící na zemi, ale soudce se rychle postavil před něho a řekl stručně:
"Vyšetřuji zde vraždu. Jestli laskavě chvilku posečkáte dole u cesty, přijdu brzy za vámi."
Jakmile doktor Cao s další hlubokou úklonou odešel, řekl seržant Chung:
"Vaše Ctihodnosti, na těle toho mnicha nejsou patrné žádné známky násilí. Pokud to mohu posoudit, zemřel přirozenou smrtí."
"Prověříme to dnes odpoledne u soudu," řekl soudce. Pak se obrátil k rolníkovi: "Mluv! Jak vypadala paní Fan?"
"To nevím, Vaše Milosti!" zakvílel Pej Čchiu. "Když přišla na statek, neviděl jsem ji, a když jsem našel její tělo, měla tvář celou od krve."
Soudce Ti pokrčil rameny. Řekl Ma Žungovi:
"Skoč pro bičice a Ťiao Taj tady pohlídá toho lumpa a mrtvoly. Ať bičici udělají nosítka z větví. Dohlédněte, aby mrtvé dopravili k soudu. Tady Pej Cchiua zavřete do vězení. Na zpáteční cestě se zastavte ve stodole, a ať vám Pej Čchiu ukáže, kam schoval tu rohož a šaty obětí. Já se teď s Chungem vrátím na statek, prohlédnu dům a vyslechnu to děvče."
Soudce dostihl doktora Caa, který si opatrně razil cestu podrostem a rozhrnoval jej přitom dlouhou holí. Jeho sluha čekal u cesty a za uzdu držel osla.
"Musím se ještě stavit ve Fanově domě, doktore Cao," řekl soudce Ti. "Až tam budu hotov, použiji této příležitosti a navštívím vás."
Doktor se hluboce uklonil a tři prameny jeho brady zavlály jako korouhve. Vylezl na osla, hůl položil přes sedlo a odklusal. Sluha uháněl za ním.
"Ještě nikdy v životě jsem neviděl tak nádhernou bradu," řekl soudce Ti seržantu Chungovi div ne toužebně.
Když přišli do stavení, požádal soudce Chunga, aby zavolal děvče z pole. Sám šel rovnou do ložnice.
Bylo tam jedno velké lůžko s holým dřevěným rámem, dvě židle a prostý toaletní stolek. V rohu u dveří stál stoleček s olejovou lampou. Když se zahleděl na holé lůžko, padl mu zrak na hluboký zářez v dřevěném rámu u hlavy. Zdálo se, že třísky jsou čerstvé a že byl zásek udělán nedávno. Soudce pochybovačně zavrtěl hlavou a přešel k oknu. Viděl, že dřevěná petlice je zlomená. Užuž se chtěl obrátit, když tu si povšiml složeného kousku papíru, ležícího na podlaze přímo pod oknem. Zvedl jej a shledal, že je v něm laciný dámský kostěný hřebínek zdobený třemi kulatými kousky barevného skla. Zabalil jej opět do papíru, uložil do rukávu a zmateně uvažoval, jestli mohou být do toho případu zapletené dvě ženy. Kapesníček, který nalezl v chatrči, patřil dámě; tento laciný hřebínek byl zřejmě majetkem venkovanky. S povzdechem zamířil do světnice, kde čekal Chung s Pejovou dcerou.
Soudce viděl, že děvče má z něho smrtelný strach; ani se k němu neodvážila pozvednout oči. Řekl laskavě:
"Poslyš, Su-niang, tvůj otec říkal, že jsi onehdy udělala pánovi výborné pečené kuře."
Děvče na něho plaše pohlédlo a pak se pousmálo. Soudce mluvil dál:
"Venkovské jídlo je mnohem lepší než to, co máme ve městě. Doufám, že paní také chutnalo?"
Su-niang se zarazila. Pokrčila rameny a řekla:
"Ta je ale nafoukaná, to vám teda řeknu! Seděla v ložnici na židli a ani se na mě nepodívala, když jsem ji pozdravila. Aby si nezadala!"
"Ale trochu si s tebou popovídala, když jsi sklízela ze stolu, ne?" zeptal se soudce Ti.
"To už byla v posteli," odpovědělo děvče v mžiku.
Soudce si zamyšleně hladil bradu. Pak položil další otázku:
"Mimochodem, znáš dobře paní Ku? Myslím tu dceru doktora Caa, která se nedávno provdala do města."
"Zahlídla jsem ji párkrát jenom z dálky v polích s jejím bratrem," odpovědělo děvče. "Lidi říkaj, že je hodná, ne jako paničky z města."
"Poslyš," řekl soudce Ti, "teď nám ukážeš cestu k domu doktora Caa. Bičici ti dole u chatrče dají koně. Pak s námi můžeš jet do města. Tvůj otec tam jede také."

10

FILOZOF NABUBŘELE VYKLÁDÁ SVÉ NÁZORY; SOUDCE TI VYSVĚTLUJE SLOŽITOU VRAŽDU

Soudce Ti shledal k svému úžasu, že doktor Cao bydlí ve třípatrové věži, postavené na vršku porostlém borovicemi. Nechal Chunga a Su-niang dole v domku u brány a kráčel za doktorem Caem nahoru.
Doktor Cao stoupal po úzkém schodišti a vysvětloval, že za starých časů byla tato budova strážní věží a hrála důležitou roli v místních válkách. Jeho rodině patřila tato věž po generace, ale rodina sama vždycky žila ve městě. Po smrti svého otce, který obchodoval čajem, doktor Cao dům ve městě prodal a přestěhoval se do věže. "Až budeme

nahoře v mé knihovně, pane," řekl na závěr, "pochopíte proč."
Když přišli do osmiboké místnosti v nejvyšším patře, upozornil ho doktor Cao rozmáchlým gestem na výhled ze širokého okna a řekl:
"Potřebuji prostor pro přemýšlení, pane! Odtud z knihovny pozoruji Nebesa i Zemi a z nich čerpám inspiraci."
Soudce Ti pronesl případnou poznámku. Povšiml si, že na severní straně je z okna dobrý výhled na opuštěný chrám, avšak onen úsek cesty před ním zastírají stromy na křižovatce.
Když usedli k velkému psacímu stolu s hromadou papírů, zeptal se doktor Cao dychtivě:
"Co se říká v hlavním městě o mém filozofickém systému, Vaše Ctihodnosti?"
Soudce si nevzpomínal, že by jméno doktora Caa někdy v životě slyšel, ale odpověděl zdvořile:
"Slyšel jsem, že je vaše filozofie považována za originální."
Doktor byl zřejmě potěšen.
"Ti, kdo mě označují za průkopníka na poli nezávislého myšlení, mají patrně pravdu," řekl s uspokojením. Z velké konvice na psacím stole nalil soudci šálek čaje.
"Máte nějakou představu," zeptal se Ti, "co se mohlo přihodit vaší dceři?"
Doktor Cao se zatvářil rozmrzele. Pečlivě si urovnal vous na hrudi a pak dosti příkře odpověděl:
"To děvče mi, Vaše Ctihodnosti, dělá jen a jen starosti; a já bych neměl mít starosti - ty vážně ohrožují klid mysli, který nutně potřebuji ke své práci. Sám jsem ji naučil číst a psát - a co se stalo? Neustále čte nevhodné knihy. Historii! Jen považte, pane, ona čte historii! Nic než neosvícené záznamy někdejších lidí, kteří neuměli dosud jasně myslet. Jaké mrhání časem!"
"Nu," nadhodil soudce opatrně, "člověk se často může poučit z chyb jiných lidí."
"Pchá!" řekl na to doktor Cao.
"Dovolíte otázku?" zeptal se Ti zdvořile. "Proč jste ji provdal za pana Ku Meng-pina? Slyšel jsem, že považujete buddhismus za nesmyslné modlářství - ostatně toto mínění s vámi do určité míry sdílím. Ale pan Ku je horlivý buddhista!"
"Ha! To dohodly za mými zády ženské z obou rodin!" zvolal doktor Cao. "A všechny ženské jsou husy, pane!"
Soudce si pomyslel, že je to poněkud paušální tvrzení, ale rozhodl se je přejít. Zeptal se:
"Znala vaše dcera Fan Čunga?"
Doktor rozhodil ruce.
"Jak to mohu vědět, Vaše Ctihodnosti? Možná že ho někdy zahlédla. Například minulý měsíc, když ten nestoudný darebák přišel za mnou kvůli pomezímu kameni. Představte si, pane, já filozof, a on jde na mne s mezníkem."
"Řekl bych, že obojí má své místo," podotkl soudce suše. Když se po něm doktor Cao podezíravě podíval, spěšně pokračoval :
"Vidím, že tady na zdi máte všude police na knihy, ale jsou téměř prázdné. Co se stalo s vaší knihovnou? Jistě jste měl rozsáhlou sbírku."
"To jsem vskutku měl," odpověděl doktor Cao lhostejně. "Ale čím více čtu, tím méně nacházím. Samozřejmě že čtu; ale pouze proto, abych se pobavil lidskou hloupostí. Pokaždé, když skoncuji s jedním autorem, pošlu jeho spisy bratranci Cao Fenovi do hlavního města. Mému bratranci, musím s politováním přiznat, byla bohužel zcela upřena původnost. Je neschopen samostatného myšlení."
Soudce si nejasně připamatoval, že se s tímto Cao Fenem setkal na večeři, kterou dával jeho přítel Chou, tajemník Nejvyššího soudu. Cao Fen byl okouzlující starý bibliofil, úplně pohroužený do svého bádání. Soudce Ti si chtěl pohladit bradu, ale mrzutě zadržel ruku, neboť doktor Cao se právě důstojně probíral svým vousem. Doktor svraštil obočí a spustil:
"Pokusím se nyní nastínit vám v hrubých rysech a prostým jazykem, velice krátce samozřejmě, svou filozofii. Úvodem musím říci, že vesmír považuji -" Soudce spěšně vstal.
"Hluboce lituji," řekl pevně, "že naléhavé záležitosti si vyžadují mé přítomnosti ve městě. Doufám, že budu mít brzy příležitost v tomto rozhovoru pokračovat."
Doktor Cao ho doprovodil dolů. Když se s ním Ti loučil, řekl:
"Při odpoledním zasedání budu vyslýchat několik osob v souvislosti se zmizením vaší dcery. Možná že byste byl rád přítomen."
"A co moje práce, pane?" odpověděl doktor Cao vyčítavě. "Skutečně se nemohu vytrhovat takovými věcmi, jako je účast na zasedání soudu. Narušil bych klid své mysli. Ostatně, Ku se s ní oženil, nemám pravdu? Teď je to jeho starost. To je jeden z úhelných kamenů mého filozofického systému, pane: nechť se každý omezí na to, co podle příkazu Nebes má -"
"Sbohem!" řekl soudce a vyhoupl se do sedla.
Sjížděl z kopce a za ním Chung a Su-niang, když tu se náhle mezi borovicemi vynořil hezký chlapec a hluboce se uklonil.
Soudce zastavil koně. Chlapec se dychtivě zeptal:
"Máte nějakou zprávu o mé sestře, pane?"
Když soudce vážně zavrtěl hlavou, chlapec se kousl do rtů. Potom vyhrkl:
"Všechno je to moje vina! Prosím vás, pane, najděte ji. Uměla tak dobře jezdit na koni a lovit, jezdili jsme vždycky spolu do polí. Na děvče toho znala až moc, ta měla být kluk!" Polkl a hned pokračoval: "Nám dvěma se tady na venkově líbilo, ale otec s matkou pořád mluví o městě. Jenomže když otec přišel o peníze -" vrhl úzkostný pohled k domu a rychle dodal: "Neměl bych vás obtěžovat, pane. Otec se bude zlobit."
"Vůbec mě neobtěžuješ!" pospíšil si soudce. Líbila se mu chlapcova milá, otevřená tvář. "Jistě je ti tu teď smutno

samotnému, když se sestra vdala."
Chlapec se zamračil.
"O nic smutněji než jí tam, pane. Řekla mi, že se jí ten její Ku nijak zvlášť nelíbí, ale protože si někoho stejně vzít musela a protože otec a matka tolik naléhali, tak proč ne pana Kua? Byla už taková, pane, ponechávala všechno trochu náhodě, ale vždycky byla veselá. Když se sem však onehdy vrátila, nevypadala šťastně. A vůbec mi nechtěla o svém novém životě nic vyprávět. Co se jí jen mohlo stát, pane?"
"Dělám všechno, co je v mých silách, abych ji našel," řekl soudce. Vytáhl z rukávu kapesník, který nalezl v chatrči u Fanova hospodářství, a zeptal se: "Patří tvé sestře?"
"To vážně nevím, pane," řekl chlapec s úsměvem. "Mně se všechny tyhle ženské hadříky zdají stejné."
"Řekni mi," požádal ho soudce Ti, "chodil k vám často Fan Čung?"
"Byl u nás jenom jednou," odpověděl mládenec. "Přišel kvůli něčemu za otcem. Ale potkávám ho někdy v polích. Mám ho docela rád. Je ohromně silný a dobrý lukostřelec. Nedávno mi ukázal, jak se dělá opravdovský samostříl. Je mi mnohem milejší než ten druhý člověk od soudu, ten starý Tchang, co bývá občas u Fana na statku. Dívá se na člověka tak divně ..."
"Hmm," řekl soudce, "jakmile se o sestře něco dozvím, hned to oznámím tvému otci. Na shledanou!"
Když přijeli k soudu, přikázal soudce Ti seržantu Chungovi, aby zavedl venkovanku na strážnici a dohlédl na ni do začátku zasedání.
Ma Žung a Ťiao Taj na něho čekali v pracovně.
"Našli jsme rohož a zakrvácené šatstvo ve stodole a taky ten srp," hlásil Ma Žung. "Ženské šaty odpovídají popisu pana Kua. Poslal jsem biřice do chrámu Bílého mraku se vzkazem, aby sem někdo přišel; musíme zjistit, co je zač ten mrtvej plešoun, kterýho jsme našli. Mrtvoly teď prohlíží ohledač. Toho ťulpase Peje jsme posadili do vězení."
Soudce přijal hlášení kývnutím hlavy. "Nastoupil Tchang do práce?" zeptal se.
"Poslali jsme písaře, aby mu řekl o Panovi," odpověděl Ťiao Taj. "Myslím, že tu bude co nevidět. Dozvěděl jste se něco od toho tlustýho doktora, pane?"
Soudce Ti to příjemně překvapilo. Bylo to poprvé, co se jeden z těch dvou pozoruhodných chlapíků na něco zeptal; zřejmě je práce začíná zajímat.
"Moc ne," odpověděl. "Jenom tolik, že ten doktor Cao je náfuka a hlupák. A lže, jak když tiskne! Vůbec nemůžeme vyloučit, že se jeho dcera znala před sňatkem s Fan Čungem, a její bratr si myslí, že s panem Kuem nebyla šťastná. Ale stejně mi je celá ta věc záhadou! Možná že výslech Peje a jeho dcery do toho vnese trochu světla. A teď napíšu oběžník pro všechny civilní a vojenské úřady v naší provincii a požádám je o zatčení Fanova sluhy Wua."
"Chytnou ho, jakmile se pokusí prodat ty dva koně," podotkl Ma Žung. "Koňští handlíři jsou dobře organizovaní. Udržují mezi sebou těsné spojení a navíc jsou ve styku s úřady. Kromě toho koním vypalujou podle určitýho systému značky. Prodat ukradenýho koně není pro nováčka nic lehkýho! Aspoň jsem to tak vždycky slýchal," dodal ctnostně.
Soudce Ti se usmál. Vzal štětec a rychle napsal oběžník. Zavolal písaře a přikázal mu, aby jej opsal a ihned rozeslal.
Pak zazněl gong a Ma Žung hbitě pomohl soudci obléci úřední šat.
Zpráva o nalezení Fanova těla se už roznesla po městě. Soudní síň byla plná zvědavců.
Soudce napsal pokyn pro správce vězení a biřic předvedl Pej Čchiua. Soudce mu přikázal, aby zopakoval svou výpověď, kterou potom písař přečetl. Když Pej potvrdil její správnost a otiskl na ni svůj palec, soudce pravil:
"I pokud jsi mluvil pravdu, Pej Čchiu, jsi stále ještě vinen tím, že jsi věc neohlásil a že jsi se pokusil zatajit vraždu. Zůstaneš ve vězení až do mého konečného rozhodnutí. Teď chci slyšet zprávu ohledače mrtvol."
Pej Čchiu byl odveden a před soudcovským stolem poklekl doktor Sen.
"Tato osoba," začal, "pečlivě ohledala tělo muže, jenž byl identifikován jako Fan Čung, přednosta písařů. Zjistil jsem, že byl zabit jednou ranou ostrého nástroje, který mu prořízl hrdlo. Ohledal jsem rovněž tělo mnicha, kterého identifikoval převor chrámu Bílého mraku jako almužníka tohoto chrámu C'chaje. Na jeho těle nejsou patrná žádná zranění, modřiny ani jiné známky násilí a ani žádné stopy jedu. Omrtí bych připsal na vrub náhlému selhání srdce."
Doktor Sen vstal a položil psanou zprávu o provedení autopsie na stůl. Soudce jej propustil a ohlásil, že nyní vyslechne slečnu Pej Su-niang.
Seržant Chung ji dovedl před soudcovský stůl. Umyla si tvář a učesala vlasy, takže nepostrádala jistého půvabu.
"Neříkal jsem ti, že docela ujde?" zašeptal Ma Žung Ťiao Tajovi. "Vždycky tvrdím, že když je vymácháš v řece, nejsou o nic horší než městská děvčata."
Dívka byla velice neklidná, ale soudce ji trpělivými otázkami přiměl k tomu, aby znovu vyprávěla o Fanovi a oné ženě. Pak se zeptal:
"Setkala jsi se s paní Fan už někdy předtím?"
Když děvče zavrtělo hlavou, pokračoval:
"Jak jsi tedy věděla, že žena, kterou obsluhuješ, je opravdu paní Fan?"
"No, vždyť přece spali v jedný posteli, ne?" odpovědělo děvče.
Z davu zazněl smích. Soudce Ti udeřil kladívkem o stůl. "Ticho!" křikl hněvivě.
Děvče v hlubokých rozpacích sklonilo hlavu. Pohled soudce Ti padl na hřebínek, který si vetknulo do vlasů. Vytáhl z rukávu ten, který nalezl v ložnici na statku. Byl úplně stejný jako hřebínek ve vlasech Su-niang.
"Podívej se na tenhle hřebínek, Su-niang!" řekl a zvedl jej. "Našel jsem jej poblíž stavení. Je tvůj?"
Dívčina kulatá tvář se rozzářila v úsměvu.
"Tak von mi ho vážně koupil," řekla spokojeně. Náhle se polekala a zakryla si ústa rukávem.
"Kdo ti ho koupil?" zeptal se soudce laskavě.
Dívce vstoupily slzy do očí. Rozplakala se.

"Otec mi nabije."
"Podívej, Su-niang," řekl Ti, "tady jsi u soudu. Musíš odpovídat na to, nač se tě ptám. Tvůj otec je ve velkých nesnázích; jestli pravdivě odpovíš na moje otázky, možná že mu to pomůže."
Děvče rázně zavrtělo hlavou.
"Tohle nemá nic společnýho s otcem ani s vámi," mínila tvrdohlavě. "To vám neřeknu."
"Mluv, nebo ti jich pár přišiju," sykl na ni velitel biřiců a zvedl bič. Děvče v hrůze vykřiklo a pak propuklo v srdceryvný pláč.
"Zadrž!" křikl soudce na velitele biřiců. Pak se podíval nešťastně po svých pomocnících. Ma Žung na něho vrhl tázavý pohled a poklepal si na hruď. Soudce se chvíli tvářil nerozhodně a pak přikývl.
Ma Žung rychle seběhl z pódia, šel k děvčeti a začal do ní polohlasem mluvit. Za chvilku přestala plakat a čile kývala hlavou. Ma Žung jí ještě něco pošeptal, povzbudivě ji popleskal po zádech, mrkl na soudce a vrátil se na své místo na stupínku.
Su-niang si rukávem utřela tvář. Pak zvedla oči k soudci a spustila:
"Bylo to asi před měsícem, když jsme pracovali spolu na poli. A Kuang rek, že mám hezký oči. A když jsme šli do stodoly na ovesnou kaši, řek, že mám hezký vlasy. Otec byl na trhu. Tak jsem šla s A Kuangem na seník. A potom -" odmlčela se a dodala vzdorně: "A potom jsme byli na seníku."
"Chápu," řekl soudce Ti. "A kdo je ten A Kuang?"
"Vy ho neznáte?" podivilo se děvče. "Všichni ho znají! Je to nádeník. Najímají si ho tady rolníci, když je moc práce na polích."
"Žádal tě, aby sis ho vzala?" zeptal se soudce.
"Dvakrát," odpověděla hrdě Su-niang. .„Ale já řekla ne, nikdy! Řekla jsem mu, že chci muže, kterej má kousek vlastní půdy. A minulej tejden jsem mu řekla, že by už za mnou neměl v noci tajně chodit. Děvče musí myslet na budoucnost. Na podzim mi bude dvacet. A Kuang řek. že rnu nevadí, jestli se vdám, ale že mi podřízne krk, jestli si najdu jinýho milence. Lidi povídají, že je to tulák a zloděj, ale řeknu vám, von mě má rád."
"A jak to bylo s tím hřebínkem?" chtěl vědět Ti.
"Vážil kvůli němu takovou cestu!" řekla Su-niang a při té vzpomínce se usmála. "Když jsme se viděli naposled, řek, že by mi rád dal něco vopravdu hezkýho, abych na něho měla památku. Řekla jsem, že chci hřebínek, přesně takovej, jako mám. A voň řek, že mi ho přinese, i kdyby pro něj musel jít až do města na trh."
Soudce Ti pokyvoval hlavou.
"To je všechno, Su-niang," řekl. "Máš tady ve městě u koho zůstat?"
"Kousek od nábřeží bydlí teta," odpovědělo děvče.
Když ji seržant Chung odvedl, zeptal se soudce Ti velitele biřiců:
"Co víš o tom A Kuangovi?"
"Je to lotr a násilník. Vaše Ctihodnosti!'" odpověděl velitel obratem. "Před půl rokem dostal padesát ran těžkým bičem tady u soudu, protože srazil starého rolníka a okradl ho. A je taky podezřelý, že zabil toho hokynáře před dvěma měsíci při rvačce v hráčském doupěti u západní brány. Trvalé bydliště nemá. Spává v lese nebo po stodolách, když náhodou pracuje někde na statku."
Soudce se opřel v křesle. Chvilku si bezmyšlenkovitě pohrával s hřebínkem. Pak se opět napřímil a řekl:
"Poté co tento soud navštívil místo činu a vyslechl přednesená svědectví, dospěl k názoru, že Fan Čung a žena oblečená v šatech paní Ku byli čtrnáctého tohoto měsíce v noci zavražděni tulákem A Kuangem."
V řadách diváků vyvolala jeho slova užaslý šum. Soudce Ti udeřil kladívkem.
"Tento soud se domnívá," pokračoval, "že sluha Fan Čunga Wu objevil vraždu jako první. Ukradl Fanovu příruční pokladnu a dva koně a utekl. Soud udělá potřebné kroky, aby byli zločinci A Kuang a Wu dopadeni.
Tento soud bude nadále vyvíjet veškeré úsilí, aby byla identifikována žena, která byla s Fanem, a aby bylo nalezeno její tělo. Pokusí se rovněž vysledovat, jakou souvislost s tímto případem má mnich C'chaj."
Udeřil kladívkem a skončil zasedání.
Když byli opět v soudcově pracovně, řekl Ti Ma Žungovi:
"Postarej se, aby se ta Pejova dcera dostala bezpečně do tetina domu. Jedna ztracená žena nám úplně stačí."
Ma Žung odešel a seržant Chung užasle zavrtěl hlavou:
"Vůbec jsem nepochopil, jak Vaše Ctihodnost před chvílí na zasedání dospěla k takovým závěrům."
"Já taky ne!" přidal se Ťiao Taj.
Soudce Ti vypil šálek čaje až do dna. Pak řekl:
"Když jsem vyslechl Peje, hned jsem Wua jako vraha vyloučil. Kdyby se byl Wu skutečně chystal zavraždit a okrást svého pána, byl by to udělal na cestě do Pien-fu nebo na zpáteční cestě, v obou případech by měl lepší příležitost a menší riziko, že bude dopaden. Za druhé, Wu je městský člověk; byl by použil nože. Určitě ne srpu, protože srp je mimořádně nešikovná zbraň pro ty, kdo s ním nejsou zvyklí zacházet. A za třetí, jenom někdo, kdo skutečně na hospodářství pracoval, věděl, kde potmě ten srp najít.
Wu ukradl příruční pokladnu a koně, když vraždu objevil. Obával se, že bude do zločinu zapleten, a strach spojený s hrabivostí, to je silná pohnutka!"
"Zní to logicky," mínil Ťiao Taj. "Ale co vedlo A Kuanga k zavraždění Fana?"
"Zavraždil ho omylem," vysvětloval soudce. "A Kuangovi se podařilo sehnat ten druhý hřebínek, který slíbil Su-niang, a tak se té noci za ní vypravil. Myslel si možná, že když jí dá hřebínek, projeví mu ještě jednou přízeň. Nepochybně měl se Su-niang smluvený nějaký signál, kterým jí svůj příchod ohlašoval. Ale jak šel kolem domu do stodoly, uviděl v ložnici světlo. Bylo to něco neobvyklého. A tak okno otevřel a nahlédl dovnitř. Když uviděl v pološeru dvojici na loži,

myslel, že je to Su-niang s novým milencem. Je to násilník, a tak se hned vrhl k bedně s nářadím, vytáhl srp, skočil oknem dovnitř a rozřízl jim hrdla. Hřebínek mu přitom vypadl z rukávu; našel jsem jej pod oknem. Těžko říci, jestli si předtím, než utekl, uvědomil, že nezabil ty pravé."
"Řekl bych, že na to přišel dost brzy," podotkl Ťiao Taj. "Znám tyhle lidi. Neodejdou, dokud neprošmejdí místnost a nerozhlédnou se, kde by se co dalo ukrást. Musel se na oběti podívat ještě jednou, a tak zjistil, že ta žena není Su-niang."
"Ale kdo byla tedy ta žena?" zeptal se seržant Chung. "A jak se do hry dostal mnich?"
Soudce svraštil rozmrzele obočí a odpověděl:
"Přiznávám, že nemám nejmenší představu! Oblečení, kůň s lysinou, doba zmizení, to všechno ukazuje na paní Ku. Ale podle toho, co nám o ní řekli otec a bratr, udělal jsem si, myslím, jasnou představu o její osobnosti. A jejímu charakteru vůbec neodpovídá, že by udržovala před sňatkem poměr s takovým sukničkářem, jako byl Fan Čung. A ještě něco: i když je jasné, že doktor Cao je hrozný sobec, pořád ještě si myslím, že jeho naprostá lhostejnost k dceřině osudu není normální. Nemohu se zbavit dojmu, že zavražděná žena nebyla paní Ku a že to doktor Cao ví."
"Na druhé straně se ta žena snažila, aby jí Pej a jeho dcera neviděli do tváře," podotkl seržant. "To zase svědčí o tom, že to byla paní Ku a že nechtěla, aby ji poznali. Její bratr nám přece řekl, že se často toulával se sestrou v polích, můžeme tedy předpokládat, že ji Pej a jeho dcera od pohledu znali."
"To je pravda!" řekl soudce s povzdechem. "A protože ji Pej viděl, jen když měla tvář zalitou krví, nemohl ji po vraždě poznat - jestli to byla skutečně paní Ku! No, a pokud jde o mnicha, půjdu hned po obědě do chrámu Bílého mraku a pokusím se o něm dozvědět víc. Řekni strážným, ať mi připraví úřední nosítka, seržante! Ty, Ťiao Taji, se odpoledne s Ma Žungem pokusíš dopadnout a zatknout toho A Kuanga. Včera jste se nabízeli, že mi zatknete nebezpečného zločince, tak teď máte možnost! A když už se budete rozhlížet po okolí, můžete hned taky prohledat ten opuštěný chrám. Není vyloučeno, že mrtvá žena byla pohřbena tam; člověk, který ukradl její mrtvolu, nemohl jít daleko!"
"A Kunga dostaneme, spolehněte se, pane!" řekl Ťiao Taj se sebejistým úsměvem. Vstal a vyšel z pracovny.
Písař přinesl soudci polední rýži. Ti bral právě do ruky jídelní tyčinky, když vtom se Ťiao Taj vrátil.
"Před malou chvilkou, jak jsem teď šel kolem vězení, nakoukl jsem náhodou do cely. Jsou tam prozatím uložená ta dvě těla. Tchang sedí u mrtvoly Fan Čunga, drží v dlaních jeho ruku a slzy se mu kutálejí po tváři. Tak tohle měl zřejmě na mysli ten hostinský, když říkal, že Tchang je jiný než ostatní muži! Je to dojemný pohled, pane! Raději tam ani nechoďte."
A byl pryč.

11

SOUDCE NAVŠTÍVÍ OPATA BUDDHISTICKÉHO CHRÁMU; POVEČEŘÍ NA BŘEHU ŘEKY

Po celou cestu k východní bráně byl soudce zahalen v mlčení. Teprve když je nesli po Duhovém mostě přes potok, upozornil Chuanga, jak nádherný pohled je na chrám Bílého mraku před nimi. Na pozadí zeleného horského svahu se rýsovaly bílé mramorové brány a střechy kryté modrými taškami.
Nosiči s nimi stoupali vzhůru po mohutném mramorovém schodišti a pak složili palankýn na prostorném nádvoří s širokým ambitem kolem dokola. Soudce Ti podal staršímu mnichovi, který mu vyšel v ústrety, velkou červenou navštívenku. "Jeho Svatost právě končí odpolední modlitby," řekl mnich.
Vedl je přes tři další nádvoří; každé z nich bylo vždy o stupeň výše na horském svahu a spojovala je nádherně tesaná mramorová schodiště.
Na třetím nádvoří vzadu byly příkré schody. Nahoře soudce Ti viděl dlouhou úzkou terasu, vytesanou přímo ve skále porostlé mechem. Slyšel šum tekoucí vody.
"Tady je někde pramen?"
"Ovšem, Vaše Ctihodnosti," odpověděl mnich. "Vytryskl ze skály pod námi před čtyřmi sty roky, když na tomto místě Světec-zakladatel objevil posvátnou sochu Pána Maitréji. Socha je uložena tady ve svatyni na druhé straně rozsedliny."
Soudce si nyní povšiml, že mezi terasou a vysokou skálou je asi pět stop široká rozsedlina. Můstek, sestávající ze tří příčně položených prken, vedl k velké temné jeskyni.
Soudce Ti vkročil na můstek a pohlédl dolů do hluboké rozsedliny. V hloubce asi třiceti stop se přes špičaté kameny valil prudký potok. Ze strže stoupal příjemný chlad.
V jeskyni na druhé straně viděl zlaté mříže a za nimi závěs z rudého hedvábí. Ten zřejmě halil místo nejposvátnější, svatyni se sochou Maitréjovou.
"Opat sídlí na konci terasy," řekl starý mnich. Vešel do domku s ladně zakřivenou střechou, ukrytou ve stínu staletých stromů. Vzápětí zase vyšel ven a zval soudce, aby šel dál. Seržant Chung usedl venku na chladivou kamennou lavičku.
Nádherné lehátko z vyřezávaného ebenu s červenými hedvábnými polštáři zabíralo celou zadní polovinu místnosti. Uprostřed seděl na zkřížených nohou kulaťoučký mužíček, zachumlaný narychlo do volného šatu z tuhého zlatého brokátu. Pozdravil soudce úklonou kulaté, úplně vyholené hlavy a ukázal mu na velké vyřezávané křeslo před lehátkem. Opat obrátil soudcovu navštívenku a uctivě ji položil na oltářiček ve výklenku za lehátkem. Stěny kolem výklenku halily hedvábné závěsy, na nichž byly vyšité scény z Buddhova života. Místnost byla prosycena těžkou vůní jakéhosi cizokrajného kadidla.
Starý mnich postavil vedle soudcova křesla čajový stolek z vyřezávaného tvrdého temně červeného dřeva a nalil mu

šálek vonného čaje. Opat vyčkal, až se soudce napije, a pak řekl překvapivě silným, zvučným hlasem:
"Tento nevědomý mnich se chystal zajít zítra k soudu a projevit Vaší Excelenci svou úctu. Velice mě rmoutí, že mě Vaše Excelence přišla navštívit jako první. Tento mnich si nezasluhuje, aby mu byla prokázána taková pocta."
Velkýma přátelskýma očima hleděl zpříma na soudce. Třebaže byl Ti přesvědčený konfucián a nechoval valné sympatie k buddhistickému náboženství, musel připustit, že malý opat je pozoruhodná osobnost s velkou důstojností. Pronesl několik zdvořilých vět o velikosti a kráse chrámu.
Opat zvedl baculatou ruku.
"Za to vše vděčíme milosti našeho Pána Maitréji," řekl. "Před čtyřmi staletími se mu zlíbilo zjevit se tomuto světu v podobě sochy ze santalového dřeva, přes pět stop vysoké, která ho představuje, an sedí se zkříženýma nohama, pohroužen v meditaci. Náš Světec-zakladatel sochu objevil v této jeskyni, a proto zde byl postaven chrám Bílého mraku, aby střežil východní části naší říše a ochraňoval všechny námořníky." Opat odříkal tiše modlitbu a mezi prsty mu přitom proklouzávaly jantarové kuličky růžence. Potom pokračoval: "Chystal jsem se pozvat Vaši Excelenci osobně, aby nás poctila svou přítomností při obřadu, který se brzy bude konat v tomto skromném chrámu."
"Bude mi ctí," odvětil soudce s úklonou. "Co je to za obřad?"
"Zbožný pan Ku Meng-pin," vysvětloval opat, "požádal o dovolení, aby směl dát zhotovit kopii posvátné sochy v životní velikosti a darovat ji chrámu Bílého koně, ústřední svatyni buddhistického náboženství v našem císařském hlavním městě. Nelitoval žádných výdajů, aby tento zbožný záměr uskutečnil. Najal mistra Fanga, nejlepšího buddhistického řezbáře v naší šantungské provincii, aby pořídil nákresy posvátné sochy přímo tady v chrámu a co nejpečlivěji ji poměřil. Pak mistr Fang pracoval po tři týdny v sídle pana Kua a podle svých poznámek a nákresů vyřezával z cedrového dřeva kopii. Po celou tu dobu s ním pan Ku jednal jako se svým váženým hostem, a když bylo dílo dokončeno, uspořádal skvělou hostinu, na níž se mistru Fangovi dostalo čestného místa. Dnes ráno dal pan Ku dopravit sochu do chrámu v nádherné schránce z růžového dřeva."
Opat pokyvoval kulatou hlavou a spokojeně se usmíval; zřejmě pro něho měly tyto věci velký význam. Potom pokračoval :
"Jakmile věštci stanoví pro tuto radostnou událost příznivý den, bude kopie sochy v našem chrámu slavnostně vysvěcena. Velitel pevnosti pro nás získal povolení, aby mohl sochu do hlavního města provázet oddíl kopiníků. Neopomenu Vaši Excelenci včas informovat, jakmile bude stanoveno datum a hodina slavnostního vysvěcení."
"Výpočty byly právě dokončeny, Vaše Svatosti," ozval se hluboký hlas za soudcovými zády, "příhodná doba nastane zítra večer o hodině, kdy končí druhá hlídka."

Vysoký hubený mnich pokročil vpřed. Opat jej představil jako Chuej-pena, převora chrámu.
"Nebyl jste to vy, kdo dnes ráno identifikoval mrtvého mnicha?" zeptal se soudce Ti.
Převor vážně přisvědčil.
"Je nám všem úplnou záhadou," řekl, "co přivedlo našeho almužníka C'chaje v tak neobvyklou hodinu na místo tak vzdálené! Jediným vysvětlením může být, že ho snad povolal některý rolník, který si přál udělit našemu klášteru almužnu a získat si tak zásluhy - a že ho na zpáteční cestě přepadli lupiči. Ale možná že Vaše Ctihodnost už narazila na nějaké stopy?"
Soudce odpověděl, poškubávaje se za licousy:
"Domnívám se, že někdo třetí, dosud neznámý, chtěl za každou cenu znemožnit identifikaci mrtvé ženy. Náhodou šel kolem váš almužník a vrah mu chtěl vzít kutnu a zabalit do ní ženino tělo. Víte, že když byl C'chaj nalezen, měl na sobě pouze spodní oděv. Počítám, že došlo ke rvačce, almužníkovi náhle vypovědělo srdce."
Chuej-pen přikývl. Pak se zeptal:
"Našla Vaše Ctihodnost poblíž mnicha i jeho hůl?"
Soudce se na okamžik zamyslel.
"Ne!" řekl pak téměř příkře. Uvědomil si totiž zajímavou věc. Když ho doktor Cao překvapil mezi morušovníky, měl prázdné ruce. Ale když ho soudce dohonil na zpáteční cestě k silnici, držel v ruce dlouhou hůl.
"Využiji této příležitosti," pokračoval Chuej-pen, "a oznámím Vaší Ctihodnosti, že v noci na dnešek pronikli do našeho chrámu tři zloději. Mnich u brány je náhodou zahlédl, jak přelézali zeď a prchali odtud. Než stačil udělat poplach, zmizeli naneštěstí v lese."
"Nechám to hned vyšetřit," řekl soudce. "Dokáže je mnich popsat?"
"Moc toho ve tmě neviděl," odpověděl Chuej-pen. "Ale říká, že všichni tri byli vysocí, a jeden z nich měl rozježenou řídkou bradku."
"Škoda," řekl soudce upjatě, "že ten mnich nemá lepší pozorovací talent. Ukradli něco cenného?"
"Protože se tu nevyznali, prohledali pouze zadní síň," odpověděl Chuej-pen. "A tam našli všeho všudy jen pár rakví!"
"To je štěstí!" mínil soudce. Obrátil se k opatovi a pokračoval: "Bude mi ctí dostavit se osobně zítra večer ve stanovenou dobu."
Vstal a s úklonou vyšel ven. Chuej-pen se starým mnichem jej a seržanta doprovodil až k nosítkám.
Když je nosiči nesli opět přes Duhový most, řekl soudce Chungovi:
"Pochybuji, že Ma Žung a Ťiao Taj budou zpátky před setměním. Což abychom se vrátili domů oklikou kolem loděnic, přes nábřeží a severní bránou?"
Chung dal příkaz nosičům a ti zamířili po druhé městské obchodní třídě na sever.
Za severní bránou se jejich zrakům naskytla podívaná na čilý ruch. V loděnicích stála řada vyřazených džunek, podepřených břevny. Na lodích a pod nimi se hemžil bezpočet polonahých dělníků pouze se zástěrkami kolem boků, příkazy, které vykřikovali předáci, a údery kladiv splývaly v hlasitou vřavu.

Soudce nikdy předtím v loděnicích nebyl; procházel se s Chungem pěšky mezi davem a se zájmem si všechno prohlížel. Na konci loděnice ležela na boku velká džunka. Šest dělníků pod ní zapalovalo slámu. Opodál stáli Ku Meng-pin a jeho správce Kim Sang a mluvili s předákem.
Když Ku spatřil soudce a Chunga, spěšně předáka propustil a kulhavým krokem jim spěchal v ústrety. Soudce se zvědavě vyptával, co dělníci dělají.
"Tohle je jedna z mých největších oceánských džunek," vysvětloval Ku. "Položili ji na bok, aby mohli opálit vodní řasy a škeble, které se nalepily na lodní kýl a brzdí rychlost lodi. Pak ji oškrábou a znovu ucpou koudelí." Když soudce přistoupil blíž, aby lépe viděl, Ku mu položil ruku na paži. "Nechoďte tak blízko, Vaše Ctihodnosti," varoval ho. "Před několika lety se horkem uvolnil trám a spadl mi na pravou nohu. Zlomenina se nikdy úplně nevyléčila. Proto se musím opírat o hůl."
"Je to nádherná práce," ocenil ji soudce. "Tenhle skvrnitý bambus z jihu je poměrně vzácný."
"Opravdu, nabyl pěkný lesk," odpověděl Ku se zjevným potěšením. "Tenhle druh bambusu je však ve skutečnosti na výrobu holí příliš slabý. Proto moji hůl tvoří vlastně dva stvoly spojené dohromady." Pokračoval polohlasem: "Byl jsem přítomen na zasedání. Odhalení, které Vaše Ctihodnost učinila, mě hluboce rozrušilo. To je strašné, čeho se má žena dopustila! Jakou hanbu uvalila na mě a na celou rodinu!"
"Nedělejte ukvapené závěry, pane Ku," doporučil mu soudce Ti. "Záměrně jsem zvlášť zdůraznil, že totožnost ženy nebyla dosud zjištěna."
"Jsem Vaší Ctihodnosti hluboce vděčný za diskrétnost," ujistil ho spěšné Ku. Vrhl rychlý pohled na Kim Sanga a seržanta Chunga.
"Poznáváte tenhle kapesník?" zeptal se Ti.
Ku letmo pohlédl na čtvereček vyšívaného hedvábí, který soudce vytáhl z rukávu.
"Ovšem," řekl. "Je to jeden ze soupravy, kterou jsem dal ženě darem. Kde jej Vaše Ctihodnost nalezla?"
"U cesty nedaleko opuštěného chrámu," řekl soudce. "Myslel jsem -" Náhle se odmlčel. Napadlo ho, že se zapomněl zeptat opata, proč a kdy byl ten chrám opuštěn. "Slyšel jste, co se o něm vypráví?" zeptal se Kua. "Lidé říkají, že prý v chrámu straší. To je samozřejmě nesmysl. Ale jestli tam skutečně chodí nějací noční návštěvníci, budu si na to muset posvítit; není vyloučeno, že pár bezbožných mnichů z chrámu Bílého mraku tam potají páše nějaké nepravosti. Tím by se taky vysvětlila přítomnost toho mnicha nedaleko Fanova hospodářství; možná že byl zrovna na cestě do chrámu. Měl bych se asi vrátit do chrámu Bílého mraku a vyptat se na to opata a Chuej-pena. Mimochodem, opat mi vyprávěl o vašem zbožném činu. Vysvěcení bylo stanoveno na zítřejší večer. Rád se ho zúčastním."
Ku se hluboce uklonil. Potom řekl:
"Vaše Ctihodnost nemůže odejít, aniž přijme alespoň skromné občerstvení. Máme tu na druhém konci nábřeží velmi dobrou restauraci, proslulou vařenými kraby." Kim Sangovi řekl: "Můžeš pokračovat. Víš přece, co a jak!"
Soudce měl tisíc chutí vrátit se do chrámu, ale uvážil, že delší rozhovor s Kuem může být užitečný. Řekl Chungovi, aby se vrátil k soudu, a sám šel za panem Ku.
Stmívalo se. Když vešli do elegantního pavilónu na břehu řeky, číšníci už rozsvěcovali barevné lampióny, zavěšené na okapech. Oba muži se usadili u červeného lakovaného zábradlí, kde bylo možno vychutnávat chladný větřík vanoucí přes řeku i veselou hru barevných světel na zádích člunů, plujících po řece sem a tam.
Číšník přinesl velkou kouřící mísu červených krabů. Ku jich soudci několik rozlomil. Ten stříbrnými tyčinkami vytáhl bílé maso, omočil je v misce se zázvorovou omáčkou a zjistil, že je to velice chutné. Vypil malou číšku žlutého vína a řekl Kuovi:
"Když jsme před chvílí hovořili na nábřeží, zdálo se, jako byste byl hluboce přesvědčen, že žena ve Panově domě byla vaše manželka. Nechtěl jsem vám klást tak trapnou otázku před Kim Sangem, ale máte důvod předpokládat, že vám byla nevěrná?"
Ku svraštil obočí. Po chvíli odpověděl:
"Člověk se nemá oženit s děvčetem zcela jiného vychování, Vaše Ctihodnosti. Jsem zámožný člověk, ale nikdy se mi nedostalo literárního vzdělání. Tentokrát bylo mou ctižádostí oženit se s dcerou učence. A to byla chyba: sotva jsme byli svoji tři dny, poznal jsem, že se jí nový život nelíbí. Snažil jsem se jí porozumět, ale, abych tak řekl, bez odezvy." A náhle dodal hlasem ještě trpčím: "Myslela si, že pro ni nejsem dost dobrý. A protože byla vychována velice svobodomyslně, řekl jsem si, že možná nějaká dřívější láska -"
Rty mu zaškubaly; rychle vyprázdnil svou číšku vína.
"Třetímu se těžko pronášejí soudy," řekl soudce Ti, "když jde o důvěrné vztahy mezi manželi. Chápu, že máte pro své podezření důvod. Ale já za prvé nejsem přesvědčen, že Fanova společnice byla vaše manželka. A za druhé si nejsem jistý ani tím, že byla zabita. Určitě víte líp než já, do jakých potíží se mohla vaše žena dostat. Je-li tomu tak, radím vám, abyste mi to řekl. V jejím zájmu, a také ve vašem."
Ku na něho vrhl kvapný pohled. Soudce si pomyslel, že se v něm objevil záblesk skutečného strachu. Ale nahlas řekl úplně klidně:
"Pověděl jsem vám všechno, co vím, Vaše Ctihodnosti."
Soudce Ti vstal.
"Vidím, že se dělá mlha," podotkl. "Měl bych už jít. Díky za vynikající pohoštění!"
Ku ho doprovodil k nosítkám a nosiči ho nesli zpátky přes město k východní bráně. V očekávání večerní misky rýže kráčeli rázným krokem.
Strážní u brány jen překvapeně zírali, když viděli, že je to opět soudce.
První chrámové nádvoří bylo prázdné. Z hlavní síně o něco výš se nesl monotónní zpěv. Mniši zřejmě právě odbývali večerní modlitby.

Soudci vyšel vstříc podmračený mladý mnich, Řekl, že opat i Chuej-pen vedou bohoslužby, ale že doprovodí soudce do opatova sídla na šálek čaje.
Oba muži kráčeli mlčky přes prázdná nádvoří. Když přišli na třetí, soudce se náhle zastavil.
"Zadní síň hoří!" zvolal.
Z nádvoří pod nimi stoupala vysoko do vzduchu mohutná oblaka dýmu a zlostně šlehaly ohnivé jazyky.
Mnich se usmál.
"Pouze se chystáme zpopelnit almužníka C'chaje." řekl.
"Ještě nikdy jsem neviděl pohřeb žehem!'1 zvolal soudce Ti. "Pojďme se tam podívat!" Zamířil ke schodům, ale mladý mnich mu rychle položil ruku na paži.
"Jinověrcům není dovoleno zúčastnit se tohoto obřadu." sdělil mu. Soudce ruku setřásl a řekl chladne:
"Tvé mládí je jedinou omluvou tvé nevědomosti. Nezapomínej, že mluvíš se svým náčelníkem. Veď mě!"
Na nádvoří před zadní síní hořci ve velké otevřené peci obrovský oheň. Byl tam jenom jeden mladý mnich, který pilně vládl měchy. U nohou mu stál hliněný džbán. Soudce si rovněž všiml podlouhlé truhly, stojící vedle pece.
"Kde je mrtvý?" zeptal se.
"V té truhle z růžového dřeva," odpověděl mladý mnich nerudně. "Dnes večer ho sem přinesli muži od soudu na nosítkách. Po kremaci bude popel uložen do tohoto džbánu."
Zář byl téměř nesnesitelný.
"Zaveď mě do opatova sídla!" řekl soudce stroze.
Mnich ho doprovodil na terasu, opustil ho a šel pro opata. Zdálo se, že na čaj úplně zapomněl. Soudci to nevadilo; začal se procházet po terase. Chladný vlhký vzduch, který stoupal ze strže, byl po strašném žáru u pece příjemný.
Náhle zaslechl tlumený pláč. Zastavil se a poslouchal. Neslyšel nic než šumění vody dole ve strži. Pak se ozval pláč znovu; sílil a přesel ve sténání. Přicházel z Maitréjovy jeskyně.
Soudce spěchal k dřevěnému můstku, vedoucímu přes strž k vchodu do svatyně. Jen udělal dva kroky, zůstal stát jak solný sloup. V oparu, stoupajícím ze strže, zahlédl na druhém konci mostu stát mrtvého náčelníka.
Srdce se mu sevřelo v mrazivé hrůze, bez hnutí hleděl na zjevení v šedém rouchu. Oční důlky jako by byly prázdné: slepý pohled a příšerné známky rozkladu na vpadlých tvářích naplnily soudce nevýslovnou hrůzou. Zjevení zvolna zvedlo vyzáblou průsvitnou ruku a ukázalo dolů na most. Pomalu zavrtělo hlavou.
Soudce pohlédl dolů, kam mířila duchova ruka. Neviděl nic než široká prkna můstku. Zvedl oči. Zjevení jako by se rozplývalo v mlze. Pak tam nebylo nic.
Soudce se dlouze zachvěl. Opatrně našlápl pravou nohou na prkno uprostřed můstku. Spadlo. Slyšel, jak se dole na dně rozsedliny v hloubce třiceti stop tříští.
Chvíli stál bez hnutí a zíral na černou mezeru u nohou. Pak o krok ustoupil a otřel si ledový pot z čela.
"Nesmírně lituji, že jsem nechal Vaši Ctihodnost čekat," ozvalo se za ním.
Soudce Ti se obrátil. Když uviděl Chuej-pena, mlčky ukázal na chybějící prkno.
"Říkal jsem opatovi už mnohokrát," řekl Chuej-pen mrzutě, "že se ta práchnivějící prkna musí vyměnit! Jednoho dne tu dojde k velkému neštěstí!"
"Málem k němu už došlo!" konstatoval soudce suše. "Naštěstí jsem zaváhal, právě když jsem chtěl přejít na druhou stranu, protože sem z jeskyně doléhal pláč."
"Ach, to jsou jen sovy, Vaše Ctihodnosti," řekl Chuej-pen. "Hnízdí u vchodu do jeskyně. Lituji, že opat nemůže opustit bohoslužby, dokud nedá požehnání. Mohu Vaší Ctihodnosti něčím posloužit?"
"Můžete!" odpověděl soudce. "Vyřiďte Jeho Svatosti mé pozdravení."
Obrátil se a sestupoval po schodech dolů.

12

PŘIZNÁNÍ ZKLAMANÉHO MILOVNÍKA; ZMIZENÍ KOREJSKÉHO ŘEMESLNÍKA

Když Ma Žung přivedl rolnickou dcerku k tetě, naléhala tato rozšafná stařenka, aby s nimi pojedl misku ovesné kaše. Ťiao Taj na něho nějakou dobu čekal ve strážnici a potom snědl svou rýži ve společnosti velitele biřiců. Jakmile se Ma Žung vrátil, vydali se spolu na cestu.
Venku na ulici vyzval Ma Žung Ťiao Taje:
"Hádej, co mi řekla ta holka Su-niang, když jsem od nich odcházel!"
"Že si ohromnej chlapík!" řekl Ťiao Taj bez zájmu.
"O ženskejch nevíš ani zbla, bratře!" opáčil Ma Žung blahosklonně. "To si samozřejmě myslela, ale takovýhle věci ženský nikdy neříkají, aspoň ne hned na začátku. Ne, řekla, že jsem hodnej!"
"Nebesa!" zvolal Ťiao Taj ohromeně. "Ty a hodnej! Chudinka jedna pitomá! Ale tentokrát nemám nejmenší obavy - tady ti pšenice nepokvete. Nebo máš snad aspoň kousek půdy? Slyšel jsi přece, co chce?"
"Ale mám něco jinačího!" vytahoval se Ma Žung samolibě.
"Prosím tě, bratře, pusť teď na chvíli holky z hlavy!" zabručel Ťiao Taj. "Velitel biřiců mi o tom lumpovi A Kuangovi napovídal spoustu věcí. Je zbytečný hledat ho ve městě. Chodí sem jen občas, když se chce napít nebo si zahrát, ale necítí se tu doma. Musíme ho hledat za městem, tam, kde se vyzná."
"Vzhledem k tomu, že je to venkovskej balík," řekl Ma Žung, "pochybuju, že by se vytratil z našeho okresu. Zmizel asi do lesů na západ od města."

"Proč by to dělal?" zeptal se Ťiao Taj. "Je přece přesvědčenej, že na něho podezření z vraždy nepadá. Já bych se na jeho místě usadil na pár dní někde tady poblíž a podíval se, odkud vítr fouká."
"V tom případě," navrhl Ma Žung, "začněme prohlídkou toho opuštěnýho chrámu a zabijeme dvě mouchy jednou ranou."
"Protentokrát máš pravdu!" uznal Ťiao Taj a zašklebil se. "Tak jdem!"
Vyjeli z města západní bránou a klusali po silnici k strážnímu domku na křižovatce. Tam si nechali koně a vydali se k chrámu pěšky. Drželi se při levé straně cesty, kde je kryly stromy.
"Velitel biřiců říkal," šeptal Ťiao Taj, když došli ke zřícené fortně, "že A Kuang neumí jinak sice nic, ale v lese se vyzná, je velkej rváč a navíc se umí náramně ohánět nožem. Tady končí všechna legrace, bude líp, když se do toho chrámu vplížíme, aby o nás ten mizera vůbec nevěděl - pokud tam je!"
Ma Žung přikývl a plazil se podrostem za branou s Ťiao Tajem v patách. Chvíli se prodírali hustým křovím, když tu Ma Žung zdvihl ruku. Opatrně rozhrnul větve a pokynul příteli. Oba zkoumavě hleděli na vysokou stavbu z omšelého kamene, která se tyčila na druhém konci nádvoří, zarostlého mechem. Zborcené kamenné schodiště vedlo k hlavnímu vchodu, což byl pouze temný otvor; dveře tamodtud už dávno zmizely. Dvojice běláskú poletovala mezi vzrostlým býlím. Kromě motýlů se nikde nic nepohnulo.
Ma Žung zvedl kamínek a hodil jej na zeď. Rachotivě se kutálel po kamenných schodech dolů. Čekali, oči upřené na temný vchod.
"Viděl jsem, že se uvnitř něco pohnulo," šeptl Ťiao Taj.
"Vklouznu dovnitř tudy," řekl Ma Žung, "a ty ten chrám obejdeš a dostaneš se dovnitř postranním vchodem. Kdo na něco narazí, tak hvízdne."
Ťiao Taj zmizel v podrostu po pravici, Ma Žung se odplazil opačným směrem. Když měl dojem, že je už blízko levého rohu budovy, vynořil se z křoví a postavil se zády ke zdi. V této poloze se pak obezřele posunoval až ke schodům. Naslouchal. Všude bylo ticho. Vyběhl rychle po schodech, vešel dovnitř a zůstal stát, zády otočený ke zdi, hned vedle dveří.
Když jeho oči přivykly pološeru, viděl, že vysoká rozlehlá síň je prázdná, až na starý oltářní stůl u zadní stěny. Střechu nesly čtyři masivní sloupy, spojené mezi sebou u stropu těžkými trámy.
Ma Žung opustil svou pozorovatelnu a zamířil ke dveřím vedle oltáře. Jak míjel sloupy, zaslechl nad hlavou nepatrný zvuk; rychle vzhlédl a uskočil. Cosi velkého letělo shůry jako střela a zasáhlo ho to do levého ramene.
Náraz srazil Ma Žunga k zemi s takovou prudkostí, že mu zapraštěly všechny kosti v těle. Statný chlap, který se pokoušel zlomit mu vaz, spadl na zem také, ale zvedl se dříve než Ma Žung, vrhl se na něho a hned se mu hnal po hrdle. Ma Žung se opřel chlapíkovi oběma nohama o žaludek a hodil si ho přes hlavu. Ale sotva se sebral, druhý se na něho vrhl znovu. Ma Žung ho chtěl kopnout do slabin, ale chlap uskočil stranou rychle jako blesk a znovu rovnou na něho, a už obemknul jeho hruď v mocném objetí.
Oba supěli a sápali se jeden druhému po hrdle. Chlapisko bylo vysoké a silné jako Ma Žung, ale nebyl to školený zápasník. Ma Žung ho pomalu zatlačoval dozadu k vysokému oltářnímu stolu, přičemž předstíral, že není s to se vymanit z jeho sevření. Když ho dostal zády ke stolu tak, že nalehl křížem na hranu desky, uvolnil si Ma Žung náhle paže, prostrčil je pod pažemi protivníka a ovinul mu je kolem krku. Pak si stoupl na špičky a stiskem hrdla prohnul mužovo tělo dozadu. Když ucítil, že muži klesají ruce, mohutně na něho nalehl celou vahou svého těla. Ozval se odporný praskavý zvuk a muž ztratil vládu nad svým tělem.
Ma Žung uvolnil sevření a nechal protivníka klesnout k zemi. Supěl a díval se na něho. Muž ležel úplně tiše se zavřenýma očima.
Náhle v podivném marném gestu pohnul pažemi. Otevřel oči. Ma Žung usedl vedle něho na bobek. Věděl, že je s ním konec.
Muž se na Ma Žunga díval zapadlýma krutýma očkama. V jeho hubené snědé tváři to škubalo. Zamumlal:
"Nemůžu hnout nohama!"
"Moje vina to není!" řekl Ma Žung. "Soudě podle toho, v jakým jsi stavu, řek bych, že nám dlouhá známost nebude dopřána. Ale stejně ti můžu prozradit, že jsem důstojníkem od soudu. Jsi přece A Kuang?"
"Táhni ke všem čertům!" zasyčel muž. Pak začal sténat.
Ma Žung přešel ke dveřím a písknul na prsty. Pak zaujal opět své místo po A Kuangově boku.
Když dovnitř přispěchal Ťiao Taj, začal A Kuang klít. Pak zabručel: "Hodit kamínek na zeď, to je v našem řemesle jeden z nejstarších triků."
"Ten tvůj pokus skočit mi na krk z trámu od stropu, to taky není žádná novinka," opáčil Ma Žung suše. K Ťiao Tajovi dodal: "Dlouho nevydrží."
"Aspoň že jsem zabil tu děvku Su-niang!" broukl muž. "Válet se v posteli s novým nápadníkem, a k tomu ještě v pánově posteli! Pro mě bylo dobrý seno na půdě!"
"V ty tmě jsi se kapánek splet," řekl Ma Žung. "Ale s tím tě teď nebudu otravovat. Černej soudce na onom světě ti všechno určitě pořádně vysvětlí."
A Kuang zavřel oči a zasténal; pokoušel se mluvit, ale nestačil mu dech.
"Jsem silnej, já neumřu! A taky jsem se nesplet! Bratře, ten srp jí projel chřtánem až na kost!"
"Se srpem se umíš ohánět," podotkl Ťiao Taj. "Co to bylo za chlapíka, co s ní chrápal v posteli?"
"To nevím a je mi to úplně fuk!" zasyčel A Kuang přes zaťaté zuby, "ale dostal, co mu patřilo. Jak se mu lila krev z krku! A všechna na ni! Dobře jí tak, děvce!" Na tváři se mu objevil úšklebek, ale náhle jeho širokou hrudí otřáslo dlouhé zachvění a tvář zesinala.
"A kdo byl ten další chlap, co se tam potloukal?" zeptal se Ma Žung jen tak jakoby mimochodem.

"Kromě mě tam nebyl nikdo, ty troubo!" odbroukl A Kuang. Náhle zvedl oči k Ma Žungovi a objevila se v nich panika. "Já nechci umřít! Bojím se!" vypravil ze sebe.
Oba přátelé na něho hleděli v uctivém mlčení.
Tvář mu znetvořil křivý úsměv. Několikrát škubl rukama a pak už ležel klidně.
"A má to za sebou!" řekl Ma Žung chraptivě. Když vstával, dodal: "Ale málem mě dostal, mizera. Počkal si na mě, pěkně nataženej na jednom trámu mezi sloupy až nahoře u stropu. Ale než skočil dolů, přece jen zašramotil a mně se podařilo trochu uhnout. V poslední chvíli! Kdyby mi byl přistál na zádech, jak měl v úmyslu, byl by mi přerazil hřbet."
"A zatím jsi přerazil ty jeho, tak jste si kvit," řekl Ťiao Taj. "Pojď, prohledáme teď ten chrám, jak nám soudce nakázal."
Prošli střední a zadní dvůr a prohledali i prázdné cely mnichů a malý lesík za obvodem chrámu, ale kromě několika ustrašených polních myší nenašli vůbec nic.
Po návratu do přední síně se Ťiao Taj zamyšleně zahleděl na oltářní stůl.
"Vzpomínáš si," zeptal se, "že pod těmihle stoly bývá často dutina? V neklidných dobách tam mniši schovávají stříbrné svícny a vykuřovadla."
Ma Žung přisvědčil. "Můžeme se tam taky kouknout," souhlasil.
Odstrčili těžký stůl. V cihlové stěně za ním byl skutečně dole hluboký výklenek. Ma Žung se sehnul a nahlédl dovnitř. Zaklel.
"Nacpali tam starý polámaný mnišský berly!" hlásil znechuceně.
Oba přátelé vyšli hlavní bránou a vydali se na zpáteční cestu k strážnímu domku. Nejdříve dali velícímu desátníkovi potřebné pokyny pro přepravu A Kuangova těla k soudu a pak sedli na koně a jeli domů. Západní městskou bránou projížděli už za tmy.
Se seržantem Chungem se potkali před soudem. Řekl jim, že se zrovna vrátil z loděnice, kde soudce večeří s Ku Meng-pinem.
"Dnes jsem měl štěstí," prohodil Ma Žung. "A proto vás oba zvu na dobrou večeři do Zahrady devíti květů."
Když vstoupili do restaurace, viděli, že u rohového stolu sedí spolu Po Kaj a Kim Sang. Před nimi stály dva velké džbány s vínem. Po Kaj měl čapku značně posunutou do týla. Zdálo se, že je vlídně naladěný.
"Vítejte, přátelé!" volal vesele. "Jen pojďte a přisedněte k nám. Kim Sang zrovna přišel, můžete se společně s ním pokusit dohnat mě!"
Ma Žung k němu došel a řekl přísně:
"Včera večer jste byl zhvízdanej jak andulka. Hluboce jste mě a mýho přítele urazil a rušil jste klid ječením nemravných písniček. Odsuzuju vás k placení vína! Jídlo si beru na starost já."
Všichni se smáli. Majitel přinesl prosté, ale chutné jídlo a pět mužů vypilo několik džbánků vína. Když Po Kaj objednal nový džbán, seržant Chung vstal a řekl:
"Měli bychom se vrátit k soudu. Náš soudce je už jistě zpátky."
"Vznešená Nebesa!" zvolal Ma Žung. "Ovšem! Musíme podat hlášení o tom chrámu!"
"Byli jste snad vy dva konečně osvíceni?" vyptával se Po Kaj nevěřícně. "Mohu vědět, který chrám jste poctili svými modlitbami?"
"Dopadli jsme v opuštěným chrámu A Kuanga," řekl Ma Žung. "A dnes je tenhle chrám tedy určitě opuštěný! Nezůstalo tam nic než hromada polámaných poutnických berel."
"Velice důležitá stopa!" řekl Kim Sang se smíchem. "To bude mít váš pán radost!"
Po Kaj chtěl vyprovodit tři muže k soudu, ale Kim Sang naléhal:
"Pobuďme ještě chvíli na tomhle pohostinném místě, Po Kaji, a dejme si ještě pár džbánků!"
Po Kaj váhal. Pak si zase sedl a řekl:
"Dobrá, tak si tedy ještě přihneme, ale to je poslední kapka! Pamatuj, že jsem zásadně proti každé nestřídmosti."
"Jestli tam pro nás nebude žádná práce," řekl Ma Žung, "tak sem ještě pozdějc zaskočíme, jenom se kouknout, jak pijete tu poslední kapku!"
Tři muži zastihli soudce Ti samotného u stolu v pracovně. Seržantu Chungovi neušlo, že je bledý a vypadá unaveně. Ale rozzářil se, když vyslechl Ma Žungovu zprávu o tom, jak objevili A Kuanga.
"Takže moje teorie o vraždě omylem byla správná," řekl. "Ale je tu pořád ještě problém s tou ženou. A Kuang zmizel hned po vraždě a nevzal ani příruční pokladnu. Co se dělo po jeho útěku, nevěděl. Ten zlodějský sluha Wu možná alespoň zahlédl třetí osobu, která je určitě do téhle záležitosti zapletená. To se časem dozvíme, jen co bude dopaden."
"Důkladně jsme prohledali celý chrám a ten proužek lesa kolem," řekl Ma Žung. "Ale žádnou mrtvou ženu jsme tam neobjevili; našli jsme jen hromadu polámaných berel, jaké obyčejně nosí mniši; byly vzadu za oltářním stolem."
Soudce se napřímil v křesle.
"Mnišské hole?" zeptal se nedůvěřivě.
"Nic než staré odložené hole, pane," ujistil ho Ťiao Taj. "A všechny byly polámané."
"To je zajímavý nález," řekl soudce po chvíli. Hluboce se zamyslel. Pak se zvedl a řekl Ťiao Tajovi a Ma Žungovi: "Vy dva máte za sebou perný den. Jděte si teď odpočinout a pěkně se vyspěte. Já tu ještě chvíli pobudu a pohovořím s Chungem."
Po odchodu obou hromotluků se Ti usadil zase v křesle a vylíčil seržantovi příhodu s uvolněným prknem v chrámu Bílého mraku. "Opakuji," řekl nakonec. „že to byl záměrný pokus zabít mě!"
Chung vrhl na svého pána starostlivý pohled.
"Na druhé straně," řekl, "mohlo být to prkno skutečně prožrané červotočem. A když na ně Vaše Ctihodnost stoupla plnou vahou -"
"Jenomže to se nestalo!" přerušil ho soudce. "Jenom jsem se ho dotkl nohou na zkoušku." Když viděl Chungův

nechápavý pohled, dodal rychle: "Zrovna když jsem se na ně chystal šlápnout, uviděl jsem ducha mrtvého správce."
Do pracovny dolehlo prásknutí dveří, které se někde v domě zabouchly.
Soudce Ti vyskočil.
"Řekl jsem Tchangovi, aby dal ty dveře spravit!" vybuchl hněvivě. Vrhl spěšný pohled na Chungovu bledou tvář, zvedl šálek čaje a nesl jej k ústům. Ale nenapil se. Hleděl na maličká bílá smítka, která plavala po hladině. Zvolna šálek opět položil na stůl a řekl přiškrceně: "Koukni, Chungu, někdo mi něco nasypal do čaje!"
Oba muži mlčky hleděli na šedý prášek, který se pomalu rozpouštěl v horkém čaji. Najednou soudce přejel prstem po stolní desce. Napětí v tváři povolilo a vystřídal je mdlý úsměv.
"Nějak jsem znervózněl, Chungu," poznamenal věcně. "Jak se zabouchly ty dveře, spadlo ze stropu trochu sádry. A to je všechno!"
Seržant Chung si oddechl. Sel k čajovému stolku a nalil soudci nový šálek. Opět se posadil a podotkl:
"Koneckonců, možná že se i pro to uvolněné prkno najde nějaké normální vysvětlení, Vaše Ctihodnosti! Neumím si představit, že by se člověk, který zavraždil náčelníka Wanga, odvážil zaútočit na Vaši Ctihodnost. Pokud jde o jeho totožnost, nemáme nejmenší stopu a -"
"Jenomže to on neví, Chungu!" přerušil ho soudce. "Neví, co mi třeba naznačil vyšetřovatel; myslí si možná, že proti němu nezasahuji jenom proto, že čekám na vhodnou chvíli. Neznámý zločinec nepochybně sleduje všechno, co podnikám, s napjatou pozorností a něco z toho, co jsem udělal nebo řekl, v něm možná vzbudilo dojem, že jsem mu v patách." Soudce poškubával zvolna svým knírem. Potom pokračoval:
"Zkusím to teď jinak, vydám se mu co nejvíce všanc, abych ho přiměl k novému pokusu. Třeba se tak prozradí sám!"
"Vaše Ctihodnost by neměla podstupovat tak hrozné riziko!" zvolal Chung zděšeně. "Je to nemilosrdný a ďábelsky chytrý ničema. Nebesa vědí, jaký nový zločinecký plán teď chystá. A my nemáme ani -"
Soudce neposlouchal. Náhle vstal. Chopil se svíce a řekl krátce: "Pojď se mnou, Chungu!" Seržant Chung následoval soudce, který rychle přešel hlavní nádvoří a zamířil do náčelníkovy soukromé rezidence. Vešel dovnitř a mlčky kráčel temnou chodbou ke knihovně. Stanul ve dveřích, zvedl svíci a zkoumavě prohlížel místnost. Všechno vypadalo přesně tak, jako když odtud posledně odcházel. Přistoupil k čajovým kamínkům a přikázal Chungovi:
"Přitáhni sem to křeslo, seržante!"
Když Chung postavil křeslo před čajovou skříňku, soudce si na ně stoupl, zvedl svíci a v jejím světle zkoumal červený lakovaný střešní trám.
"Půjč mi svůj nůž a kousek papíru!" řekl vzrušeně. "A podrž mi tu svíčku."
Soudce si rozprostřel papír na dlaň levé ruky a pravicí oškrabával špičkou nože povrch trámu.
Seskočil dolů a pečlivě otřel špičku nože o papír. Nůž vrátil Chungovi; papír složil a schoval jej do rukávu. Pak se zeptal Chunga: "Je Tchang ještě v úřadovně?"
"Mám dojem, že seděl u stolu, když jsem se vracel, Vaše Ctihodnosti," odpověděl seržant.
Soudce spěšně vyšel z knihovny a zamířil do úřadovny. Na Tchangově stole hořely dvě svíce. Tchang seděl schoulený v křesle a hleděl před sebe. Když oba muži vstoupili, rychle vyskočil.
Při pohledu na jeho ztrhanou tvář řekl soudce nikoli nelaskavě:
"Vražda tvého pomocníka byla pro tebe jistě velkou ranou, Tchangu. Jdi raději domů a brzy si lehni. Ale předtím od tebe potřebuji ještě nějakou informaci, Řekni mi, dělaly se v knihovně soudce Wanga krátce před jeho smrtí nějaké opravy?"
Tchang svraštil čelo a pak odpověděl:
"Nikoli, Vaše Ctihodnosti. Nebylo to krátce před jeho smrtí. Ale asi dva týdny předtím mi náčelník Wang řekl, že jeden z jeho návštěvníků si povšiml temné skvrny na stropě a slíbil, že sám pošle lakaře, aby to opravil. Přikázal mi, abych toho řemeslníka, až přijde, vpustil dovnitř."
"Co to bylo za návštěvníka?" zeptal se soudce napjatě.
Tchang zavrtěl hlavou.
"To skutečně nevím, Vaše Ctihodnosti. Náčelník byl mezi zdejší honorací velice oblíbený, většina pánů se obyčejně po odpoledním zasedání stavila v knihovně na šálek čaje a na kus řeči. Opat, převor Chuej-pen, rejdaři Ž' a Ku, doktor Cao a -"
"Myslím, že by bylo možno toho řemeslníka najít," přerušil ho soudce netrpělivě. "V našich končinách škumpa lakodárná neroste, takže v našem okrese mnoho lakařů nebude."
"Právě proto byl náčelník svému příteli za nabídku tak vděčný," řekl Tchang. "Nevěděli jsme, kde by se tu dal nějaký lakař sehnat."
"Jdi se zeptat strážných!" přikázal soudce. "Ti museli toho řemeslníka alespoň vidět. A přijď mi to říct do pracovny."
Když už zase seděl soudce za stolem, ochotně vysvětlil seržantu Chungovi:
"Ta smítka, která mi napadala do čaje, mi vnukla řešení. Když si vrah povšiml temné skvrny na stropě, kterou způsobila pára stoupající z vařící se vody na čaj, uvědomil si, že náčelníkova měděná čajová kamínka stávají na příborníku vždy na jednom místě, a tato skutečnost mu vnukla ďábelský plán. Nechal svého komplice sehrát roli lakaře. Ten předstíral, že opravuje temnou skvrnu, a přitom navrtal do střešního trámu přímo nad čajovými kamínky dírku. Do ní vložil jednu nebo více voskových kuliček s práškovým jedem. A to úplně stačilo! Věděl, že soudce, zabraný do četby, často nechává vodu na čaj dlouho vařit, než vstane a naleje ji z kotlíku do čajové konvice. Dříve nebo později horká pára vosk rozpustí a kuličky spadnou do vařící se vody. Ihned se rozpustí a budou neviditelné. Prosté a účinné, Chungu! A já jsem teď právě ten otvůrek ve střešním trámu uprostřed temné skvrny našel! Na okraji ještě ulpěla trocha vosku. Takhle tedy byla ta vražda spáchána!"
Dovnitř vstoupil Tchang a řekl:

"Dva strážní si na toho řemeslníka pamatují, Vaše Ctihodnosti. Přišel do soudní budovy jen jednou, asi deset dní před soudcovou smrtí, když Jeho Excelence předsedala odpolednímu zasedání. Byl to nějaký Korejec z jedné lodi kotvící v přístavu a čínsky uměl jen pár slov. Protože jsem dal předtím strážným pokyn, aby ho vpustili dovnitř, zavedli ho do knihovny. Zůstali tam s ním, aby mu náhodou něco nezůstalo za nehty. Říkají, že chlapík dělal chvilku něco na trámu, potom slezl s žebříku, zamumlal něco, jako že strop je příliš poškozený, takže ho bude muset přelakovat celý. Odešel a od té doby ho už nikdo neviděl."
Soudce Ti se opřel.
"Další slepá ulička!" řekl zklamaně.

13

MA ŽUNG A ŤIAO TAJ SI UDĚLAJÍ VÝLET NA ČLUNU; MILOSTNÁ ROMANCE MA NETUŠENÉ DŮSLEDKY

Ma Žung a Ťiao Taj se vrátili do Zahrady devíti květů v povznesené náladě. Když vstupovali do restaurace, řekl Ťiao Taj spokojeně:
"Tak, a teď si dáme pořádně do nosu!"
Když však přišli ke stolu přátel, vrhl na ně Kim Sang nešťastný pohled. Ukázal na Po Kaje, který měl hlavu položenou na stole. Před ním stála řada prázdných džbánků od vína.
"Pan Po Kaj vypil příliš mnoho a příliš pospíchal!" řekl Kim Sang zklamaně. "Pokoušel jsem se ho zastavit, ale neposlechl mě. A teď je ve špatné náladě a nic s ním nesvedu. Jestli budete tak laskaví a dohlédnete na něho, raději vypadnu. Je to škoda, protože to korejské děvče na nás čeká!"
"Které korejské děvče?" zajímal se Ťiao Taj.
"Jü-su z druhého člunu," odpověděl Kim Sang. "Má dnes večer volno a říkala, že nám ukáže pár zajímavých míst v korejské čtvrti, kde jsem ještě nebyl ani já. Najal jsem už loďku, že odtud odjedeme a popijeme si na řece. Teď musím říct lodníkovi, že z toho sešlo." Vstal.
"Počkej," zasáhl Ma Žung rozvážně, "pořád ještě se můžeme pokusit toho mamlase probudit a přivést k rozumu."
"Zkoušel jsem to," řekl Kim Sang. "Ale varuju vás, je moc špatně naložený."
Ma Žung rýpl Po Kaje do žeber, chytl ho za límec a zvedl mu hlavu ze stolu.
"Probuď se, bratře!" zahřímal mu do ucha. "Vzhůru za vínem a za holkama!"
Po Kaj na ně hleděl kalnýma očima.
"Opakuju," pozorně vyslovoval ztěžklým jazykem, "opakuju, že vámi opovrhuju. Vaše společnost je nedůstojná. Jste jenom banda zpustlých opilců! Nechci mít s vámi nic společného. S nikým z vás!"
A hlava mu zase klesla na stůl.
Ma Žung a Ťiao Taj se rozesmáli na celé kolo.
"Teda, jestli tohle myslí vážně," řekl Ma Žung Kim Sangovi, "tak abysme ho snad nechali plavat." A k Ťiao Tajovi dodal: "My můžeme klidně popíjet tady. Podle mýho odhadu Po Kaj vystřízliví, než půjdeme pryč, a bojím se, že ho budeme moc nutně potřebovat, aby nám ukázal zpáteční cestu k soudu."
"Zdá se mi, že je škoda odvolat ten výlet jen kvůli Po Ka-jovi," namítl Ťiao Taj. "V korejské čtvrti jsme ještě nikdy nebyli. Nechceš vzít místo něho nás, Kim Sangu?"
Kim sešpulil rty.
"To není tak jednoduché," odpověděl. "Jistě jste slyšeli, že podle dohody má korejská čtvrt víceméně vlastní soudní pravomoc. Lidi od soudu tam nemají chodit, pokud je správce čtvrti nepožádá o pomoc."
"Nesmysl!" zvolal Ťiao Taj. "Můžeme tam přece jít inkognito! My si tady s přítelem sundáme čapky a vlasy si ovážeme. Nikdo nic nepozná!"
Kim Sang zřejmě váhal, ale Ma Žung zvolal:
"Báječnej nápad! Tak jdeme!"
Když vstávali, Po Kaj najednou zvedl hlavu.
Kim Sang ho poplácal po zádech a řekl konejšivě:
"Pěkně si tu odpočiň a vyspi se z jantarového opojení."
Po Kaj vyskočil, přičemž převrhl židli. Kmitajícím prstem mířil na Kim Sanga a hulákal:
"Slíbil jsi, že tam vezmeš mě, ty sviňáku jeden zrádná! Možná že se ti zdám opilý, ale s člověkem jako já si nezahrávej!"
Popadl džbán od vína za hrdlo a hrozil jím Kim Sangovi.
Ostatní hosté je začínali pozorovat. Ma Žung od plic zaklel, rychle vytrhl Po Kajovi džbán z ruky a zabručel:
"Nedá se nic dělat. Musíme ho táhnout s sebou!"
Vzali s Ťiao Tajem Po Kaje mezi sebe a Kim Sang zaplatil účet. Venku se jal Po Kaj plačtivě bědovat:
"Mně je špatně! Nemůžu chodit. Chci si lehnout do člunu!" Posadil se vprostřed ulice.
"To nejde!" řekl Ma Žung vesele a zase ho zvedl. "Dnes ráno jsme zacpali tu šikovnou myší díru, co jste si udělali ve Vodní bráně, a tak musíš ty svoje líný pačmáky trochu natáhnout. To ti udělá jenom dobře!"
Po Kaj spustil velký nářek.
"Najmi pro něho nosítka." řekl Ťiao Taj netrpělivě
Sangovi. "A počkejte na nás u východní brány. Řekneme stráži, aby nás nechala projít."
"To jsem rád, že jdete s sebou," řekl Kim Sang. "Nevěděl jsem, že je ta síť už opravená. Sejdeme se u brány."
Oba přátelé se vydali rázným krokem směrem na východ. Ma Žung úkosem pohlédl na svého druha, který kráčel beze

slova.
"Všemocná Nebesa!" vybuchl náhle. "Neříkej, že to na tebe zas přišlo! Musím uznat, že se ti to nestává často, ale když tě to popadne, tak je zle! Kolikrát jsem ti už říkal, abys s tím skoncoval, bratře! Jednou se pomiluju tady, podruhý tam, přijdu si na svý a do ničeho se nezaplítám!"
"Nemůžu si pomoct, mám tu holku rád!" mumlal Ťiao Taj.
"Dobrá, jak je ctěná libost!" řekl Ma Žung odevzdaně. "Ale neříkej potom, že jsem tě nevaroval."
Kim Sanga zastihli u východní brány v rozhořčené hádce se strážnými. Po Kaj seděl v nosítkách a k netajenému potěšení nosičů zplna hrdla zpíval oplzlou písničku.
Ťiao Taj vysvětlil strážným, že mají příkaz konfrontovat Po Kaje s jedním mužem na druhém břehu potoka. Strážní se tvářili pochybovačně, ale nechali je projít.
Zaplatili nosičům, přešli Duhový most a na druhém břehu si najali loďku. Ma Žung a Ťiao Taj cestou nacpali černé čapky do rukávů a vlasy si ovázali kusy dehtovaného provazu.
U druhého člunu byla připoutaná poměrně velká korejská bárka. Mezi dvěma nevysokými stěžni visely girlandy barevných lampiónů.
Kim Sang vystoupil na palubu, následován Ma Žungem a Ťiao Tajem, který táhl nahoru Po Kaje.
Jü-su stála u zábradlí. Měla na sobě korejský šat, dlouhé rovné šaty z bílého květovaného hedvábí, pod ňadry pevně stažené hedvábnou štolou, zavázanou na nádhernou velkou mašli a vlající až k nohám. Vlasy si vyčesala do vysokého uzlu a za ucho si dala bílý květ. Ťiao Taj na ní mohl oči nechat.
S úsměvem je pozdravila.
"Nevěděla jsem, že vy dva přijdete také," řekla. "Ale proč jste si tak směšně ovázali hlavy?"
"Pst! Nikomu to neříkej! My jsme tu v přestrojení," řekl Ma Žung a zavolal na tlustou ženu v druhém člunu:
"Hej, matičko, pošli mi sem mou boubelku! Až dostanu mořskou nemoc, bude mi držet hlavu!"
"V korejské čtvrti najdete spousty děvčat," řekl Kim Sang netrpělivě. Vzápětí vyštěkl korejsky na tři lodníky nějaký příkaz. Ti bárku odstrčili a začali veslovat.
Kim Sang, Po Kaj a Ma Žung usedli se zkříženýma nohama na hedvábné polštáře, které ležely na palubě kolem nízkého lakového stolku.
Ťiao Taj k nim chtěl přisednout, ale Jü-su ho přivolala ke dveřím do kajuty.
"Nechceš se podívat, jak to vypadá na korejské lodi?" zeptala se a sešpulila rty.
Ťiao Taj hodil pohledem po ostatních. Po Kaj naléval víno do pohárů, Kim Sang a Ma Žung byli zabraní do debaty. Přistoupil k ní a řekl drsně: "Myslím, že se na chvíli beze mě obejdou."
Dívala se na něho a z očí jí hledělo čtveráctví; pomyslel si, že ještě nikdy neviděl tak nádhernou ženu. Zašla dovnitř a on šel za ní po schodech dolů do hlavní kajuty.
Rozptýlené světlo dvou hedvábných lampiónů dopadalo na velice nízké, široké ebenové lehátko, zdobené řezbami a bohatě vykládané perletí, se silnou, hustě pletenou rohoží. Zdi halily vyšívané závěsy. Lehounký oblak poněkud pronikavého kadidla zvolna stoupal z bronzového vykuřovadla zvláštního tvaru, stojícího na červeném lakovém stolku.
Jú-su přistoupila ke stolku a upravila si květinu za uchem. Pak se obrátila a s úsměvem se ho zeptala:
"Líbí se ti tady?"
Ťiao Taj se na ni něžně podíval a pocítil přitom zvláštní bodavý smutek.
"Teď vím," řekl chraplavě, "že tebe by měl člověk vždycky vídat ve tvém prostředí, v národním šatu - to je ale zvláštní, že korejské ženy chodí vždycky v bílém! U nás je bílá barvou smutku."
Rychle se k němu přitočila a přitiskla mu prst na ústa.
"Neříkej takové věci!" zašeptala.
Ťiao Taj ji sevřel do náruče a dlouze ji políbil. Potom ji odvedl k lehátku, posadil se a přitáhl ji k sobě.
"Až se vrátíme na tvůj člun," šeptal jí do ucha, "zůstanu u tebe celou noc."
Chtěl ji znovu políbit, ale odvrátila hlavu a vstala. "Ty nejsi moc žhavý milovník, co?" řekla potichu.
Rozvázala mašli pracně uvázanou pod ňadry. Pak lehce zavlnila rameny a bílé šaty se svezly na zem. Stála před ním nahá.
Ťiao Taj vyskočil. Vzal ji do náručí a položil na lehátko. Když spolu byli předtím, byla spíš pasivní; teď však byla stejně roztoužená jako on. Pomyslel si, že ještě nikdy žádnou ženu tak nemiloval.

Když se vášně vybouřily, zůstali ležet vedle sebe. Ťiao Taj měl dojem, že člun zpomaluje. Zřejmě se blíží k přístavišti v korejské Čtvrti. Slyšel, že na palubě je nějaký rozruch. Chtěl se posadit a podat si šaty, pohozené na zemi pod lehátkem, ale Jü-su mu ovinula hebkou paži zezadu kolem krku.
"Nechoď ještě ode mne," zašeptala.
Shora k nim dolehl velký rámus, provázený hněvivým křikem a kletbami. Do místnosti vtrhl Kim Sang s dlouhým nožem v ruce.
Jii-su náhle pevně ovinula paži kolem Ťiao Tajova hrdla, takže měl krk jako v kleštích.
"Vyřiď ho, rychle!" křikla na Kim Sanga.
Ťiao Taj jí sevřel paži. Jak se snažil uvolnit si hrdlo, podařilo se mu zvednout se, ale dívčina váha jej táhla zpátky. Kim Sang přiskočil k lůžku s nožem připraveným, jen jej vbodnout Ťiao Tajovi do prsou. S největší námahou se Ťiao Taj otočil, aby děvče setřásl; Kim Sang udeřil ve chvíli, kdy se dívčino tělo ovinulo kolem jeho těla; nůž zajel do nastaveného boku děvčete. Kim Sang jej vytáhl a vrávoravě o krok ustoupil; nedůvěřivě hleděl na krev, která se rozlévala po dívčině bílé kůži. Ťiao Taj osvobodil svou šíji ze sevření dívčiny umdlévající paže, seskočil z lehátka a sevřel Kimovu ruku, třímající nůž. Kim se vzpamatoval. Udeřil Ťiao Taje do tváře tak strašně, že se mu pravé oko

zavřelo. Ale Ťiao Taj teď svíral Kimovu pravičku oběma rukama; zkroutil ji tak. aby špička nože mířila na jeho hruď. Kim ho znovu udeřil levačkou, ale v té chvíli se Ťiao Tajovi podařilo vymrštit Korejcovu ruku, svírající nůž, vzhůru. Ostří zajelo hluboko do Kimovy hrudi.
Hodil ho zády na zeď a obrátil se k Jú-su. Zpola ležela, zpola visela z lůžka a rukou si tiskla pravý bok. Mezi prsty jí bez ustání crčela krev.
Zvedla hlavu a spočinula na Ťiao Tajovi podivným upřeným pohledem. Pohnula rty.
"Musela jsem to udělat!" řekla prerývavě. "Moje vlast ty zbraně potřebuje. Musíme znovu povstat. Odpusť mi -" Osta jí zaškubala. "Ať žije Korea!" vydechla. Zachvěla se a pak jí hlava klesla na lůžko.
Ťiao Taj slyšel, jak Ma Žung na palubě zuřivě kleje. Tak jak byl nahý, vyběhl nahoru. Ma Žung zoufale zápasil s vysokým lodníkem. Ťiao Taj sevřel pažemi mužovu hlavu a prudce jí trhl. Ani když už držel bezvládné tělo. sevření neuvolnil; bokem tělo nadzvedl a hodil je přes palubu.
"Postaral jsem o toho druhýho chlapa," hekl Ma Žung. "Třetí zřejmě skočil do vody." Ma Žungovi silně krvácela pravá paže.
"Pojď dolů, obvážu ti to," houkl Ťiao Taj.
Kim Sang seděl na podlaze, kam ho Ťiao Taj hodil, a zády se opíral o stěnu. Jeho hezká tvář byla ztrhaná, skelné oči upíral na mrtvou dívku.
Když Ťiao Taj viděl, že Kim pohybuje rty, sklonil se k němu a sykl:
"Kde jsou ty zbraně?"
"Zbraně?" zamumlal Kim Sang. "To byla bouda, kterou jsme ušili na ni. A ona tomu věřila!"
Zasténal a oběma rukama křečovitě škubal čepelí nože, trčícího mu v prsou. Slzy a pot mu stékaly po tváři; naříkal:
"Jü-su . " Jú-su ... co jsme to za lotry!1' Sevřel bezkrevné rty.
"Když nepašujete zbraně, tak co pašujete?" naléhal Ťiao Taj.
Kim Sang otevřel ústa. Vyvalil se proud krve. Rozkašlal se a vypravil ze sebe: "Zlato!"
Pak se zhroutil. Tělo se svezlo na podlahu.
Ma Žung zvědavě přenesl pohled od Kim Sanga k nahému tělu mrtvého děvčete. Zeptal se:
"Chtěla tě varovat a on ji zabil, ne?"
Ťiao Taj přisvědčil.
Rychle se oblékl. Pak něžně uložil dívčino tělo na lůžko a přikryl je jejími bílými šaty. Barva smutku, pomyslel si. S očima upřenýma na její pokojnou tvář řekl tiše příteli:
"Oddanost... Neznám nádhernější cit, Ma Žungu!"
"Skvělá myšlenka!" ozvalo se za jejich zády suše.
Ťiao Taj a Ma Žung se bleskově otočili.
Zvenčí nahlížel okénkem do kajuty Po Kaj, lokty opřený o parapet.
"Vznešená Nebesa!" zvolal Ma Žung. "Na vás jsem dočista zapomněl!"
"To od vás není pěkné! Uchýlil jsem se ke zbrani slabých: utekl jsem. Zapadl jsem do úzké chodbičky, která vede kolem lodi."
"Pojďte dovnitř!" broukl Ma Žung. "Můžete pomoct ovázat mi ruku."
"Krvácíš jako čuník o zabíjačce," řekl Ťiao Taj účastně. Sebral rychle dívčinu bílou šerpu a začal Ma Žungovi obvazovat paži. "Co se vlastně stalo?" zeptal se.
"Najednou mě jeden z těch psů popad zezadu," začal své líčení Ma Žung. "Chtěl jsem se předklonit a hodit si ho přes hlavu, ale vtom mě druhej kop do žaludku a vytáhl nůž. Myslel jsem, že už je po mně veta, když tu najednou ten chlap, co mě držel zezadu, pustil. Na poslední chvíli se mi podařilo uhnout, takže se mi ten nůž, kterým mi ten vpředu mířil na srdce, zabodl do levé paže. Chlapa jsem vzal kolenem do slabin a jednu jsem mu ubalil akorát pod bradu, až se zvrátil dozadu a proletěl zábradlím. Ten člověk za mnou si to nejspíš rozmyslel a skočil přes palubu. Slyšel jsem, jak to žbluňklo. Jenomže to už se na mě vrh ten třetí lotras. Chlap to byl statnej a mně nebyla levá ruka k ničemu. Přišel jsi zrovna včas, bratře!"
"Tohle zastaví krvácení," řekl Ťiao Taj, když svazoval konce šerpy Ma Žungovi za krkem. "Nech tu ruku takhle na pásce."
Ma Žung sykl bolestí, když Ťiao Taj obvaz pevně utáhl. Pak ho napadlo: "Kde je ten zatracenej poeta?"
"Pojďme na palubu," navrhl Ťiao Taj. "Možná že tam do sebe leje jeden džbán za druhým."
Ale když přišli nahoru, byla paluba prázdná. Volali Po Kaje, ale jediným zvukem, který přerušoval ticho, bylo vzdálené šplouchání vesel v mlze.
Ma Žung strašlivě zaklel a běžel na záď. Malá loďka byla pryč.
"Ten zrádce! Ten lotr!" volal Ťiao Taj. "Byl s nima spřaženej!" Ťiao Taj se kousal do rtů. Sykl jenom:
"Až se nám, mizera prolhanej, dostane do ruky, vlastnoručně mu zakroutím tím vyzáblým krčkem!"
Ma Žung se snažil zorientovat se v mlze, která je obklopovala.
"Jestli ho dostaneme, bratře!" řekl zvolna. "Myslím, že nás řeka zanesla pěkný kus po proudu. Ten má pořádnej náskok! A nám bude chvíli trvat, než dopravíme tenhle člun do přístavu."

14

SOUDCE UVAŽUJE NAHLAS O DVOU VRAŽEDNÝCH POKUSECH; PŘED SOUDEM SE OBJEVÍ NEZNÁMÁ ŽENA

Než se Ma Žung a Ťiao Taj dostali k soudu, byla už téměř půlnoc. Připoutali korejský člun pod Duhovým mostem a řekli strážným u východní brány, ať tam postaví několik mužů a dohlédnou, aby se s ničím nehýbalo.
Soudce Ti byl pořád ještě zavřený v pracovně se seržantem Chungem. Zvedl hlavu a užasle hleděl na potlučenou, bitkou poznamenanou dvojici. Když mu ale Ma Žung vypověděl, co zažili, změnil se jeho údiv ve veliký hněv. Jak Ma Žung skončil, vyskočil a začal přecházet po místnosti s rukama za zády.
"To je neuvěřitelné!" vybuchl náhle. "Právě teď vražedný útok na dva důstojníky mého soudu! Vzápětí poté, co se pokusili vyřadit mne!"
Ma Žung a Ťiao Taj se udiveně podívali po Chungovi. Stručně jim polohlasem řekl o uvolněném prkně na mostě přes strž. Nezmínil se však o tom, že soudce varoval mrtvý náčelník; věděl, že nadpřirozené síly jsou to jediné na světě, čeho se tahle podařená dvojice skutečně bojí.
"Ti špinaví psi nalíčili pasti šikovně," poznamenal Ťiao Taj. "Útok na nás byl taky chytře vymyšlený! Celý ten rozhovor v Zahradě devíti květů, to bylo vzorně nacvičený divadýlko!"
Soudce Ti je neposlouchal. Stál bez hnutí.
"Zlato tedy pašují!" řekl. "Fámy o zbraních šířili jenom tak, aby odvrátili mou pozornost. Ale proč by pašovali zlato do Koreje? Vždycky jsem si myslel, že v Koreji je zlata dost!"
Hněvivě poškubával bradou. Pak se zase posadil za stůl a pokračoval:
"Dnes večer jsme s Chungem uvažovali, proč mě ti darebáci chtěli odstranit. Zřejmě se domnívají, že o nich vím víc, nežli toho vím doopravdy. Ale proč chtěli zavraždit vás? Přepadení na člunu bylo zřejmě dohodnuto poté, co jste odešli od stolu, kde jste seděli s Po Kajem a Kim Sangem. Snažte se rozpomenout, jestli jste při jídle řekli něco, co by jim zavdalo příčinu k poplachu."
Ma Žung svraštil čelo a ponořil se do hlubokých úvah. Ťiao Taj si zamyšleně hladil knírek. Potom řekl:
"Kdepak, povídalo se jako obvykle, pár žertů ... ale jinak -" Žalostně zavrtěl hlavou.
"Já jsem vykládal, že jsme byli v tom opuštěným chrámu," vložil se do hovoru Ma Žung. "Protože jste při odpoledním zasedání veřejně prohlásil, že hodláte dát A Kuanga zatknout, myslel jsem, že se nic nestane, když jim řeknu, že jsme ho našli tam."
"Nepadlo tam taky něco o těch starých berlách?" připomněl si Chung.
"Jo, to je pravda!", zvolal Ma Žung. "Kim Sang o nich zavtipkoval."
Soudce udeřil pěstí do stolu.
"To musí být ono!" vykřikl. "Z jakéhosi důvodu jsou ty hole velice důležité!"
Vytáhl z rukávu vějíř a začal se energicky ovívat. Potom řekl Ma Žungovi a Ťiao Tajovi:
"Poslyšte, vy dva, nemohli byste být trochu opatrnější, když máte v práci nějakého lotra? A Kuang nám před smrtí naštěstí řekl přesně to, co jsme potřebovali vědět. Ti korejští lodníci pravděpodobně jenom plnili Kim Sangovy příkazy, takže o ně taky nešlo. Ale kdybyste byli dostali Kim Sanga živého, měli bychom možná všechny problémy už vyřešené."
Ťiao Taj se podrbal na hlavě.
"Jistě," uznal kajícně, "když tak o torn přemýšlím, bylo by to pěkný, kdybych byl dostal toho lumpa živýho. Ale když ono se to všechno semlelo tak rychle! Abych pravdu řek, dřív než jsem si uvědomil, že to začalo, bylo po všem."
"Netrap se proto," usmál se soudce Ti. "Chtěl bych nemožné! Ale stejně je to škoda, že vás Po Kaj špehoval, když jste byli svědky Kim Sangovy smrti. Ten darebák teď přesně ví, co známe. Kdyby u toho nebyl, klepal by se strachy, jestli Kim Sang nevyzradil celé spiknutí. A vylekaný zločinec je schopný různých pošetilostí, kterými se prozradí sám."
"Neměli bysme vyslechnout rejdaře Kua a Ž' na mučidlech?" zeptal se Ma Žung pln naděje. "Koneckonců, vždyť zabít Ťiao Taje a mě se pokoušeli jejich správcové!"
"Proti Kuovi ani proti Ž' nemáme za nehet důkazů," namítl soudce Ti. "Víme jenom to, že v celém tom zločineckém plánu hrají důležitou úlohu Korejci. Což je ostatně logické, vzhledem k tomu, že pašují do Koreje zlato. Náčelník Wang neměl šťastnou ruku, když svěřil doklady zrovna korejskému děvčeti. Zřejmě ukázala balíček svému příteli Kim Sangovi a ten usvědčující dokumenty z lakové skříňky vyndal. Neodvážil se skříňku zničit, obával se totiž, že náčelník Wang nechal třeba ve svých papírech zprávu o balíčku, který děvčeti svěřil. Kdyby jej na požádání nepředložila, mohla by být zatčena jako podezřelá. Možná že právě z tohoto důvodu byly ze soudních archívů odcizeny soukromé papíry mrtvého. Zločinecká organizace je zřejmě velice rozvětvená; pracují pro ně agenti i v našem císařském hlavním městě. Tak či onak mají zřejmě prsty také ve zmizení té ženy z Panova hospodářství a musí být v nějakém spojení s tím nafoukaným bláznem doktorem Caem. Máme řadu nesouvislých faktů, ale chybí nám klíč, který by dal tomuto nesrozumitelnému vzorci dohadů a podezření nějaký smysl!"
Soudce Ti zhluboka vzdychl. Potom sezení ukončil :
"Vida, půlnoc už minula! Vy tři si teď jděte odpočinout a dobře se vyspěte. Ty, seržante, vytáhni cestou z postele tři čtyři písaře a přikaž jim, aby napsali oznámení, že na základě pokusu o vraždu je stíhán Po Kaj - a připojte jeho zevrubný popis! Strážným dej příkaz, aby oznámení přibili ještě dnes v noci na vrata tribunálu a na všechny velké budovy po celém městě, aby si je lidi hned ráno přečetli. Jestli toho záludného darebáka chytneme, tak se možná trochu hneme z místa."

Druhého dne ráno, když soudce ve své pracovně snídal, obsluhován seržantem Chungem, přišel velitel biřiců a hlásil, že rejdaři Ku a Ž' naléhavě žádají náčelníka o přijetí.
"Řekni jim," opáčil soudce stroze, "ať přijdou na ranní zasedání. Tam mohou říci veřejně, co mají na srdci."
Pak přišli Ma Žung s Ťiao Tajem a vzápětí za nimi Tchang. Tchaiig vypadal ještě hůř než předtím, tvář měl popela vou a ruce se mu chvěly. Koktal:

"To je ... strašné! Za celý můj život v tomhle okrese nikdy nedošlo k takové pohaně! Přepadnout dva důstojníky od soudu! Já -"
"Nedělej si starosti," přerušil Ti jeho výlev. "Moji pomocníci se o sebe umějí postarat!"
Oba přátele to zřejmě potěšilo. Ma Žung už neměl ruku na pásce a také Ťiao Tajovo oko vypadalo o něco lépe, třebaže hrálo všemi barvami.
Soudce si právě otíral tvář horkým ručníkem, když zazněl gong. Chung mu pomohl s převlékáním a pak se všichni odebrali do soudní síně.
Navzdory časné hodině byla dvorana plná. Lidé od východní brány roznesli zprávy o bitce na korejském člunu a pak si občané přečetli zatykač na Po Kaje. Když soudce četl prezenci, všiml si, že v první řadě stojí doktor Cao, Ž' Pen a Ku Meng-pin.
Jakmile soudce udeřil kladívkem, předstoupil doktor Cao, hněvivě potřásaje bradkou. Poklekl a rozčileně začal ze sebe chrlit:
"Vaše Ctihodnosti, dnes v noci se stala strašná věc! Pozdě v noci byl můj ubohý syn Cao Min probuzen ržáním našich koní ve stáji nedaleko brány. Vyběhl ven a viděl, že koně jsou velice neklidní. Zburcoval vrátného, vzal meč a začal prohledávat terén mezi stromy kolem domu, protože si myslel, že se tu asi potuluje zloděj. Najednou cítil, jak mu na záda dopadlo cosi těžkého a do ramen se mu zaryly drápy. Byl sražen hlavou k zemi. Cvakání zubů u hrdla bylo to poslední, co slyšel; pak ztratil vědomí, neboť hlavou narazil na ostrý kámen. Naštěstí právě v té chvíli přiběhl vrátný s pochodní. Viděl, jak mezi stromy mizí temný stín. Uložili jsme syna na lože a ošetřili mu rány. Poranění na ramenou nejsou vážná, ale na čele má otevřenou ránu. Dnes zrána nabyl na chvíli vědomí, ale pak začal blouznit. Na úsvitu přišel doktor Sen a označil jeho stav za vážný.
Tato osoba musí, Vaše Ctihodnosti, trvat na tom, aby soud podnikl příslušná opatření, aby byl tento lidožravý tygr, který se potuluje po našem okrese, bezodkladně vystopován a zabit."
V síni bylo slyšet souhlasné mručení.
"Hned dnes odpoledne pošle soud lovce, aby se po zvířeti poohlédli," slíbil soudce.
Jakmile doktor Cao ustoupil na své místo v první řadě, vykročil Ž' Pen a poklekl před soudcovým stolem. Nejprve uvedl formálně své jméno a povolání a pokračoval:
"Tato osoba četla dnes ráno oznámení týkající se jejího obchodního správce Po Kaje. Říká se, že řečený Po Kaj byl prý zapleten do rvačky na korejském člunu. Rád bych zde prohlásil, že řečený Po Kaj je muž výstředních zvyků a chování a že odmítám veškerou zodpovědnost za cokoli, čeho se dopustil mimo pracovní dobu."
"Kdy a za jakých okolností jste přijal Po Kaje do práce?" zeptal se soudce.
"Přišel asi před deseti dny, Vaše Ctihodnosti," odpověděl Ž' Pen, "s doporučujícím dopisem od známého učence Cao Fena z hlavního města, bratrance mého dobrého přítele doktora Cao Che-siena. Po Kaj prohlásil, že se rozvedl s manželkou a chce pobýt nějaký čas daleko od hlavního města, kde mu rodina jeho bývalé ženy dělá těžkosti. Ukázalo se, že je to zpustlý pijan, ale v obchodě mimořádně schopný. Když jsem si přečetl oznámení, povolal jsem svého majordoma a zeptal se, kdy viděl Po Kaje naposled. Řekl, že ten člověk přišel v noci na dnešek domů velice pozdě, šel do svého pokoje na čtvrtém nádvoří mého domu, ale za chvíli nato zase odešel a nesl s sebou plochou krabici. Protože správce mého domu ví, jaký nepravidelný život Po Kaj vede, nevěnoval tomu zvláštní pozornost, ale bylo mu nápadné, že zřejmě odcházel ve velkém spěchu. Než jsem šel k soudu, prohledal jsem jeho pokoj. Nechybí tam nic kromě kožené schránky, v níž chová své papíry. Všechno jeho šatstvo a osobní potřeby tam zůstaly."
Na chvíli se odmlčel a pak uzavřel:
"Přál bych si, Vaše Ctihodnosti, aby mé prohlášení ohledně toho, že nenesu odpovědnost za Po Kajovu mimopracovní činnost, bylo zaprotokolováno."
"Bude zaprotokolováno," řekl soudce chladně, "ale zároveň s mou poznámkou, kterou hned uslyšíte. Vaše prohlášení nepřijímám a naopak vás činím plně odpovědným za vše, co váš obchodní správce udělal či neudělal. Byl ve vašich službách a žil pod vaší střechou. Podílel se na pečlivě připravovaném plánu na zavraždění mých dvou pomocníků. Je na vás, abyste prokázal, že nejste do onoho spiknutí rovněž zapleten."
"Jak to mohu prokázat, Vaše Ctihodnosti?" naříkal Ž' Pen. "Já o tom nic nevím, Vaše Ctihodnosti! Jsem zákonů dbalý občan. Cožpak jsem před časem nenavštívil Vaši Ctihodnost jen proto, abych ohlásil, že -"
"Zpráva, kterou jste mi přinesl, byla vědomá lež!" přerušil ho soudce stroze. "Kromě toho se mi doneslo, že v blízkosti vašeho sídla, u druhého mostu přes kanál, se dějí podivné věci. Až na další máte domácí vězení!"
Ž' Pen začal protestovat, ale velitel biřiců ho houknutím umlčel. Dva muži ho odvedli do strážnice, kde měl vyčkat dalších příkazů soudce Ti, pokud jde o míru trestu.
Když Ž' Pena odvedli, poklekl před soudcovým stolem Ku Meng-pin.
"Tato osoba," řekl, "zaujímá poněkud odlišné stanovisko, než zaujal můj přítel a kolega Ž' Pen. Pokud byl také můj obchodní správce, Korejec Kim Sang, zapleten do rvačky ve člunu, chci důrazně prohlásit, že cítím plnou odpovědnost za veškerou činnost Kim Sanga, včetně všeho, do čeho se mohl eventuálně zaplést mimo úřední dobu. Oznamuji Vaší Ctihodnosti, že korejský člun, na němž k násilí došlo, je mým majetkem a že tři lodníci jsou korejští námořníci v mých službách. Můj předák v loděnici dosvědčil, že včera večer, v čase večerního jídla, přišel Kim Sang na nábřeží a přikázal, aby člun vyplul, aniž uvedl cíl cesty. Netřeba říkat, že jednal bez mých příkazů a vědomí. Ale já osobně násilí, jež bylo spácháno, pečlivě vyšetřím a uvítám, bude-li několik zkušených mužů od soudu vysláno na nábřeží a do mého domu, aby dohlíželi na veškerou mou činnost."
"Tento soud," řekl soudce Ti, "oceňuje ochotu Ku Meng-pina ke spolupráci. Jakmile bude vyšetřování rvačky uzavřeno, bude mu mrtvé tělo řečeného Kim Sanga předáno, aby je mohl odevzdat nejbližším příbuzným k pohřbení."
Soudce se chystal zasedání uzavřít, když tu si všiml rozruchu mezi přítomnými.

Vysoká žena hrubých rysů, oblečená do černého šatu s křiklavě červeným vzorem, si razila cestu davem. Vlekla s sebou jinou ženu se zahalenou tváří. Když poklekla, zahalená žena zůstala stát po jejím boku se skloněnou hlavou.
"Tato osoba," řekla klečící žena drsným hlasem, "uctivě sděluje, že je paní Liao, majitelka pátého květinového člunu za východní bránou, a přivádí zločince před soud Vaší Ctihodnosti."
Soudce se nahnul přes stůl a pohlédl na štíhlou postavu pod závojem. Byl poněkud překvapen ženinou řečí, neboť majitelky nevěstinců byly zpravidla dokonale schopné vypořádat se s provinilými prostitutkami samy.
"Jak se jmenuje ta dívka?" zeptal se. "A jaké obvinění proti ní chceš vznést?"
"Tvrdohlavě mi odmítá sdělit své jméno, Vaše Ctihodnosti!" křičela žena. "A to -"
"Měla bys vědět, že nesmíš dívce dovolit pracovat ve svém podniku, dokud nezjistíš její totožnost!" přerušil ji soudce přísně.
Žena kvapně udeřila čelem o zem a naříkavě pravila:
"Prosím Vaši Ctihodnost tisíckrát za odpuštění! Měla jsem začít sdělením, že jsem nenajala tuto dívku jako prostitutku. Bylo to takhle, Vaše Ctihodnosti, povím vám čistou pravdu! Patnáctého před svítáním přišel na můj člun pan Po Kaj s touhle dívkou, oblečenou v mnišské kutně, Řekl, že je to jeho nová konkubína, kterou si večer předtím přivedl domů. Ale jeho hlavní manželka nedovolila, aby zůstala v domě. Roztrhala dívčiny šaty na cucky, znectila ji a nic nedbala na domluvy, ačkoli se s ní pan Po Kaj přel do noci. Řekl, že mu bude pár dní trvat, než svou ženu umluví, a proto přivádí děvče ke mně na člun, aby tam zůstalo, dokud to všechno nezařídí. Dal mi nějaké peníze a řekl, abych děvče slušně oblékla, protože nemá na sebe nic než tu kutnu. No, a protože pan Po Kaj je dobrý zákazník, Vaše Ctihodnosti, a pracuje u rejdaře Ž' Pena a námořníci jsou taky dobří zákazníci, tak co může samotná ženská udělat jinýho než vyhovět, Vaše Ctihodnosti! Dala jsem jeho holubičce pěkné šaty a ubytovala ji v pěkné kajutě, úplně samotnou. A když můj pomocník navrhoval, že by mohla taky přijímat zákazníky, aby se udržela ve formě - stejně by se to panu Po Kajovi neodvážila povědět - řekla jsem hned ne. Držím své sliby, Vaše Ctihodnosti, to je neměnná zásada mého podniku. Ale zároveň, Vaše Ctihodnosti, vždycky říkám - zákon především! A tak když dnes ráno přijel zelinářský člun a prodavač mi řek, že všude visí zatykače na Po Kaje, povídám svýmu pomocníkovi: Jestli ta holka sama nic neprovedla, bude přinejmenším vědět, kde může Vaše Excelence Po Kaje hledat. Je má povinnost, abych to ohlásila. A tak jsem ji přivedla sem k soudu, Vaše Ctihodnosti!"
Soudce Ti se napřímil. Pravil zahalené ženě:
"Sejměte závoj, uveďte své jméno a popište, jaký vztah máte k zločinci Po Kajovi."

15

MLADÁ ŽENA VYPRÁVÍ PŘEKVAPIVÝ PŘÍBĚH; STARÝ MUŽ DOZNÁVÁ PODIVNÝ ZLOČIN

Žena zvedla hlavu a unaveným pohybem odhrnula závoj. Soudce viděl, že je to velice hezké asi dvacetileté děvče, s milou, inteligentní tváří.
Pravila mírně:
"Tato osoba je manželka pana Kua, rozená Cao."
Z řad diváků se ozvaly užaslé výkřiky. Ku Meng-pin udělal rychle pár kroků vpřed, vrhl na manželku pátravý pohled a pak se vrátil na své místo v první řadě. Ve tváři byl smrtelně bledý.
"Bylo nám hlášeno vaše zmizení, paní Ku," řekl soudce Ti vážně. "Vypovězte nám podrobně, co se stalo od té chvíle čtrnáctého odpoledne, kdy jste se rozešla s bratrem."
Paní Ku vrhla na soudce žalostný pohled.
"Musím říci skutečně všechno, Vaše Ctihodnosti?" zeptala se. "Raději bych -"
"Musíte, paní Ku," řekl soudce věcně. "Vaše zmizení souvisí přinejmenším s jednou vraždou a možná i dalšími hrdelními zločiny. Poslouchám."
Trochu zaváhala a potom začala mluvit:
"Když jsem zahnula doleva k silnici, potkala jsem našeho souseda Fan Čunga, jehož provázel sluha. Znala jsem ho od pohledu, a tak nebylo důvodu neodpovědět mu na zdvořilý pozdrav. Ptal se, kam jedu, a já jsem řekla, že se vracím do města a že mě bratr za chvilku dohoní. Když se bratr neobjevoval, vrátili jsme se na křižovatku, podívat se po něm, ale on jako by se do země propadl. Byli jsme už nedaleko silnice, a tak jsem se domnívala, že bratr považuje další doprovod za zbytečný a že se vrátil přes pole domů. Fan řekl, že jede také do města, a nabídl, že mě doprovodí on. Vysvětlil, že jezdí polní cestou. Ujistil mě, že je opravená a že tou zkratkou ušetříme spoustu času. Nechtělo se mi jet samotné kolem opuštěného chrámu, a tak jsem jeho nabídku přijala.
Když jsme dorazili k chatrči, která vyznačuje hranici Fanova pozemku, prohlásil, že musí něco říct svému nájemci, a navrhl, abych si v chatě chvilku odpočinula. Sestoupila jsem z koně a posadila se uvnitř na stoličku. Fan řekl venku cosi svému sluhovi a pak se vrátil. Měřil mě zlým, chtivým pohledem a sdělil mi, že odeslal svého sluhu na statek, protože chce se mnou strávit chvíli o samotě."
Paní Ku se na okamžik odmlčela; tváře jí zrudly hněvivým ruměncem. Mluvila dál tichým hlasem:
"Přitáhl mě k sobě, ale odstrčila jsem ho a pohrozila, že jestli neodejde, budu volat o pomoc. Nato se mi vysmál, ať se třeba ukřičím, stejně mě nikdo neuslyší, a že udělám líp, když na něho budu hodná. Začal ze mne rvát šaty; bránila jsem se ze všech sil, ale byl silnější. Když mě obnažil, vzal mou šerpu a svázal mi ruce za zády a hodil mě na hromadu otepí. Tam jsem musela strpět jeho odporné objetí. Potom mi rozvázal ruce a křikl, abych se oblékla. Řekl, že se mu líbím a že s ním musím na statku přenocovat; druhého dne prý mě zaveze do města a mému manželovi něco napovídá. Nikdo se

nikdy nedozví, jak to doopravdy bylo.
Viděla jsem, že jsem tomu bídákovi vydána na milost a nemilost. Na statku jsme pojedli a potom jsme si šli lehnout. Měla jsem v úmyslu, jakmile Fan tvrdě usne, vstát a utéct zpátky do otcova domu. Vtom jsem viděla, že někdo otvírá okno; do místnosti lezl nějaký pobuda se srpem v ruce. Ve velkém zděšení jsem Fanem zatřásla, aby se probudil; ale muž k němu přiskočil a jedním máchnutím srpu mu přesekl krk; Fanovo tělo mě téměř zavalilo a jeho krev se mi řinula po tvářích a po prsou -"
Paní Ku ukryla tvář v dlaních. Na soudcův pokyn jí velitel biřiců podal šálek horkého čaje, ale ona zavrtěla hlavou a pokračovala :
"Pak ten člověk zasyčel: ‚Teď jsi na řadě ty, zrádná děvko!' Dodal ještě pár strašných slov, naklonil se přes lůžko, nahmátl mé vlasy, zaklonil mi hlavu a položil mi srp na hrdlo. Slyšela jsem úder vedle hlavy; pak jsem ztratila vědomí. Když jsem přišla k sobě, ležela jsem na káře, která kodrcala po hrbolaté cestě. Vedle mne leželo Panovo nahé tělo. Tehdy jsem si uvědomila, že špička srpu narazila na hranu lůžka, takže se ostří jen lehce dotklo mého hrdla. Protože si vrah zřejmě myslel, že mě zabil taky, předstírala jsem, že jsem mrtvá. Najednou kára zastavila a někdo ji naklonil, takže jsme se - já i mrtvola - svezly na zem. Vrah přes nás hodil pár suchých větví a pak už jsem slyšela, jak táhne káru pryč. Neodvážila jsem se otevřít oči, takže nemohu říct, kdo to byl. Když lezl do ložnice, měla jsem dojem, že má snědou vyzáblou tvář, ale to se mi mohlo ve světle olejové lampy v rohu místnosti jen zdát.
Vyhrabala jsem se a rozhlížela se kolem. Ve světle měsíce jsem poznala, že stojím v morušovém houští nedaleko Panova hospodářství. A zároveň jsem na polní cestě od města spatřila mnicha. Protože jsem měla na sobě jen bederní roušku, chtěla jsem se schovat pod stromem, ale to už mě zahlédl a hnal se ke mně. Opřel se o hůl, prohlédl si Panovo mrtvé tělo a pak mi řekl: .Zabila jsi milence, co? Tak to uděláš nejlíp, když se mnou zaskočíš do opuštěného chrámu a pobavíš zase trochu mě! V tom případě ti můžu slíbit, že tvoje tajemství neprozradím.' A pokoušel se mě chytit. V hrůze jsem vykřikla. Vtom se objevil jiný muž, jako by spadl z nebe. Křikl na mnicha: ‚Kdo ti dovolil užívat chrámu k znásilňování žen? Mluv!' Z rukávu vytáhl dlouhý nůž. Mnich zaklel a zvedl hůl. Ale najednou zalapal po dechu, chytl se za srdce a skácel se k zemi. Ten druhý se k němu hned sklonil. Pak se zase napřímil a zamumlal cosi o smůle."
"Myslíte," přerušil ji soudce Ti, "že nově příchozí mnicha znal?"
"To nemohu říct, Vaše Ctihodnosti," odpověděla paní Ku. "Odehrálo se to všechno tak rychle a mnich ho neoslovil jménem. Později jsem se dozvěděla, že se jmenuje Po Kaj. Zeptal se mě, co se vlastně stalo. Vůbec si nevšímal mé nahoty a mluvil jako vzdělaný muž. Přestože jeho šat byl ošumělý, budil respekt, a tak jsem usoudila, že mu mohu věřit, a všechno jsem mu řekla. Nabídl se, že mě dopraví domů, k manželovi nebo otci, a ti už budou vědět, co dělat. Řekla jsem mu upřímně, že nemohu předstoupit před jednoho ani druhého. Byla jsem napůl šílená a potřebovala jsem čas na rozmyšlenou. Zeptala jsem se, jestli by mě nemohl na den na dva ukrýt. Zatím by mohl ohlásit Panovu vraždu, aniž by se zmínil o mně. Byla jsem totiž přesvědčená, že si mě vrah spletl s jinou ženou. Odpověděl mi, že mu do vraždy nic není, ale jestli se chci ukrýt, že mi pomůže. Dodal, že on sám žije u cizích lidí a v hostinci o této hodině nikde neubytují ženu bez doprovodu. Jediná možnost, která ho napadá, je najmout pro mne pokoj na některém květinovém člunu; tam se lidé na nic neptají a kromě toho jim stejně předloží přijatelnou povídačku, Řekl, že pohřbí mrtvé mezi stromy; pár dnů to bude trvat, než je objeví, a já si zatím mohu rozmyslet, jestli chci věc ohlásit soudu nebo ne. Svlékl mnichovi kutnu a řekl, abych si bederní rouškou otřela tvář a hruď a pak si kutnu oblékla; než se vrátil, byla jsem připravená. Šli jsme kousek po polní cestě do lesíka, kde měl uvázaného koně. Posadil mě za sebe a jeli jsme do města. U kanálu najal člun a odvezl mě k plovoucím nevěstincům za východní bránou."
"Jak jste prošli kolem stráží v městské bráně?" zeptal se soudce.
"Zaklepal na východní bránu," řekla paní Ku, "a předstíral, že je úplně opilý. Strážní ho znali. Křičel na ně něco, jako že přivádí do města nový talent. Strážní mě požádali, abych shodila kápi, a když viděli, že jsem skutečně žena, všichni se smáli, drsně zažertovali o Po Kajových špásech a nechali nás projít.
Na člunu pro mne najal kajutu. Nevím, jak to vysvětlil majitelce, protože mluvil šeptem, ale zřetelně jsem viděla, že jí dal čtyři stříbrňáky. Musím říct, že se mnou zacházela dobře; když jsem jí řekla, že si nemohu dovolit otěhotnět, dokonce mi dala lék. Postupně jsem se vzpamatovávala z prožité hrůzy a rozhodla jsem se, že počkám, až Po Kaj přijde, a požádám ho, aby mě odvedl k otci. Dnes ráno přišla tahle žena do mé kajuty a s ní podomek; řekla, že Po Kaj je zločinec a že byl zatčen. Dodala, že jí dal na mé šaty a ubytování jen malou zálohu, a proto si dluh budu muset v nevěstinci odpracovat. Odpověděla jsem jí rozhořčeně, že čtyři stříbrňáky by měly na úhradu jejích výdajů bohatě stačit a že chci hned odejít. Když rozkázala podomkovi, aby jí podal bič, pomyslela jsem si, že cokoli je lepší než upadnout do spárů těchhle lidí. Řekla jsem jí, že jsem byla svědkem zločinu, který Po Kaj spáchal, a vím všechno o jeho dalších zločinech. Žena se polekala a řekla podomkovi, že kdyby o mně nepodali zprávu, dostali by se do velkých nesnází s úřady. Proto mě přivedla před soud Vaší Ctihodnosti. Jsem si plně vědoma, že jsem měla uposlechnout rady toho Po Kaje; nevím, jaký zločin spáchal, mohu říct jen tolik, že ke mně se choval velmi dobře. Měla jsem oznámit všechno hned, ale byla jsem tím, co jsem prožila, úplně vyvedená z míry a nechtěla jsem nic jiného, než si odpočinout a v klidu si rozmyslet, co dělat. Toto je naprostá pravda."
Zatímco písař předčítal ze svých záznamů prohlášení paní Ku, soudce v duchu hodnotil, že celý příběh vylíčila otevřeně a přirozeně a že všechna známá fakta do něho zapadají. Teď také pochopil, čím byl způsoben hluboký zářez v pelesti lůžka na Panově hospodářství, a bylo i pochopitelnější, proč si A Kuang nevšiml, že žena na lůžku není Su-niang; vrhl se na ni se srpem z druhé strany lůžka, tedy přes Panovo tělo, a navíc měla tvář zalitou Panovou krví. Vysvětlení Po Kajovy ochoty pomoci jí bylo nasnadě. Potvrzovalo jen to, z čeho soudce podezíral doktora Caa. Doktor Cao musí být společníkem Po Kajových temných plánů; Po Kaj Caa nepochybně informoval, že se jeho dcera stala svědkem jeho schůzky s jedním ze spiklenců v kutně, a tak zařídil, aby na pár dnů zmizela. Tím se také vysvětluje lhostejnost doktora Caa k osudu nezvěstné dcery; po celou tu dobu věděl, že je v bezpečí.

Když paní Ku otiskla na dokument svůj palec, pravil soudce:
"Máte za sebou strašlivé prožitky, paní Ku. Nevím, kdo by mohl poctivě říci, že by za takovýchto okolností postupoval moudřeji. Nebudu řešit právnický problém a rozhodovat, do jaké míry se provinila žena, která neohlásila vraždu muže, jenž se několik hodin předtím na ní dopustil hrdelního zločinu znásilnění. Není mou povinností obstarávat studijní materiál znalcům právních věd. Mou povinností je zjednat průchod spravedlnosti a zajistit, aby škody, způsobené zločinem, byly napraveny. Proto jsem rozhodl, že tento soud vás z ničeho neviní a navrací vás vašemu manželovi Ku Meng-pinovi."
Ku pokročil vpřed a žena na něho vrhla kvapný pohled. On si jí však vůbec nevšímal a zeptal se přiškrceným hlasem:
"Kde je důkaz, Vaše Ctihodnosti, že moje žena byla skutečně znásilněna? Ze se neoddala tomu darebákovi dobrovolně?"
Paní Ku nevěřícně zalapala po dechu, ale soudce Ti odpověděl klidně:
"Tady je!" Vytáhl z rukávu kapesníček a dodal: "Kapesník, který jste sám označil za majetek své ženy, nebyl nalezen na cestě, jak jsem vám původně řekl, ale právě v oné hromadě otepí v chatrči na Panově statku." Ku se kousl do rtů. Řekl:
"Když je tomu tak, tato osoba věří, že jeho žena mluvila pravdu. Avšak podle zákona cti, který moje bezvýznamná rodina po generace zachovává, si měla sama ihned po znásilnění vzít život. Jelikož tak neučinila, uvrhla můj dům do hanby a já zde proto veřejně prohlašuji, že jsem nucen ji zapudit."
"To je vaše nezadatelné právo," řekl soudce Ti. "Rozvod bude řádně zaznamenán. Ať předstoupí doktor Cao Che-sien!" Doktor Cao poklekl před soudcovým stolem, mumlaje cosi do vousů.
"Doktore Cao," zeptal se ho soudce Ti, "jste ochoten vzít si zpět svou rozvedenou dceru?"
"Je mým pevným přesvědčením," řekl doktor Cao hlasitě, "že tam, kde jde o základní principy, nesmí člověk váhat obětovat osobní city. Kromě toho věřím, že jako člověk veřejnosti známý musím jít ostatním příkladem, třebaže to nevýslovně zraňuje mé otcovské city. Vaše Ctihodnosti, nemohu si vzít zpět dceru, která se provinila proti našim posvátným mravním zákonům!"
"Bude to tak zaznamenáno," řekl soudce chladně. "Do té doby, než budou učiněna vhodná opatření, dostane se slečně Cao útočiště v soudním areálu."
Pokynul seržantu Chungovi, aby slečnu Cao odvedl. Pak se obrátil na majitelku nevěstince a řekl:
"Pokoušela ses přimět dívku, aby se stala prostitutkou, a to je trestný čin. Jelikož jsi ji však nechala na pokoji až do dnešního rána a jelikož jsi prokázala přece jen určitý smysl pro povinnost vůči tomuto soudu, protentokrát tvé provinění přehlédnu. Ale kdyby se ke mně donesla nějaká další stížnost, budeš potrestána bičováním a bude ti odebrána koncese. To se týká všech tvých kolegyň tam venku. Jdi a vyřiď jim to!"
Žena kvapně odešla. Soudce udeřil kladívkem a skončil zasedání.
Když sestupoval z pódia, všiml si, že tu není Tchang. Na dotaz, co s ním je, mu Ma Žung vysvětlil:
"Když před soudcovský stůl na začátku zasedání poklekl doktor Cao, Tchang najednou zamumlal, že je mu špatně, a zmizel."
"Ten člověk začíná být už vážně na obtíž!" řekl Ti rozmrzele. "Jestli to takhle půjde dál, budu ho muset poslat do výslužby."
Vešel do pracovny, kde seděl seržant Chung se slečnou Cao. Řekl Ma Žungovi a Ťiao Tajovi, aby chvilku počkali na chodbě.
Usedl za stůl a řekl dívce energicky:
"Tak, slečno Cao, teď se podíváme, co pro vás můžeme udělat. Co byste si přála vy?"
Rty se jí začaly chvět, ale rychle se ovládla. Mluvila pomalu:
"Uvědomuju si teď, že podle učení našeho posvátného společenského řádu jsem se skutečně měla zabít. Ale přiznávám, že mi v té chvíli myšlenka na sebevraždu prostě nepřišla na mysl." Mdle se usmála a pokračovala: "Pokud jsem tam na statku vůbec o něčem přemýšlela, pak spíše o tom, jak budu moci žít dál. Nebojím se zemřít, Vaše Ctihodnosti, ale je mi proti mysli dělat něco, čehož smysl nechápu. Snažně prosím Vaši Ctihodnost, aby mi pomohla svou radou."
"Podle našeho konfuciánského učení," odpověděl soudce Ti, "si má žena skutečně uchovat čistotu a nenechat se pošpinit. Často se však ptám, zda se toto přikázání netýká spíše ducha než těla? Ať je to jakkoli, náš mistr Konfucius řekl rovněž: ‚Nechť lidskost je vaším nejvyšším měřítkem!' Co mne se týče, já jsem pevně přesvědčen, slečno Cao, že všechna přikázání našeho učení je třeba vykládat ve světle těchto vznešených slov."
Slečna Cao na něho vděčně pohlédla. Chvilku přemýšlela a pak řekla:
"Myslím, že nejlépe udělám, když teď vstoupím do kláštera."
"Protože jste se nikdy předtím necítila být povolána ke klášternímu životu," podotkl soudce, "byl by to pouhý útěk. A to není dobré pro citlivou mladou ženu, jako jste vy. Což abych se obrátil na přítele v hlavním městě a požádal ho, aby vás zaměstnal jako, učitelku svých dcer? Během doby by tam pro vás mohl sjednat vhodný druhý sňatek."
Slečna Cao odpověděla váhavě:
"Jsem Vaší Ctihodnosti hluboce vděčná za projevenou péči. Ale mé krátké manželství s panem Kuem se nevydařilo a to, co se mi přihodilo na statku, společně se vším, co jsem musela zhlédnout a vyslechnout na květinovém člunu, to vše mě naplnilo provždy odporem k ... poměru mezi mužem a ženou. Proto se domnívám, že klášter je pro mne jediné vhodné místo."
"Jste příliš mladá na to, abyste užívala slova ‚provždy', slečno Cao," řekl soudce vážně. "Ale nehodí se, abychom spolu hovořili o těchto věcech. Do jednoho do dvou týdnů zde budu mít svou rodinu a trvám na tom, abyste dříve, než učiníte rozhodnutí, zevrubně prohovořila své plány s mou První dámou. Do té doby můžete bydlet v domě našeho ohledače doktora Sena. Slyšel jsem, že jeho manželka je milá a schopná žena, a v její dceři budete mít společnost.

Zaveď tam teď slečnu Cao, seržante!"
Slečna Cao se hluboce uklonila a seržant Chung ji odvedl. Nato vstoupili do pracovny Ma Žung a Ťiao Taj. Soudce řekl Ťiao Tajovi:
"Slyšel jsi stížnost doktora Caa. Toho chlapce je mi líto, zdál se to být takový sympatický, milý mladík. Protože oba máte plné právo na den odpočinku, mohl by sis vybrat mezi strážnými pár lovců, vydat se za město a pokusit se ulovit toho tygra. Ty, Ma Žungu, můžeš zůstat doma. Dej veliteli biřiců potřebné příkazy, jak má s pomocí správců městských čtvrtí pátrat po Po Kajovi, a pak si odpočiň a pečuj o zraněnou paži. Až do pozdního večera vás nikoho nebudu potřebovat. Potom musíme všichni na tu slavnost do chrámu Bílého mraku."
Ťiao Taj nadšeně souhlasil. Ale Ma Žung se do něho pustil:
"Nemůžeš jít beze mě, bratře! Ještě budeš rád, když ti podržím tygra za ocas, až ho budeš chtít trefit!" Oba přátelé se smíchem odešli.
Soudce osaměl u stolu s hromadou spisů. Otevřel objemný fascikl o pozemkové dani v okrese. Cítil, že potřebuje přijít na jiné myšlenky, než se ponoří do úvah o nových faktech, která vyšla najevo. Ale sotva chvilku četl, ozvalo se klepání na dveře a vstoupil velitel biřiců. Vypadal vyděšeně.
"Vaše Ctihodnosti, pan Tchang požil jed a umírá!" hlásil rozčileně. "Chtěl by vás ještě vidět."
Soudce vyskočil a pospíchal s velitelem strážníků k bráně. Cestou přes ulici do protějšího hostince se zeptal:
"Neexistuje nějaký protijed?"
"Nechce říct, co spolkl," vypravil ze sebe supící velitel. "A pak, počkal, až jed začne působit."
Na chodbě nahoře padla před soudcem na kolena stará žena a úpěnlivě prosila, aby jejímu manželovi odpustil. Ti jí spěšně řekl pár vlídných slov a žena ho zavedla do prostorné ložnice.
Tchang ležel na lůžku se zavřenýma očima. Jeho žena usedla na okraj postele a tiše na něho promluvila. Tchang otevřel oči, a když uviděl soudce, ulehčené si oddechl.
"Nech nás o samotě," zamumlal. Žena vstala a soudce zaujal její místo. Tchang na něho dlouze zpytavě pohlédl, pak řekl unaveně:
"Tenhle jed postupně ochromí celé tělo. Nohy už necítím, ale mozek mám jasný. Chtěl jsem vám říct o zločinu, kterého jsem se dopustil, a pak se vás musím na něco zeptat."
"Zamlčel jsi mi něco o vraždě náčelníka Wanga?" zeptal se soudce spěšně.
Tchang pomalu zavrtěl hlavou.
"O tom jsem vám řekl všechno, co vím. Jsem příliš v zajetí vlastních zločinů, než abych se staral o zločiny druhých. Ale ta vražda a zjevení soudcova ducha mě strašně rozrušily. A když jsem rozrušený, nemohu zvládnout toho ... toho druhého. Pak byl zavražděn Fan. Fan byl jediný lidský tvor, na kterém mi skutečně záleželo. Já totiž -"
"Vím o tobě a o Fanovi," přerušil ho soudce. "Člověk jedná, jak mu velí příroda. Jestliže se takto sejdou dva dospělí lidé, je to jejich věc. S tím si nedělej starosti."
"O to nejde," zavrtěl hlavou Tchang. "Zmiňuji se o tom, jen abych vysvětlil, že jsem byl rozrušený a měl hlavu plnou starostí. A když jsem takhle oslabený, je ten druhý ve mně příliš silný. Zvlášť když na obloze svítí jasný měsíc." Těžce dýchal. Hluboce vzdychl a pokračoval: "Za ta dlouhá léta ho moc dobře znám! Jeho i ty jeho hanebné kousky! Ostatně jednou jsem našel deník, který si vedl můj děd; taky s ním musel zápasit. Můj otec měl od něho pokoj, ale děd se oběsil. Dostal se tak daleko, že už nemohl žít. A právě tak jsem dnes sáhl po jedu já. Jenomže on se teď nebude mít kam uchýlit! Protože já děti nemám. Umře se mnou!"
Tchangovu vpadlou tvář zkřivil úsměv. Soudce na něho soucitně pohlédl. Zřejmě už chudák blouzní.
Umírající hleděl chvíli před sebe. Náhle polekaně pohlédl na soudce. "Jed postupuje," ohlásil strnule. "Musím si pospíšit! Povím vám, jak to pokaždé probíhá. Obyčejně se v noci probudím a cítím tíhu na prsou. Vstanu a začnu chodit po místnosti. Sem a tam, sem a tam. Ale pokoj je najednou strašně těsný; potřebuju čerstvý vzduch. Musím ven, do ulic. Ale ulice se zužují, řady domů s vysokými zdmi se na mě tlačí, chtějí mě rozdrtit. Propadám strašné panice, lapám po dechu. A v tu chvíli, kdy se užuž dusím, převezme vládu on!"
Tchang vyrazil hluboký povzdech; zdálo se, že je mu líp.
"Přelezu městské hradby, na druhé straně seskočím, přesně tak, jak jsem to udělal zase včera v noci. Venku za městem se mi v žilách rozproudí čerstvá krev, cítím se silný a veselý. Plíce mi naplní svěží vzduch, nic se mi nemůže postavit na odpor. Otevře se mi nový svět. Cítím, jak voní různé druhy trávy, cítím, jak voní vlhká zem, vím, že kolem přeběhl zajíc. Doširoka otevřu oči, teď vidím i potmě. Nadechnu se a vím, že přede mnou mezi stromy je kaluž vody. Pak ucítím jiný pach; pach, který mě přitiskne až k zemi. Nervy mám napjaté. Je to pach horké rudé krve -"
Soudce s hrůzou pozoroval, jak se Tchangovi mění tvář. Měřil ho zelenýma očima se zúženými zornicemi nad lícními kostmi, které se najednou zdály širší. Ústa se zkřivila v úšklebku, který odhalil špičatý žlutý zub; šedivý knír se na koncích zježil. Děsem jako přimrazený pozoroval soudce pohybující se uši. Na pokrývce se objevily dvě ruce jako spáry.
Náhle se drápovité prsty narovnaly, paže klesly. Tchangova tvář se opět změnila v dutou posmrtnou masku. Promluvil slabým hlasem:
"Probouzím se opět na posteli a jsem zbrocený potem. Vstanu, rozsvítím svíci, spěchám k zrcadlu. Ta úleva, ta nevýslovná úleva, když nevidím na své tváři krev!" Odmlčel se, pak najednou zaúpěl: "Ale teď, jak říkám, teď využívá mé slabosti! Nutí mě, abych se podílel na jeho hnusných zločinech. Dnes v noci jsem věděl, že se sápu na Cao Mina. Nechtěl jsem na něho skočit, nechtěl jsem ho poranit... ale musel jsem. Přísahám, že jsem musel, že jsem musel -" zvyšoval hlas do pronikavého jekotu.
Soudce mu v tu chvíli položil konejšivě ruku na čelo, pokryté studeným potem.
Tchangův křik zanikl v chroptění hluboko v hrdle. Pln úzkosti hleděl na soudce, jako šílenec se snažil pohnout rty. z

nichž však vyšlo jen pár neartikulovaných zvuků. Když se k němu soudce sklonil, aby lépe slyšel, vypravil ze sebe Tchang z posledních sil :
"Řekněte mi, je to ... má vina?"
Náhle se mu zakalily oči. Ústa se otevřela a tvář se uvolnila.
Soudce vstal a přetáhl Tchangovi pokrývku přes hlavu. Otázku mrtvého zodpoví až Nejvyšší soudce.

16

SOUDCE TI JDE DO RESTAURACE NA NUDLE; VELEBÍ ROZHODNUTÍ SVÉHO KOLEGY Z DÁVNÝCH ČASŮ

Soudce Ti se potkal se seržantem Chungem před hlavním vchodem do soudního areálu. Chung se už o Tchangovi doslechl; měl namířeno do hostince, aby se přeptal, jak se mu daří. Soudce mu řekl, že Tchang spáchal sebevraždu ze zoufalství nad Panovou smrtí. "Tchanga pronásledoval zlý osud," řekl a při tom zůstalo.
Když se vrátil do své pracovny, řekl Chungovi: "Smrtí Tchanga a Fana jsme přišli o dva nejvyšší úředníky soudního personálu. Zavolej třetího písaře a řekni mu, aby přinesl záznamy, které Tchang vedl."
Zbytek dopoledne strávil soudce Ti se seržantem a písařem nad spisy. Tchang vedl záznamy sňatků, narození a úmrtí a záznamy o stavu soudních financí s úzkostlivou pečlivostí; ale i za tu krátkou dobu posledních dvou dnů se nahromadila spousta restů. Protože třetí písař působil na soudce dobrým dojmem, jmenoval ho prozatímně na Tchangovo místo. Jestli se osvědčí, postoupí a pak budou následovat další postupy soudních písařů.
Soudce vyřídil tyto záležitosti a poobědval venku pod košatým dubem v koutě nádvoří. Když popíjel čaj, přišel mu velitel biřiců říct, že pátrání po Po Kajovi je zatím bezvýsledné a nepřivedlo je na žádnou stopu. Jako by se ten člověk vypařil!
Pak se Chung odebral do úřadovny, aby dohlédl na práci písařů a pohovořil s návštěvníky. Ti se vrátil do pracovny, spustil bambusové rolety, uvolnil si šerpu a natáhl se na lehátko.
Ke své nelibosti shledal, že napětí posledních dvou dnů na něho začalo doléhat. Zavřel oči a snažil se uvolnit a uspořádat myšlenky. Zmizení paní Ku a Fan Čunga bylo nyní vysvětleno, uvědomil si však, že vyšetřování vraždy náčelníka Wanga se vůbec nehnulo z místa.
Ne že by nebylo dost podezřelých. Po Kaj, Ž' Pen, doktor Cao a dosud neurčený počet mnichů z chrámu Bílého mraku, a také Chuej-pen; převor se objevil příliš brzy po nezdařeném úkladu o soudcův život. Ž' Pen se na zločineckých akcích očividně podílí, ale ani on, ani Chuej-pen, ani doktor Cao nebudil dojem člověka schopného stát v čele. Zlým duchem v pozadí je nepochybně Po Kaj. Je to zřejmě muž mnoha tváří a pozoruhodné duchapřítomnosti a co více, dokonalý herec. Přišel do Peng-laj hned po vraždě náčelníka Wanga; vypadá to tak, že předběžné práce svěřil Ž' Penovi a Kim Sangovi a potom přišel z hlavního města a převzal to do svých rukou. Ale co vlastně převzal? Soudce musel nyní přiznat, že je třeba znovu zvážit závěr, k němuž došel v rozhovoru s Chungem; totiž že zločinci ukládali o život jemu a jeho dvěma pomocníkům z jediného důvodu: domnívali se, že ví o jejich záměrech víc, než skutečně věděl. Ani císařskému vyšetřovateli, který má k ruce řadu školených tajných agentů, se nepodařilo zjistit pravdu; a zločinci určitě vědí, že jeho vyšetřování odhalilo pouze tajemství mnišských berel, které sloužily k pašování zlata do Koreje. Zlato se zřejmě přepravovalo z vnitrozemí v podobě tenkých tyčí, ukrytých v dutinách mnišských holí. Mniši, kteří putovali do Peng-laj s holemi, vyplněnými zlatem, podstupovali však značné riziko, protože všude pddél cest a silnic jsou v pravidelných vzdálenostech vojenské stanice, kde všechny poutníky bez úředního poslání prohledávají, jestli nepašují zboží. Zlato se musí deklarovat a za každou vzdálenost, kterou pocestný urazí, musí zaplatit silniční daň. Zisk plynoucí z neplacené silniční daně a vývozního cla v Peng-laj nemůže být zase tak velký! Soudce měl nepříjemný pocit, že pašování zlata je pouhou kamufláží a že ho protivník zaplétá do chytře vymyšleného plánu s úmyslem odvrátit jeho pozornost od něčeho mnohem důležitějšího. Tak důležitého, že účel světí i takové prostředky, jako je vražda jednoho císařského úředníka a pokus o vraždu druhého. A tato důležitá věc se má podle plánu stát velice brzo. To je jediné správné vysvětlení drzých zločineckých úkladů - ti lidé jsou v časové tísni. A on, náčelník okresu, nemá nejmenší potuchy, oč jde, zatímco ten lotr Po Kaj si našel Ma Žunga a Ťiao Taje, spřátelil se s nimi a byl informován o všem, co se děje u soudu. A teď si ten nepolapitelný darebák řídí akci z nějaké tajné skrýše!
Soudce Ti si povzdechl. Ptal se sám sebe, jestli by v tomto stadiu zkušenější náčelník riskoval zatčení doktora Caa a Ž' Pena a jejich výslech s veškerou přísností, kterou zákon povoluje. Říkal si však, že na to, aby přikročil ke krajním opatřením, nemá dostatečné důkazy. Sotva může zatknout člověka za to, že zvedl hůl pod morušovníkem, nebo proto, že neprojevil dostatečný zájem o osud své dcery. Pokud jde o Ž' Pena, soudce byl přesvědčen, že postupoval správně. Domácí vězení je mírné opatření, dodatečně ospravedlnitelné tím, že mu Ž' podstrčil falešnou informaci o pašování zbraní. A zároveň tak připravil Po Kaje o druhého komplice hned poté, co ztratil Kim Sanga. Soudce doufal, že tohle Po Kaje v provádění plánů zdrží, a dost možná, že ho to přiměje, aby odložil svůj hlavní úder, čímž by soud získal trochu času na další vyšetřování.
Události nabyly takového spádu, napadlo soudce, že neměl dosud příležitost navštívit náčelníka pevnosti v ústí řeky. Nebo má náčelník vykonat návštěvu jako první? Vztahy mezi civilními a vojenskými představiteli jsou vždy velice choulostivé. Jestliže má vojenský představitel stejnou hodnost, pak je civilní hodnostář zpravidla považován za osobu důležitější. Ale možná že náčelník pevnosti má hodnost tisícníka, a to bývají nafoukaní chlapíci. Pro soudce však bylo důležitější zjistit, jaký má náčelník názor na pašování zlata. Je nepochybně odborníkem na korejské záležitosti, možná že by mu mohl vysvětlit, proč by lidé pašovali zlato do země, kde je lze bez daní získat za přibližně stejnou cenu jako v Číně. Škoda, že se neporadil s Tchangem o zdejších protokolárních pravidlech, ten chudák starý lpěl velice na

formalitách a jistě by to věděl... a soudce upadl v dřímotu.
Probudil ho hlasitý hovor venku na dvoře. Rychle vstal a upravil si oděv. Ke své nelibosti zjistil, že spal déle, než měl v úmyslu; pomalu se začínalo šeřit.
Uprostřed dvora stáli ve velkém hloučku písaři, strážní i biřici. Nad jejich hlavami rozpoznal soudce vysoké postavy Ma Žunga a Ťiao Taje.
Když se muži uctivě rozestoupili, aby mohl okresní náčelník projít, spouštěli právě čtyři venkovani z bambusových tyčí na zem bezvládné tělo mimořádné velkého tygra, dlouhého bezmála deset stop.
"Bratr Tiao Taj ho dostal!" volal Má Zupg na soudce. "Rolníci nás přivedli na jeho stopu tam v lesnaté krajině na úpatí horského svahu. Položili jsme jako návnadu jehně a schovali jsme se v podrostu proti větru. A pak jsme čekali a čekali. Tygr se objevil teprve odpoledne. Přišel si pro jehně, ale nevrhl se na ně. Zřejmě cítil nebezpečí. Ležel tam přikrčený v trávě asi půl hodiny. Posvátná Nebesa, to byla ale čekaná! Jehně celou dobu bečelo a bratr Ťiao se plížil blíž a blíž, šíp připravený v kuši. Říkal jsem si, že jestli teď tygr vyskočí, dopadne bratru Ťiaovi rovnou na hlavu. Plazil jsem se za ním se dvěma strážnými, všichni jsme měli připravené trojzubce. Najednou šelma skočila - viděl jsem jenom, jak se mihla vzduchem. Ale bratr Ťiao ji trefil přímo do slabin, za pravou přední nohu. Posvátná Nebesa, ten šíp se zabodl až do tří čtvrtin ratiště!"
Ťiao Taj se šťastně usmíval. Ukázal na bílou skvrnu na tygrově mohutné pravé tlapě a poznamenal:
"To musí být ten tygr, kterého jsme onehdy viděli na druhém břehu potoka. Myslím, že jsem tehdy dělal dost ukvapené závěry. Ale stejně mi nejde na rozum, jak se tam to zvíře dostalo!"
"Nebudeme si lámat hlavu s nadpřirozenými jevy, když máme plné ruce práce s jevy docela přirozenými!" řekl soudce Ti. "Gratuluji vám k takovému úlovku!"
"Teď ho stáhneme a maso rozdělíme mezi rolníky," řekl Ma Žung. "Dávají je dětem, aby byly silné. Až vyděláme kůži, darujeme vám ji, pane, na křeslo v knihovně, jako skromný projev naší úcty."
Soudce jim poděkoval a pak odvedl seržanta Chunga k hlavní bráně. Dovnitř proudili vzrušení lidé, dychtiví spatřit mrtvého tygra i muže, který ho zabil.
"Zaspal jsem," řekl soudce Chungovi. "Je pomalu čas na večeři. Pojď, zajdeme spolu do té restaurace, kde naši hrdinové poprvé potkali Po Kaje. Pro změnu povečeříme jednou venku. A při té příležitosti si poslechneme, co tam o Po Kajovi říkají. Můžeme jít pěšky; svěží večerní vzduch mi snad pomůže vymést pavučiny z hlavy!"
Kráčeli rušnými ulicemi směrem na jih a bez nesnází hostinec našli. Nahoře jim spěšně vyšel v ústrety majitel, kulatou tvář složenou v medový úsměv. Zdržel je dost dlouho, aby dal ostatním hostům příležitost podívat se, jak významný návštěvník k němu zavítal; pak je uctivě zavedl do luxusně zařízené oddělené místnosti a zeptal se, čím jim může sloužit jeho skromná kuchyně: "Na předkrm pár křepelčích vajec, nadívaní krabi, plátek pečeného vepřového, solenou rybu, uzenou šunku, krájené studené kuře. Potom -"
"Přines nám," umlčel ho soudce, "dvě misky nudlí, mísu solené zeleniny a velkou konvici horkého čaje. To je vše."
"Ale dovolte, abych Vaší Excelenci nabídl alespoň malý pohárek Růžové rosy!" zvolal zdrcený restauratér. "Jen na povzbuzení chuti k jídlu!"
"Děkuji vám, ale já mám znamenitou chuť k jídlu!" odmítl soudce. Když majitel předal skromnou objednávku číšníkovi, pokračoval soudce v hovoru:
"Chodíval sem do hostince Po Kaj?"
"Ha!" vzkřikl hostinský, "hned jsem věděl, že je to sprostý zločinec! Pokaždé, když přišel, všiml jsem si těch jeho kradmých pohledů; a pak ten způsob, jak si sahal do rukávu - jako by se chystal vytáhnout dýku! Když jsem dnes ráno slyšel, že jsou vyvěšené zatykače, povídám: ‚To jsem mohl říct Jeho Excelenci už dávno'!"
"Škoda, že jste to neudělal," podotkl suše Ti. Poznal v majiteli podniku ten nešťastný typ svědka, který nemá pozorovací schopnost, ale zato je obdařen bujnou fantazií. Vyzval ho: "Pošlete mi sem vrchního číšníka!"
Ukázalo se, že vrchní číšník je bystrozraký muž.
"Nikdy bych si nepomyslel, pane, že pan Po Kaj je zločinec, to musím přiznat," předeslal. "A v mém povolání se člověk naučí znát lidi. Rozhodně vypadal na vzdělaného pána. A jako takový se choval, bez ohledu na to, jak moc pil. K číšníkům byl vždycky laskavý, ale nikdy ne tak, aby to povzbuzovalo k důvěrnostem. A jednou jsem slyšel představeného Školy klasiků u Konfuciova chrámu chválit vynikající kvality jeho poezie."
"Často jedl a pil s jinými lidmi?" zeptal se soudce Ti.
"Ne, pane. Během těch asi deseti dnů, co sem pravidelně chodil, jídal výhradně sám nebo se svým přítelem Kim Sangem. Ti dva pánové spolu rádi žertovali. A když pan Po Kaj zvedl obočí do oblouku, vypadal tak legračně! Ale všiml jsem si, že oči veselé neměl, jako by ty oči a obočí k sobě ani nepatřily! A tak jsem se ptal sám sebe, jestli tu snad nechodí v přestrojení. Ale pak se zase rozesmál a já viděl, že jsem se mýlil."
Soudce mu poděkoval a rychle dojedl nudle. Přes energické protesty šéfa podniku zaplatil účet, číšníkům dal štědré spropitné a odešel.
Na ulici řekl seržantu Chungovi:
"Ten číšník má ale pozorovací talent! Velice se obávám, že Po Kaj skutečně vystupoval v přestrojení. Vzpomeň si, že když se setkal se slečnou Cao a nemusel hrát svou roli, zapůsobil na ni tím, že budil respekt. Určitě je to náš hlavní protivník, mistr zločinu, který za tím vším stojí. Vzdejme se veškeré naděje, že by ho naši lidé vypátrali, protože on se vůbec nepotřebuje skrývat. Prostě odložil své přestrojení a nikdo ho nepozná. Jaká škoda, že jsem se s ním nikdy nesetkal!"
Chung soudcova poslední slova neslyšel. Zaposlouchal se do tónů cymbálů a fléten, nesoucích se ze sousední ulice, kde stál chrám městského boha.
"Ve městě je společnost kočovných herců, Vaše Ctihodnosti!" zvolal rozčileně. "To se zřejmě doslechli o slavnosti v

chrámu Bílého mraku; začíná představení, aby vybrali nějaké peníze, když jsou dnes večer na nohou takové davy lidí! Půjdeme se tam podívat, Vaše Ctihodnosti?" dodal s jistou nadějí.
Soudce věděl, že seržant je celoživotním milovníkem divadla; byla to jediná zábava, jakou si kdy dopřál. S úsměvem přikývl.
Volné prostranství před chrámem bylo plné lidí. Přes hlavy davu viděl soudce vysoké pódium z bambusových tyčí a rohoží. Nad ním vlály zelené a červené stuhy; herci v třpytivých kostýmech se pohybovali po jevišti ve světle četných křiklavých lampiónů.
Oba muži si lokty razili cestu davem kolemstojících diváků, až se dostali k dřevěným lavicím pro platící obecenstvo. Silně nalíčené děvče v nazdobeném divadelním kostýmu si od nich vzalo měďáky a našlo jim dvě prázdná místa v zadní řadě. Nikdo si nově příchozích nevšímal. Všechny oči byly upřeny na jeviště.
Soudce hleděl na čtyři herce netečně. Věděl toho o divadle a o symbolice hry velmi málo, ale odhadl, že stařec v zeleném brokátovém šatu s vlající bílou bradou, který stojí uprostřed a gestikuluje, bude asi stařešina rodu. Dva muže, kteří stáli před ním, a ženu klečící mezi nimi neuměl zařadit.
Orchestr ztichl. Stařec spustil pronikavým hlasem dlouhý monolog. Soudce nebyl zvyklý na podivnou táhlou divadelní mluvu a moc mu nerozuměl.
"Oč tam jde?" zeptal se Chunga.
Seržant odpověděl okamžitě:
"Ten v brokátovém šatu je stařešina rodu, Vaše Ctihodnosti. Hra se chýlí ke konci. Shrnuje teď stížnost, kterou ten chlapík nalevo přednesl na svou manželku - to je ta klečící žena. Druhý muž je bratrem toho, co si stěžuje, a přišel, aby dosvědčil jeho počestnost." Chvíli poslouchal, pak zaujatě pokračoval: "Manžel byl po dva roky na cestách, a když se vrátil, zjistil, že jeho žena je těhotná. Předložil případ staršinovi, aby mu dovolil ji pro nevěru zapudit."
"Ticho!" okřikl je přes rameno tlouštík, který seděl před soudcem.
Náhle spustil orchestr, zaskřípaly housličky, zařinčely cymbály. Žena půvabně vstala a zazpívala vášnivou píseň, jejíž obsah soudci úplně unikl.
"Říká," šeptal seržant Chung, "že její manžel přišel jednou před osmi měsíci v noci domů a strávil s ní noc. Před úsvitem opět odešel."
Na scéně se rozpoutal divý zmatek. Všichni čtyři herci zpívali a mluvili najednou, stařešina chodil v kruzích kolem dokola a potřásal hlavou, až bílá brada poletovala. Manžel se obrátil tváří k obecenstvu; mával rukama a zpíval vřeštivým hlasem, že jeho žena lže. Ukazováček na pravé ruce měl namazaný lampovou černí, aby se zdálo, že mu prst chybí. Jeho bratr tu stál a souhlasně pokyvoval hlavou, ruce složené v dlouhých rukávech. Byl nalíčen tak, že se svému sourozenci velice podobal.
Náhle hudba zmlkla. Stařešina křikl cosi na druhého muže. Ten dělal, že se velice polekal, točil se kolem dokola, dupal a koulel očima. Když na něho stařešina křikl znovu a ještě jednou, vytáhl muž pravici z rukávu. Rovněž na ní chyběl ukazovák.
Orchestr se rozběsnil. Ale hudbu bylo sotva slyšet v pochvalném řevu diváků. Seržant Chung se přidal a křičel zplna hrdla.
"Co to všechno znamená?" zeptal se soudce nedůtklivě, když vřava trochu utichla.
"Za manželkou přišel v noci bratr jejího muže, dvojče," pospíšil si s vysvětlením. "Usekl si prst, aby si žena myslela, že je skutečně její manžel. Proto se hra jmenuje ‚Jeden prst za jednu jarní noc'."
"To je slátanina!" řekl soudce a vstal. "Pojďme raději domů!"
Tlouštík před nimi loupal pomeranč. Slupky házel bezstarostně přes rameno soudci do klína.
Jevištní pomocníci rozvinovali velký červený transparent, popsaný pěti výraznými černými znaky.
"Podívejte, Vaše Ctihodnosti," upozorňoval ho seržant Chung horlivě. "Další hra se jmenuje ‚Tři záhady, které zázračně vyřešil soudce Jü."
"Tak dobrá," řekl soudce odevzdaně, "soudce Jü byl v době naší slavné dynastie Chan před sedmi sty lety největším detektivem. Tak se tedy podíváme, co z toho udělali."
Seržant Chung si oddechl a znovu se usadil.
Zatímco orchestr hrál živou melodii, provázenou zvukem klapaček, jevištní pomocníci přinesli na scénu velký červený stůl. Na jeviště vešel mohutný muž s hněvivou tváří a dlouhou bradou. Měl na sobě vlající černý šat s vyšitými červenými draky a vysokou černou čapku s prstencem třpytivých ozdob. Těžce usedl k červenému stolu, hlasitě pozdravován nadšenými diváky.
Přišli dva muži a poklekli před soudcovskou stolicí. Pronikavým falsetem začali zpívat duet. Soudce Jü poslouchal a roztaženými prsty se přitom probíral bradou. Zvedl ruku, ale soudce Ti neviděl, nač ukazuje, protože právě v tu chvíli se malý otrhanec, prodávající olejové koláčky, pokoušel přelézt lavici před nimi a tlouštík se do něho pustil. Soudcovy, uši se však už natolik přizpůsobily jevištní mluvě, že navzdory hádce v předchozí řadě zachytil úryvky písně.
Když malý prodavač koláčků odběhl, zeptal se soudce seržanta Chunga:
"Nejsou to zase dva bratři? Myslím, že jeden obviňuje druhého z vraždy jejich starého otce."
Seržant souhlasně pokyvoval hlavou. Starší muž na jevišti vstal a dělal, že klade na stůl jakýsi malý předmět. Soudce Jü předstíral, že jej palcem a ukazováčkem zvedá a bedlivě jej se svraštěným obočím prohlíží.
"Co je to?" zeptal se Ti.
"Copak si sedíte na uších?" utrhl se tlouštík přes rameno. "Přece mandle."
"Aha!" řekl soudce upjatě.
"Jejich starý otec," pospíšil si seržant Chung s vysvětlením, "zanechal tuto mandli jako klíč k odhalení svého vraha. Starší bratr teď říká, že jeho otec napsal vrahovo jméno na kousek papíru, který ukryl do této mandle."

Soudce Jü dělal, jako když malý papírek opatrně rozbaluje. Najednou, jakoby mávnutím kouzelného proutku, vytáhl přes pět stop dlouhý list papíru se dvěma velkými znaky a ukázal je divákům. Dav začal rozhořčeně hučet.
"To je jméno mladšího bratra!" zvolal seržant Chung.
"Kuš!" okřikl ho tlouštík.
Opět se rozběsnil orchestr - gongy, cymbály a bubínky spustily všechny naráz. Mladší bratr povstal a písní vášnivě popíral svou vinu, provázen pronikavým hlasem flétny. Soudce Jü hleděl z jednoho bratra na druhého a hněvivě koulel očima. Náhle hudba ustala. V hlubokém tichu, které následovalo, se soudce Jü naklonil přes stůl, chytl oba muže za límce a přitáhl si je k sobě. Nejdříve přičichl k ústům mladšího, potom staršího bratra. Staršího hrubě odstrčil, udeřil pěstí do stolu a hromovým hlasem něco křičel. Opět zazněla bouřlivá hudba; publikum propuklo v jásot. Tlouštík vstal a řval zplna hrdla: "Výborně! Výborně!"
"Co se stalo?" zeptal se soudce Ti, kterého to přese všechno zaujalo.
"Soudce Jü řekl," odpověděl seržant a kozí bradka se mu chvěla vzrušením, "že ze staršího bratra je cítit mandlové mléko. Otec věděl, že ho starší, syn chce zabít a že zfalšuje jakoukoli stopu, kterou zanechá. A tak vložil své poselství do mandle. Skutečnou stopou byla však mandle sama, protože starší bratr měl velice rád mandlové mléko."
"To není špatné," mínil soudce Ti. "Myslel jsem, že -"
Ale orchestr spustil další ohlušující kousek. Teď klečeli před soudcem Jü dva muži v šatech třpytících se zlatem. Každý držel v ruce kus papíru s velkými červenými pečetěmi, popsaný drobnými znaky, a mával jím.
Z jejich slov soudce vyrozuměl, že jsou to dva velmoži. Jejich princ každému z nich zanechal polovinu velkého jmění, půdu, domy, otroky a cennosti, jak stanovil v dokumentech, které nyní předkládají. Oba tvrdí, že dělba je nespravedlivá, že ten druhý dostal víc, než činí jeho vlastní podíl.
Soudce Jü na ně valil oči, až mu lezly z důlků. Jak hněvivě potřásal hlavou, poskakovaly v záři pestrých lampiónů lesklé cetky na jeho čapce. Hudba hrála velice tiše, panovala napjatá atmosféra, která k soudci přímo mluvila.
"Tak spusť!" volal tlouštík netrpělivě.
Soudce Ti slyšel k svému úžasu sám sebe křičet:
"Buď ztícha!"
Za hlasitého dunění gongů soudce Jü povstal. Vytrhl dokumenty z rukou obou žalobců a každému z nich podal papíry toho druhého. Pak zdvihl obě ruce na znamení, že pře byla rozhodnuta. Oba velmoži stáli zmateně s papíry v rukou.
Ozval se ohlušující potlesk. Tlouštík na sedadle se nyní otočil a spustil protektorsky:
"Tak ti to konečně došlo, co? Chápeš, že ti dva -"
Došla mu řeč. S otevřenými ústy zíral na soudce. Poznal ho.
"Je mi to úplně jasné, děkuji," řekl soudce škrobeně. Vstal, setřásl pomerančové slupky z klína a začal si razit cestu davem. Seržant Chung šel za ním a naposled vrhl toužebný pohled na jeviště; před soudcovskou stolicí se teď objevila herečka, která je uváděla na místa.
"Tohle je případ mladé ženy, která se vydávala za muže, Vaše Ctihodnosti," řekl. "Moc pěkný kus!"
"Opravdu už musíme jít, Chungu," řekl soudce rozhodně. Když kráčeli po ulici plné lidí, řekl najednou soudce Ti: "Obyčejně se ukáže, že všechno je úplně jinak, než člověk čekal, Chungu! Musím říct, že ještě jako student jsem si představoval práci soudce víceméně tak, jak jsme to právě viděli na jevišti u našeho starého soudce Jü. Představoval jsem si, že budu trůnit za stolem, blahosklonně naslouchat nejrůznějším vleklým a zmateným příběhům, složitým lžím a navzájem si odporujícím tvrzením, která mi lidé budou předkládat. Pak náhle udeřím na slabý článek a hned na místě vynesu rozsudek a rozdrtím zmateného zločince. Inu, Chungu, teď už vím, jak se věci mají!"
Zasmáli se a kráčeli zpět k soudní budově.
Když se vrátili k soudu, pozval soudce seržanta rovnou do pracovny. Řekl:
"Udělej mi šálek dobrého silného čaje, Chungu! A sobě také! Pak připrav mé obřadní roucho na slavnost do chrámu Bílého mraku. Je to nemilé, že tam musíme jít, raději bych zůstal doma a probral s tebou, jak si stojíme s tou vraždou. Ale co se dá dělat!"
Seržant přinesl čaj, soudce zvolna několikrát usrkl a řekl:
"Připouštím, že teď chápu tvůj zájem o divadlo, seržante. Musíme tam zajít častěji. Zpočátku se zdá všechno velice zmatené, ale pak se vyřkne klíčová věta a hned je to nad slunce jasné. Kéž by to tak bylo i v našem vražednickém případě!"
Ti zamyšleně poškubával knírem.
"Ten poslední kus jsem už viděl," řekl seržant Chung, když opatrně vyndával soudcovu čapku, určenou pro slavnostní příležitosti, z kožené truhlice. "Žena se vydává -"
Soudce zřejmě neposlouchal. Najednou udeřil pěstí do stolu.
"Chungu!" zvolal, "myslím, že jsem na to přišel! Vznešená Nebesa! Jestli je to tak, mělo mě to napadnout mnohem dřív."
Chvíli přemýšlel a pak požádal Chunga:
"Podej mi mapu okresu!"
Seržant spěšně rozvinul na stole před ním velkou obrázkovou mapu. Soudce ji soustředěně studoval, pak pokýval hlavou.
Vyskočil a začal rázovat po místnosti s rukama za zády a vraštil huňaté obočí.
Seržant Chung ho napjatě pozoroval. Teprve když soudce mnohokrát přešel místnost, řekl konečně:
"Tak je to! Všechno do sebe zapadá. Teď se do toho musíme pustit, Chungu! Máme moc práce a velice málo času."

17

ZBOŽNÝ OPAT PŘEDSEDÁ NÁDHERNÉMU OBŘADU; SKEPTICKÝ FILOZOF POZBÝVÁ SVÉHO NEJPÁDNĚJŠÍHO ARGUMENTU

Duhový most za východní bránou byl osvětlen řadou velkých luceren; barevná světla se zrcadlila v temné vodě potoka. Cestu k chrámu Bílého mraku lemovaly girlandy pestrobarevných lampiónů, zavěšených na vysokých stožárech, jež byly vztyčeny po obou stranách cesty. Vlastní chrám tonul v záři pochodní a olejových lamp.
Když nesli soudce Ti v palankýnu přes most, viděl, že venku je jen hrstka lidí. Udeřila hodina stanovená pro zahájení slavnosti a občané města Peng-laj se už shromáždili v prostorách chrámu. Soudce provázeli pouze tři pomocníci a dva biřici. Seržant Chung seděl proti němu v nosítkách, Ma Žung a Ťiao Taj jeli za nimi na koních a každý z obou strážníků v čele nesl na dlouhé tyči lampión s nápisem ‚Soud města Peng-laj'.
Nosiči vystoupili po širokém mramorovém schodišti k bráně. Soudce slyšel zvuky cymbálů a gongů, jež přerušovaly monotónní zpěv mnichů, sborově pějících buddhistickou litanii. Bránou se nesla těžká vůně indického kadidla.
Na hlavním chrámovém nádvoří byla hlava na hlavě. Opat seděl se zkříženýma nohama na vysoké terase před hlavní síní a přehlížel dav. Jeho sedadlo z červeného laku se podobalo trůnu. Fialový ornát, který měl na sobě, příslušel k jeho vysokému úřadu, stejně jako štola ze zlatého brokátu na ramenou. Po jeho levici seděl rejdař Ku Meng-pin, správce korejské čtvrti a dva starší cechů, všichni na nižších sedadlech. Vysoké křeslo po opatové pravici, čestné místo, bylo volné. Vedle něho seděl kapitán v třpytivém brnění s dlouhým mečem, který zastupoval náčelníka pevnosti. Jemu po boku pak usedl doktor Cao a další dva starší cechů.
Před terasou bylo postavené pódium a na něm kruhový oltář, bohatě zdobený hedvábnými štolami a čerstvými květy. Tam trůnila mezi čtyřmi pozlacenými sloupy pod purpurovým baldachýnem kopie vzneseného Maitréji.
Kolem oltáře sedělo na padesát mnichů. Ti vlevo hráli na různé hudební nástroje, ostatní tvořili sbor. Pódium obklopoval kordon kopiníků v zářících přilbách a drátěných košilích. A všude za nimi se tísnil dav. Ti, kterým se nepodařilo najít místo, seděli jako na hradě na vysokých soklech sloupů, jež lemovaly průčelí postranních budov.
Nosiči postavili palankýn soudce Ti ve vchodu do nádvoří. Skupina čtyř starších mnichů v zářivých kutnách ze žlutého hedvábí jej přišla uvítat. Když mniši vedli soudce úzkou uličkou mezi napjatými provazy na terasu, všiml si, že v davu diváků je mnoho čínských a korejských námořníků, kteří se přišli poklonit svému patronovi mezi světci.
Soudce vystoupil na terasu a lehce se uklonil malému opatovi. Řekl mu, že ho zdrželo naléhavé úřední jednání. Opat dobrotivě kývl hlavou, uchopil kropenku a stříkl na soudce svěcenou vodu. Potom Ti usedl; tři pomocníci se postavili za jeho křeslo. Kapitán, Ku Meng-pin a další přední občané povstali a hluboce se před soudcem uklonili. Když opět usedli, dal opat znamení a zazněl orchestr. Sbor mnichů začal zpívat slavnostní hymnus k chvále Buddhy.
Ještě než dozpívali, rozezněl se velký bronzový zvon chrámu Bílého mraku. Na pódiu deset mnichů v čele s Chuej-penem zvolna obcházelo oltář a pohupovalo vykuřovadly. Husté mraky kadidla halily sochu, vyleštěnou do překrásného temně hnědého odstínu.
Když takto sochu obřadně obešli, Chuej-pen sestoupil z pódia a zamířil na terasu k opatovu křeslu. Poklekl a zvedl nad hlavu nevelký svitek žlutého hedvábí. Opat se k němu naklonil a přijal svitek z jeho rukou. Chuej-pen povstal a zaujal opět své místo na pódiu. Nad hlavami shromážděného zástupu se ozvaly tři údery chrámového zvonu. Pak zavládlo hluboké ticho. Obřad zasvěcování sochy začínal. Teď opat přečte nahlas modlitby napsané na žlutém svitku, pak jej vykropí svěcenou vodou a nakonec bude svitek a několik dalších drobných rituálních předmětů uloženo do otvoru v zádech sochy; tak na ni bude přenesena mystická síla, kterou má původní Maitréjova socha ze santalového dřeva v jeskyni.
Když opat začal rozvinovat žlutý svitek, soudce Ti náhle vstal. Došel k samému okraji terasy a zvolna přehlížel dav. Všechny zraky se upíraly na velitelskou postavu v dlouhém šatu z třpytivého zeleného brokátu. Světla pochodní ozářila jeho křídlatou čapku z černého sametu, šitou zlatou nití. Soudce si chvíli hladil dlouhou bradu, pak založil ruce do širokých rukávů. Když promluvil, zazněl jeho hlas nad hlavami shromážděných jasně jako zvon.
"Císařská vláda milostivě skýtá svou mocnou ochranu buddhistické církvi, pokud šíří své vznešené učení tak, aby mělo blahodárný vliv na způsoby a mravy bezpočtu našich černovlasých lidí. Je proto povinností této osoby, okresního náčelníka zastupujícího zde v Peng-laj císařskou vládu, chránit tuto svatyni chrám Bílého mraku; a to tím spíše, že posvátná socha vzneseného Maitréji, která je tu opatrována, bdí nad životy našich námořníků, čelících nástrahám hlubin."
"Amen!" řekl malý opat. Zdálo se, že byl zpočátku rozmrzen přerušením obřadu, ale teď pokyvoval hlavou s vlídným úsměvem na rtech. Tato řeč se mu zřejmě líbila, i když byla předem neohlášená.
"Víme, že rejdař Ku Meng-pin chce věnovat darem kopii posvátné sochy vzneseného Maitréji; a my jsme se zde shromáždili, abychom byli přítomni jejímu slavnostnímu posvěcení. Císařská vláda dala milostivě souhlas k tomu, aby po skončeném obřadu byla socha do císařského hlavního města dopravena s vojenským doprovodem. Vláda tak chce projevit hlubokou úctu k řádně posvěcené soše buddhistického božstva a zajistit, aby ji při přepravě do hlavního města nepotkalo nic zlého.
Protože já, okresní náčelník, jsem plně odpovědný za vše, co se udá na tomto oficiálně uznávaném kultovním místě, je mou povinností - dříve než dám souhlas k posvěcení - ověřit, je-li socha skutečně tím, zač je vydávána, tedy věrnou kopií posvátné sochy boha Maitréji, vyřezanou z cedrového dřeva."
Z davu bylo slyšet udivený šum. Opat ohromeně hleděl na soudce, zmaten nečekaným zakončením projevu, který považoval za blahopřání.
Mezi mnichy na pódiu zavládl rozruch; Chuej-pen chtěl sestoupit a poradit se s opatem, ale vojáci mu nedovolili projít.

Soudce Ti zvedl hlavu a dav zase umlkl. "Dám nyní příkaz svému pomocníkovi," oznámil soudce, "aby ověřil pravost sochy."
Pokynul Ťiao Tajovi. který seběhl z terasy a vyšel na pódium. Odstrčil mnichy, přistoupil k oltáři a tasil meč. Chuej-pen přiskočil až k zábradlí a zahřímal: "Dovolíme, aby byla tato posvátná socha znesvěcena, vystavíme se pomstě boha Maitréji a vydáme v nebezpečí životy našich námořníků, jež nám jsou tak drahé?"
Z davu se ozvaly hněvivé výkřiky. S námořníky v čele se lidé hnali k pódiu a hlasitě protestovali. Zděšený opat s otevřenými ústy hleděl na Ťiao Tajovu vysokou postavu. Ku, Cao a starší cechů si začali cosi úzkostlivě šeptat. Kapitán z pevnosti znepokojeně hleděl na rozčilený zástup a ruka mu sahala po jílci meče.
Soudce Ti pozvedl obě ruce.
"Odstupte!" křikl rázně na dav. "Socha nebyla dosud posvěcena, nejsme jí tedy povinni úctou."
Od vchodu do nádvoří bylo slyšet hlasité volání "Slyš a poslechni!" Lidé obraceli hlavy a viděli, že dovnitř vbíhají tucty strážných od soudu a bičiců v plné zbroji.
Ťiao Taj klepl Chuej-pena po hlavě plochou stranou meče a ten se svalil. Pak obr znovu zvedl meč a zasadil soše prudkou ránu do levého ramene. Meč mu vyletěl z ruky a padl na zem. Socha vypadala zcela nedotčena.
"Zázrak!" volal opat u vytržení.
Dav se valil kupředu, kopiníci jej museli zadržovat zdviženými kopími.
Ťiao Taj seskočil z pódia. Vojáci mu udělali cestu. Vyběhl na terasu a podal soudci kousek čehosi, co odštípl mečem z ramene sochy. Soudce Ti držel třpytný odštěpek lak, aby jej všichni viděli, a volal:
"Byl tu spáchán mrzký podvod! Bezbožní darebáci urazili boha Maitréju!"
Musel překřikovat nedůvěřivé hlasy.
"Tato socha není vyřezána z cedrového dřeva, ale je odlita z ryzího zlata! Chamtiví zločinci chtěli touto cestou přepravit do hlavního města pašované zlato, aby se nezákonně obohatili. Já, náčelník okresu Peng-laj, obviňuji z této ohavné svatokrádeže dárce sochy Ku Meng-pina a jeho spoluviníky Cao Che-siena a Chuej-pena a prohlašuji opata a všechny ostatní mnichy tohoto chrámu za zatčené. Vyslechnu je na základě obvinění ze spoluviny na tomto svatokrádežném zločinu!"
Dav nyní mlčel. Lidé začali chápat dosah soudcových slov. Hluboce na ně zapůsobila jeho otevřenost a chtěli se o tomto nenadálém obratu dozvědět více. Kapitán sundal ruku z jílce a zjevně se mu ulevilo.
Soudcův hlas se už zase rozezvučel:
"Nyní vyslechnu nejprve Ku Meng-pina, kterého stát viní ze znesvěcení uznávaného kultovního místa, z klamání státu pašováním zlata a z vraždy císařského úředníka."
Dva strážníci vyvlekli Kua z křesla a přiměli ho, aby poklekl soudci k nohám. Byl úplně zaskočený, tvář měl popelavou a celý se klepal.
Soudce Ti ho stroze oslovil:
"U soudu budu formulovat trojí obvinění proti vám podrobněji. S vaším ďábelským spiknutím jsem dobře obeznámen. Vím, že jste potají dopravovali velké množství zlata z Japonska a z Koreje a toto zlato pašovali do korejské čtvrti a pak do tohoto chrámu, a to v podobě zlatých prutů, ukrytých v berlách mnichů-poutníků. Vím, že obviněný Cao Che-sien přebíral tyto berly v opuštěném chrámu západně od města a zasílal zlato do hlavního města ukryté v balících svých knih. Vím, že když Jeho Excelence nebožtík Wang Te-chua, náčelník tohoto okresu, byl jat podezřením, zavraždil jste jej jedem, ukrytým ve střešním trámu v jeho knihovně nad čajovými kamínky. A konečně vím, jak jste hodlal nasadit korunu svým odporným zločinům tím, že jste tuto sochu odlil ze zlata, aby posloužila vašim podvodným záměrům. Přiznejte se!"
"Jsem nevinen, Vaše Ctihodnosti!" zvolal Ku. "Neměl jsem nejmenší tušeni, že tahle socha je ze zlata. Já -"
"Dost těch lží!" utnul mu řeč Ti. "Jeho Excelence Wang mi sám řekl, že právě vy jste plánoval jeho vraždu. Ukážu vám, jaký mi poslal vzkaz!"
Soudce vytáhl z rukávu starožitnou lakovou krabičku, kterou korejská dívka dala Ťiao Tajovi. Zvedl víčko zdobené dvěma bambusovými stvoly. Pak pokračoval:
"Ukradl jste papíry, které byly uvnitř, Ku, a myslel jste si, že jste tak odhalil všechny důkazy proti sobě. Ale to jste málo znal chytrou hlavu své oběti! Stopou byla krabička sama! Dva bambusové stvoly, které zdobí tuto schránku, přímo upozorňují na hůl, jež je vaším neodlučným průvodcem a jež sestává právě ze dvou bambusových stvolů."
Ku střelil pohledem po své holi, opřené o židli. Ve světle pochodní se třpytily dvě stříbrné obruče, které držely pohromadě dva rovnoběžné bambusy. Mlčky sklonil hlavu.
Soudce neúprosně pokračoval:
"A mrtvý náčelník zanechal ještě další stopy, které dokazují, že věděl o vašem zločineckém spiknutí i o tom, že právě vy ho chcete zavraždit. Opakuji, Ku, přiznejte se! A jmenujte své spoluviníky!"
Ku zvedl hlavu a hleděl na soudce očima plnýma beznaděje. Potom vykoktal:
"Při... přiznávám se ..."
Setřel si pot z čela a pokračoval bezbarvým hlasem:
"Mniši z korejských chrámů, kteří cestovali na mých lodích z korejských přístavů do Peng-laj a zpět, nosili v poutnických berlách zlaté pruty. Chuej-pen a doktor Cao mi skutečně pomáhali přepravovat zlato odtud do opuštěného chrámu a potom do hlavního města. Mým pomocníkem byl Kim Sang a almužník C'chaj pomáhal Chuej-penovi ještě s deseti dalšími mnichy, které budu jmenovat. Opat a ostatní mniši jsou nevinní. Zlatá socha byla odlita pod dohledem Chuej-pena, který použil hranice postavené k zpopelnění C'chajova těla. Skutečná kopie, kterou vyřezal mistr Fang, byla uschována v mém domě. Kim Sang najal korejského řemeslníka, který vložil jed do střešního trámu v knihovně soudce Wanga, a potom ho hned příští lodí poslal zpátky do Koreje."

Ku zvedl ruce a prosebně se zahleděl na soudce. Zvolal:
"Ale přísahám, že ve všech těchto záležitostech jsem jenom plnil příkazy, Vaše Ctihodnosti! Skutečný zločinec -"
"Mlčte!" přikázal mu soudce Ti hromovým hlasem. "Nepokoušejte se mi zase něco nalhávat. Zítra budete mít možnost se před soudem plně obhájit." Pak řekl Ťiao Tajovi: "Chop se ho a doprav ho k soudu!"
Ťiao Taj rychle svázal Kuovi ruce za zády a odváděl ho mezi dvěma bičici.
Soudce Ti ukázal na doktora Caa, který seděl v křesle jako socha. Když ale viděl, že se k němu blíží Ma Žung, najednou vyskočil a utíkal na druhý konec terasy. Ma Žung po něm skočil; doktor chtěl uhnout, ale Ma Žung ho chytil za koneček vlající brady. Doktor Cao vykřikl, vous zůstal Má Zun-govi v pěsti. Na doktorově malé ustupující bradě zbyl jen zpola odchlípnutý úzký proužek náplasti. Zoufale zavyl. Jak zvedl ruce k holé bradě, popadl ho Ma Žung za zápěstí a svázal mu je za zády.
Na soudcově přísné tváři se objevil lehounký úsměv. S jistým uspokojením si řekl:
"Takže ta brada byla falešná!"

18

SOUDCE ODHALUJE ĎÁBELSKÉ SPIKNUTÍ: KONEČNĚ JE ZJIŠTĚNA TOTOŽNOST OSOBY DOSUD NEUSTÁLE UNIKAJÍCÍ

Bylo už dávno po půlnoci, když se soudce Ti a jeho pomocníci vrátili do budovy soudu. Soudce je vedl rovnou do pracovny.
Sedl si ke stolu, seržant Chung hned zamířil k čajovým kamínkem na stole v koutě a připravil mu šálek horkého čaje. Soudce si několikrát lokl, pak se opřel v křesle a řekl:
"Náš velký státník a proslulý soudce, guvernér Jou Sou-ťien, radí ve svých Pokynech okresním náčelníkům, že detektiv nesmí nikdy tvrdohlavě lpět na jedné teorii, ale v průběhu vyšetřování ji má neustále prověřovat a vždy znovu a znovu ji porovnávat s fakty. Jestliže narazí na nový fakt, který do teorie nezapadá, nesmí přizpůsobit tento fakt teorii, ale musí buď přizpůsobit teorii faktu, nebo se s ní vůbec rozloučit. Vždycky jsem to, přátelé, považoval za tak samozřejmé, že o tom ani není třeba mluvit. A vidíte, v případu zavražděného soudce Wanga jsem toto základní pravidlo zjevně nedodržel." Letmo se usmál a dodal: "Patrně to není tak samozřejmé, jak se mi zdálo!
Když se prohnaný zločinec, který stojí v pozadí tohoto spiknutí, dozvěděl, že jsem byl jmenován náčelníkem okresu Peng-laj, velkodušně rozhodl, že je třeba obstarat mi něco, do čeho bych se mohl zakousnout, aby měl ode mne na pár dnů pokoj. Realizace plánovaného konečného tahu - odeslání zlaté sochy do hlavního města - byla už přede dveřmi; přál si, abych - dokud socha neopustí Peng-laj - sledoval falešnou stopu. Proto přikázal Ku Meng-pinovi, aby mě svedl z cesty, a Ku tedy rozšířil pověsti o pašování zbraní. Tento nápad měl od Kim Sanga, který jej už uplatnil, aby pro spiknutí získal to korejské děvče. A já do té pasti upadl; pašování zbraní bylo základem všech mých teorií. Dokonce i poté, co nám Kim Sang odhalil, že jde o pašování zlata, jsem stále ještě věřil, že se pašuje z Číny do Koreje, ačkoli jsem si neuměl představit, k čemu by to bylo dobré. Teprve dnes večer jsem pochopil, že je to přesně naopak."
Soudce Ti si hněvivě poškubával bradou. Zahleděl se na své tři pomocníky, kteří dychtivě čekali na jeho další slova, a pokračoval s neveselým úsměvem:
"Jediné, co mohu uvést na omluvu své krátkozrakosti, je ten náhodný běh událostí, jako byla vražda Fan Čunga, zmizení paní Ku a podivné Tchangovo chování, což všechno základní problém zatemňovalo. Navíc jsem se příliš dlouho soustřeďoval na Ž' Pena, který mě ve vší nevinnosti upozornil na pověsti o pašování zbraní; měl jsem ho v podezření také na základě dalšího omylu, o němž se ještě zmíním.
Představení, na které mě dnes zvečera zavedl seržant, mě přivedlo k poznání, kdo je Wangovým vrahem. V divadelní hře jeden muž posmrtně ukázal na svého vraha tak, že nechal poselství v mandli; ale toto poselství mělo pouze odvrátit vrahovu pozornost od skutečné stopy, totiž od samé mandle! Tak jsem najednou pochopil, že náčelník Wang záměrně zvolil jako schránku pro své papíry cennou starožitnou krabičku, protože dva zlaté bambusové stvoly na víčku upozorňovaly na Kuovu dvojitou hůl. A protože, jak víme, měl náčelník rád hádanky a hlavolamy, mám dokonce podezření, že nás chtěl zároveň upozornit na pašování zlata v bambusových holích. Ale to se s jistotou už nikdy nedozvíme.
Teď, když jsem pochopil, že vrahem je Ku, uvědomil jsem si zlověstný smysl slov, s nimiž propustil Kim Sanga předtím, než mě pozval do restaurace na kraby. Řekl mu: ‚Můžeš pokračovat, víš přece, co a jak!' Zřejmě už dříve hovořili o tom, jak bych mohl být odstraněn, kdyby se zdálo, že jsem na správné stopě. A já jsem takový dojem vzbudil, když jsem jak hlupák vykládal o tom, že mniši z chrámu Bílého mraku používají opuštěný chrám k nekalostem, a navrch jsem se ještě zmínil o soše, kterou se Ku chystá poslat do hlavního města. A dále jsem při večeři neustále zaváděl hovor na jeho ženu a mlhavě jsem naznačil, že byla nedopatřením zapletena do jednoho z jeho vlastních plánů. Ku si to pochopitelně vyložil jako výstrahu, že jsem pravdě na stopě a kdykoli ho mohu zatknout.
Po pravdě řečeno, tehdy jsem byl ještě skutečné pravdě na hony vzdálen. Přemítal jsem o tom, jak se pašerákům daří dopravovat zlato z vnitrozemí do opuštěného chrámu. Dnes jsem si však položil otázku, jaký vztah může být mezi Kuem a doktorem Caem. Doktor má v hlavním městě bratrance, bibliofila, který se odvrátil od světa a jehož lze snadno využít, aniž něco tuší. Myslel jsem, že možná doktor Cao pomohl Kuovi dostat zlato z hlavního města do Peng-laj tím, že ho představil svému bratranci. A v tomto okamžiku mi přece jen nakonec svitlo; najednou se mi vybavilo, že doktor Cao odesílá v pravidelných intervalech balíky knih do hlavního města. Zlato se pašuje do Číny a nikoli z Číny! Banda chytrých darebáků shromáždila velké množství levného zlata, neboť se vyhnuli vysokým dovozním a silničním

poplatkům, a obohacují se machinacemi na trhu zlata.
Tady jsem však přece jen narazil na jednu nesnáz. Takovýto plán by se mohl osvědčit pouze tehdy, kdyby banda měla v nikách zlato v obrovském množství. Je sice pravda, že v Koreji se nakupuje levně, ale zaplatit se za ně musí, což znamená značné kapitálové výdaje. Aby dosáhli skutečně velkých zisků, museli by ovlivnit trh v hlavním městě, a na to by pár tenkých prutů zlata, pašovaných v dutých holích a v balících knih, nemohlo nikdy stačit. Navíc pak v době, kdy jsem do Peng-laj přišel, zřejmě už této cesty, kterou jsem vystopoval, neužívali, neboť doktor Cao odeslal už do hlavního města téměř celou knihovnu. Tehdy jsem pochopil, proč mají zločinci tak strašně naspěch - že totiž ve velice blízké budoucnosti bude do hlavního města odesláno kolosální množství zlata. Jak se dá taková věc provést?
Odpověď byla nasnadě: Kuova kopie sochy, která měla být přepravena do hlavního města v doprovodu vládních sil. Obrovská drzost tohoto odvážného plánu je hodná geniální hlavy v pozadí, která celý tento podnik řídila. Konečně jsem pochopil smysl té podivné příhody, jíž se Ma Žung a Ťiao Taj stali svědky v mlze na břehu kanálu. Podíval jsem se na mapu města a viděl jsem, že Kuovo sídlo je nedaleko prvního mostu. Uvědomil jsem si, že v mlze jste zřejmě neodhadli vzdálenost a domnívali jste se, že k události, jíž jste se stali svědky, došlo u druhého mostu. A tam jste také nazítří věc vyšetřovali. V těch místech bydlí Ž' Pen, a proto na nějakou dobu ještě vzrostlo mé podezření proti bezohlednému, ale nevinnému obchodníkovi. Jinak vás však zraky neklamaly. Kuovi lidé netloukli ovšem živého člověka; rozbíjeli hliněný model, který nechal Ku tajně zhotovit, aby mohl odlít formu zlaté sochy. Právě tuhle formu poslal Ku v truhle z růžového dřeva nic netušícímu opatovi chrámu Bílého mraku. Chuej-pen ji otevřel a využil zpopelňování mrtvého almužníka jako záminky k zapálení velkého ohně, který potřeboval k roztavení zlatých prutů a odlití zlaté sochy. Viděl jsem tu truhlici na vlastní oči a divil jsem se, že k zpopelnění těla potřebují tak velký oheň. Ani tehdy mě ale nic nenapadlo.
Před půlhodinou, když jsme zašli z chrámu do Kuova domu a prohledali jej, našli jsme tam cedrovou sochu mistra Fanga, pečlivě rozřezanou asi na tucet kusů. Ty měl Ku v úmyslu poslat do hlavního města, kde by se stmelily a předaly do chrámu Bílého koně, zatímco zlatá socha měla být dopravena vůdci celého spiknutí. Zbavit se hliněného modelu bylo snadné; stačilo rozbít jej na kusy a hodit do kanálu. Když po nich Ma Žung ve vodě šlapal, ještě na nich držel papírový obal!"
"To jsem vážně rád," řekl Ma Žung, "že ještě můžu věřit vlastním očím! Dělalo mi velké starosti, že si pletu košík odpadků se sedícím člověkem!"
"Proč se do toho zločineckého plánu zapletl doktor Cao, Vaše Ctihodnosti?" zeptal se seržant. "Koneckonců je to vzdělanec a -"
"Doktor Cao miluje přepych," přerušil ho soudce. "Nedokázal se smířit se ztrátou jmění, kvůli níž musel odejít z města a žít ve staré věži. Na tom doktorovi je všechno falešné, až po ty vousy! Když Ku přišel vyjednávat a slíbil mu velký podíl na zisku, neodolal pokušení. V berli, kterou nesl almužník C'chaj oné noci, kdy potkal paní Ku a Po Kaje, byl zlatý prut, část podílu, který doktor pravidelně dostával. Ku udělal hrubou chybu, když dopustil, aby jeho touha po slečně Cao převládla nad opatrností, a přikázal doktoru Caovi, aby mu ji dal za ženu. To mi bylo důkazem, že mezi oběma muži existuje nějaké spojenectví."
Soudce Ti si povzdechl. Dopil čaj v šálku a pokračoval:
"Ku Meng-pin je krajně bezohledný a hrabivý člověk, ale vůdcem bandy nebyl; jednal pouze podle příkazů. Ale nemohl jsem dopustit, aby jmenoval svého šéfa, protože ten člověk tu má možná další agenty, kteří by ho varovali. Ještě dnes v noci - či spíše ještě dnes ráno - vyšlu oddíl vojenské jízdní policie, který, jak jste viděli, čeká na nádvoří, do hlavního města, aby spěšně doručil mou žalobu na onoho muže prezidentovi Nejvyššího soudu. Mimochodem, jejich desátník mě právě informoval, že vojenská policie dopadla Panova sluhu Wua, když se pokoušel prodat dva koně. Skutečné objevil vraždu hned potom, co A Kuang ze statku utekl. Wu se bál, že by podezření z vraždy padlo na něho, a tak utekl s pokladnou a dvěma koni, přesně tak, jak jsme předpokládali."
"Kdo je tedy ten arcilotr v čele pašerácké bandy, Vaše Ctihodnosti?" zeptal se seržant Chung.
"No přece ten mizernej zrádce Po Kaj!" zvolal Ma Žung.
Soudce Ti se usmál.
"Na seržantovu otázku," řekl, "zatím opravdu nemohu odpovědět, protože jméno toho zločince neznám. Čekám na Po Kaje, který mi je sdělí. Mimochodem, divím se, že se tu Po Kaj ještě neobjevil. Předpokládal jsem, že sem přijde, hned jak se vrátíme z chrámu."
Tři pomocníci zasypávali soudce udivenými otázkami, když vtom se ozvalo klepání na dveře. Velitel biřiců vtrhl dovnitř a hlásil, že Po Kaj vešel do soudního dvora hlavní bránou. Strážní ho ihned zatkli.
"Přiveďte ho sem," řekl soudce klidně. "Bez strážných, rozumíte?"
Když Po Kaj vešel, soudce rychle vstal a uklonil se. "Posaďte se, prosím, pane Wangu," oslovil ho zdvořile. "Těšil jsem se na naše setkání."
"Já rovněž!" odpověděl návštěvník pokojně. "Než přistoupíme k věci, dovolte, abych se trochu umyl."
Nevšímaje si tří mužů, kteří na něho ohromeně zírali, zamířil k čajovým kamínkům, vzal z umývadla s teplou vodou ručník a pečlivě si umyl tvář. Když se obrátil, zmizela červená špička nosu i červené skvrny na tvářích, které jim dodávaly zdání odulosti. Obočí měl teď úzké a rovné. Z rukávu vytáhl kousíček černé náplasti a přilepil si jej na levou tvář.
Ma Žungovi a Ťiao Tajovi se zatajil dech. Měli před sebou tvář, kterou viděli v rakvi. Oba zvolali zároveň: "Nebožtík okresní náčelník!"
"Jeho dvojče," opravil je soudce Ti. "Pan Wang Juan-te, starší tajemník na ministerstvu financí." Wangovi pak řekl: "To mateřské znamínko jistě vám a vašemu bratrovi ušetřilo spoustu nedorozumění, pane. A což teprve vašim rodičům!"

"To jistě," odpověděl Wang. "Kromě toho znaménka jsme si byli podobní, jako bychom si z oka vypadli. Když jsme dospěli, bylo to už jedno, protože můj nebohý bratr působil na venkově, zatímco já jsem byl po celou tu dobu na ministerstvu financí. Skutečně jen málokdo věděl, že jsme dvojčata. Ale na tom nezáleží! Přišel jsem vám, pane, poděkovat, za skvělé vyřešení bratrovy vraždy a požádat vás o potřebné údaje, abych mohl čelit lživému obvinění, jež proti mně vznesl bratrův vrah v hlavním městě. Byl jsem dnes večer na shromáždění v chrámu, převlečen za mnicha, a slyšel jsem, jak úspěšně jste odhalil to důmyslné spiknutí, zatímco já se nikdy nedostal dál než k nejasným podezřením."
"Předpokládám," zeptal se Ti dychtivě, "že Kuův šéf je vysokým úředníkem v hlavním městě?"
Wang zavrtěl hlavou.
"Ne," odpověděl, "je to poměrně mladý muž, ale od kořene prohnilý. Působí jako mladší tajemník Nejvyššího soudu. Jmenuje se Chou a je synovcem našeho hlavního tajemníka Chou Kuanga."
Soudce zbledl.
"Tajemník Chou?" zvolal. "To je můj přítel!"
Wang pokrčil rameny.
"Člověk se často mýlí ve svých nejbližších přátelích!" poznamenal. "Mladý Chou je nadaný člověk; postupně by to byl jistě dotáhl ve státní správě daleko. Ale. myslel si, že k bohatství a vlivu vede kratší cesta, cesta podvodu a klamu. Když zjistil, že byl odhalen, nezastavil se ani před nízkou vraždou. Je na výborném místě, kde má všechny možnosti rozvíjet své ďábelské plány; od strýce věděl o všem, co se děje v ministerstvu financí, a jako tajemník u soudu měl zase přístup ke všem dokumentům tohoto úřadu. Ten je hlavou celého spiknutí!"
Soudce Ti ukryl tvář do dlaní. Teď chápal, proč před šesti dny, když se s ním Chou loučil v Pavilónu radosti a zármutku, tolik naléhal, aby odvolal svou cestu do Peng-laj. Vzpomněl si na prosebný pohled, který viděl v Chouových očích, alespoň to přátelství k němu Chou tak zcela nepředstíral! A teď právě on přivodí Chouův pád! Toto pomyšlení odplavilo veškerou hrdost nad tím, že případ vyřešil. Bezbarvým hlasem se zeptal Wanga:
"Kdy jste prvně narazil na stopu tohoto komplotu?"
"Nebesa mě obdařila zvláštním smyslem pro čísla," odpověděl Wang. "Tomuto daru vděčím za rychlý postup na ministerstvu. Před měsícem jsem si všiml rozporů ve zprávách o situaci na našem trhu zlata, které ministerstvo pravidelně vydává. Byl jsem jat podezřením, že se do země podloudně dostává laciné zlato. Zahájil jsem vyšetřování na vlastní pěst, ale můj písař byl zřejmě Chouovým špehem. Protože Chou věděl, že můj bratr je okresním náčelníkem tady v Peng-laj, v místě, odkud do hlavního města pašované zlato přichází, došel k naprosto mylnému závěru, že pracujeme s bratrem společně na jeho odhalení. Ve skutečnosti bratr pouze jednou vyslovil podezření, že je Peng-laj střediskem podloudníků. Vůbec jsem tuto konkrétní informaci nespojoval s machinacemi na zlatém trhu v hlavním městě. Ale Chou udělal chybu, které se dopustilo mnoho zločinců; podlehl příliš brzo dojmu, že byl odhalen, a začal jednat ukvapeně. Přikázal Kuovi, aby mého bratra zabil, a v hlavním městě dal zabít mého písaře. Vzal ze státní pokladny třicet zlatých prutů a přiměl svého strýce, aby z těchto zločinů obvinil mne. Podařilo se mi prchnout, abych unikl zatčení, a vydal jsem se do Peng-laj přestrojen za Po Kaje; chtěl jsem najít důkazy proti Chouovi, a tak pomstít bratrovu smrt a zároveň se očistit z falešného nařčení.
Váš příjezd mě uvedl do obtížné situace. Byl bych s vámi rád spolupracoval, ale nemohl jsem odhalit svou totožnost, protože vaší povinností bylo samozřejmě ihned mě zatknout a poslat zpátky do hlavního města. Dělal jsem tedy nepřímo, co bylo v mých silách. Seznámil jsem se s vašimi dvěma pomocníky a zavedl je na květinové čluny, aby se začali zajímat o Kim Sanga a korejskou dívku, které jsem měl v podezření. A to se mi skutečně podařilo."
Vrhl bleskový pohled na Ťiao Taje. Dloubán kvapně ukryl tvář v šálku čaje.
"Snažil jsem se také zaměřit jejich pozornost na tu buddhistickou sebranku, ale v tom jsem nebyl moc úspěšný. Měl jsem podezření, že mniši jsou do pašování zlata zapleteni, ale nemohl jsem přijít na žádný důkaz. Dával jsem dobrý pozor na to, co se děje v chrámu Bílého mraku; plovoucí nevěstinec byla výhodná pozorovatelna. Viděl jsem, jak se almužník C'chaj vyplížil z chrámu, a tak jsem ho sledoval. Ale naneštěstí zemřel dřív, než jsem se ho mohl zeptat, co chtěl v tom opuštěném chrámu dělat.
Vyptával jsem sé Kim Sanga trochu moc důkladně a vzbudil jsem jeho podezření. Proto neměl nic proti tomu, abych se také zúčastnil vyjížďky na člunu; myslel, že tam může stejně dobře zabít taky mě."
Obrátil se na Ma Žunga a řekl: "Při rvačce na člunu udělali chybu, že se soustředili na vás; považovali mě za zanedbatelnou veličinu a mysleli, že mě pohodlně vyřídí později. Ale umím docela dobře zacházet s nožem, a tak jsem jej bodl do zad tomu chlapovi, který vás, sotva rvačka vypukla, sevřel zezadu."
"Váš zásah přišel opravdu včas!" řekl Ma Žung uznale.
"Když jsem uslyšel Kim Sangova poslední slova," pokračoval Wáng, "která potvrdila správnost mého podezření o pašování zlata, skočil jsem do loďky a spěchal domů, abych zavčas uklidil svou krabici s dokumenty, mezi nimiž byla mimo jiné i Chouova vymyšlená žaloba proti mně a moje záznamy o Chouových machinacích na trhu zlata, dřív než ji Kim Songoví komplici ukradnou z mého pokoje v Ž' Penové domě.
Protože podezírali ‚Po Kaje', rozhodl jsem se tento převlek odložit a změnil jsem se v potulného mnicha."
"Vzhledem ke všemu tomu vínu, které jsme spolu vypili," zabručel Ma Žung, "jste moh říct aspoň pár slov na vysvětlenou, než jste fouk z toho člunu!"
"Pár slov by nebylo stačilo," odpověděl Wang suše. Na adresu soudce Ti podotkl: "Ti dva, to je znamenitá dvojice, třebaže poněkud drsných mravů. Jsou ve vaší službě natrvalo?"
"Rozhodně!" odpověděl soudce.
Ma Žungova tvář se rozzářila. Šťouchl do Ťiao Taje a řekl:
"Tak žádný strachy, že nás budou zábst nohy a že budem pochodovat sem tam přes severní hranici, bratře!"

"Vydával jsem se za Po Kaje," pokračoval Wang, "protože jsem věděl, že budu-li vystupovat jako prostopášný básník a horlivý buddhista, dostanu se dříve nebo později do styku s týmiž lidmi, s nimiž se stýkal můj bratr. A jako výstřední opilec se mohu potloukat po městě v kteroukoli denní i noční dobu, aniž vzbudím podezření."
"Vybral jste si dobrou roli," řekl soudce Ti. "Napíšu teď žalobu na Choua a oddíl vojenské policie ji co nejdříve dopraví do hlavního města. Protože vražda okresního náčelníka je zločin proti státu, mohu přeskočit prefekta a guvernéra a obrátit se přímo na prezidenta Nejvyššího soudu. Dá Choua ihned zatknout. Zítra vyslechnu Kua, Caa, Chuej-pena a mnichy, kteří byli do komplotu zapleteni, a co nejrychleji pošlu úplnou zprávu o celém případu do hlavního města. Pro formu vás zde budu muset zdržet, pane, do té doby, než dostanu úřední sdělení, že žaloba proti vám byla odvolaná. Alespoň budu mít možnost požádat vás o radu, pokud jde o finanční stránku celého tohoto případu, ale chtěl bych se s vámi poradit také o možnostech zjednodušení pozemkové daně v tomto okrese. Prostudoval jsem materiály a připadá mi, že daňové břímě drobných rolníků je neúměrné."
"Jsem vám zcela k službám," řekl Wang. "Mimochodem, jak jste mě poznal? Očekával jsem, že vám budu muset všechno vysvětlit."
"Když jsem vás potkal na chodbě v domě vašeho bratra," odpověděl soudce Ti, "považoval jsem vás za vraha, který se převlékl za ducha zavražděného, aby mohl v klidu prohlednout papíry mrtvého soudce a zjistit, jestli mezi nimi nejsou nějaké usvědčující písemnosti. Moje podezření bylo tak silné, že jsem ještě téže noci potají navštívil chrám Bílého mraku a podíval se na mrtvolu vašeho bratra. Ale viděl jsem, že podoba je příliš dokonalá, než aby jí bylo možno dosáhnout umělými prostředky, a tak jsem uvěřil, že jsem skutečně potkal ducha mrtvého soudce.
Teprve dnes večer jsem přišel věci na kloub. Viděl jsem v divadle hru o dvou bratrech, dvojčatech, které bylo možno rozeznat pouze díky tomu, že jednomu z nich chyběl ukazovák. Začal jsem pochybovat, že jsem viděl ducha; napadlo mě, že jestli byl mrtvý soudce z dvojčat, mohl by tento bratr, kdyby si na tvář přilepil nebo namaloval mateřské znamínko, klidně vystupovat jako jeho duch. Tchang mi sdělil, že mrtvý měl jediného žijícího příbuzného, bratra, který se však soudu dosud neohlásil. ‚Po Kaj' byl jediný člověk, který zapadal do hry: přišel sem vzápětí po soudcově zavraždění, zajímal se o tento případ a slečna Cao a jeden všímavý číšník ve mně vzbudili podezření, že je někým jiným, než za koho se vydává.
Kdybyste se, pane, náhodou nejmenoval Wang, což je, podobně jako jména Li a Gang, u nás jméno nejběžnější, byl bych vás možná správně zařadil už dříve; v době, kdy jsem odjížděl z hlavního města, tam váš údajný zločin a vaše zmizení vyvolaly pořádný rozruch. Nakonec mě na stopu přivedla ‚Po Kajova' pozoruhodná šikovnost ve finančních záležitostech. Napadlo mě, že by ‚Po Kaj' mohl mít něco společného s ministerstvem financí, a pak už mi konečně došlo, že zavražděný soudce a uprchlý tajemník mají stejné rodné jméno Wang."
Soudce si zhluboka povzdechl. Chvíli si zamyšleně pohrával se svými licousy, pak pokračoval:
"Zkušenější okresní náčelník by patrně tento případ vyřešil rychleji, pane. Ale toto je mé první místo, jsem pouhý začátečník."
Otevřel zásuvku, vytáhl poznámkový sešit a podal jej Wangovi se slovy: "Ani teď ještě nechápu smysl zápisků, které váš bratr dělal."
Wang beze spěchu sešit prolistoval a prozkoumal čísla. Potom řekl:
"Nemohu bratra chválit za uvolněnou morálku, ale nelze popřít, že když chtěl, byl velice bystrý. Tohle je podrobný záznam o příjezdech lodí Kuovy firmy a o výši přístavních poplatků, dovozních daní a daní z počtu přepravovaných osob, které Ku platil. Bratr si zřejmě všiml, že poplatky za dovezené zboží jsou tak nízké, že zboží nemůže krýt ani Kuovy náklady, zatímco poplatky z počtu přepravovaných osob jsou tak vysoké, že na palubách jeho lodí musí být mimořádně velké množství cestujících. To vzbudilo jeho podezření a přivedlo ho na myšlenku, že jde možná o pašování. Můj bratr byl od přírody líný, ale když narazil na něco, co vzbudilo jeho zvědavost, vrhl se do díla celým srdcem a nešetřil námahou, aby záhadu rozřešil. Byl takový už odmalička. Vida, tak tohle byla poslední hádanka, kterou chudák bratr vyluštil!"
"Děkuji vám," řekl soudce Ti. "Tím je vyřízen můj poslední problém, a zároveň jste mi objasnil i záhadu tajemného zjevení v hodině duchů....
"Věděl jsem, že budu-li vystupovat jako duch zemřelého bratra," podotkl Wang, "mohu pátrat v soudním areálu, a i kdyby mě někdo přistihl, neodvážil by se mě zastavit. Mohl jsem volně přicházet a odcházet, protože krátce před smrtí mi bratr poslal klíč od zadního vchodu do své rezidence. Zřejmě měl tušení, že mu hrozí smrt, o čemž svědčí i to, že svěřil oné korejské dívce lakovou schránku. Vyšetřovatel mě přistihl, když jsem prohledával bratrovu knihovnu, a starý písař mě zahlédl, zrovna když jsem listoval bratrovými papíry v této pracovně. Vás jsem potkal také úplně náhodně, když jsem prohlížel bratrova zavazadla. Přijměte, prosím, mou upřímnou omluvu za to, jak hrubě jsem se tehdy choval!"
Ti se nevesele usmál.
"S radostí!" odpověděl. "Tím spíše, že když jste se přede mnou vynořil převlečen za ducha podruhé, včera večer v chrámu Bílého mraku, zachránil jste mi život! I když musím říct, že při té druhé příležitosti jste mě skutečně velice vylekal; ruku jste měl úplně průsvitnou a zdálo se, že jste se náhle rozplynul v mlze. Jak jste to dokázal?"
Wang soudci naslouchal s rostoucím údivem. Posléze řekl, celý zmatený:
"Říkáte, že jsem se vám zjevil podruhé? Ale to se určitě mýlíte! Nikdy jsem v chrámu Bílého mraku jako duch zemřelého bratra nebyl!"
V hlubokém tichu, které se po těchto slovech rozhostilo, sem odkudsi z budovy dolehlo slabé klapnutí dveří, které se tentokrát zavřely velice tiše.